

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΖΑΓΚΡΕΜΠ**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΚΡΟΑΤΙΑ

Νοέμβριος 2019

Εισαγωγή

Η έκδοση Επιχειρηματικού Οδηγού 2019 για την Κροατία, από το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (Ο.Ε.Υ) της Ελληνικής Πρεσβείας στο Ζάγκρεμπ, αποσκοπεί στην πληρέστερη ενημέρωση του Έλληνα επιχειρηματία που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στη χώρα αυτή. Προσφέρει μια πρώτη προσέγγιση της νομικής, οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας της Κροατίας απαραίτητης για την οποιαδήποτε λήψη εμπορικής ή επενδυτικής απόφασης.

Η Κροατία, είναι μια από τις δημοκρατίες της παλαιάς Γιουγκοσλαβίας, έγινε ανεξάρτητο κράτος το 1991, μετά από μια σύγκρουση με τη Σερβία που τελείωσε με τις Συμφωνίες του Ντέιτον το 1995. Εντάχθηκε στο ΝΑΤΟ τον Απρίλιο του 2009 και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την 1η Ιουλίου 2013, συμμετέχει δε, κατά 0,8% στον συνολικό πληθυσμό και κατά το 1,3 στην έκταση της Ένωσης ενώ η συμμετοχή του ΑΕΠ της χώρας, στο συνολικό ΑΕΠ της Ε.Ε. ανέρχεται σε 0,3%.

Η Κροατία έλαβε από το προ-ενταξιακό εργαλείο IAP, το ποσό του 1 δις. ευρώ, ενώ επωφελείται για την περίοδο 2014-2020, μιας χρηματοδότησης ύψους περίπου 11 δις ευρώ από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία, ενώ μπορεί να επωφεληθεί και από άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα όπως, Interreg Med, Interreg ADRIION, Life, Horizon2020 κλπ.

Μετά από 7 συνεχή χρόνια ύφεσης, η σταθεροποίηση της κροατικής οικονομίας ξεκίνησε το 2014 και καταγράφει μέχρι σήμερα θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, ενώ το 2018 σημείωσε αύξηση 2,7% του ΑΕΠ. Η οικονομική μεγέθυνση αναμένεται να είναι 2,9 το 2019, 2,6% το 2020 και 2,4% το 2021. Το μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα εξακολουθεί να είναι σημαντικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (63%).

Το 2018 οι εξαγωγές της Κροατίας ανήλθαν σε 14,5 δις Ευρώ, οι εισαγωγές της σε 23,7 δις Ευρώ με το εμπορικό έλλειμμα να διαμορφώνεται σε 9,2 δις Ευρώ. Λόγω του πλεονασματικού ισοζυγίου υπηρεσιών το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εμφάνισε πλεόνασμα 1,3 δις ευρώ για το 2018.

Ο όγκος του εμπορίου μεταξύ Ελλάδας και Κροατίας ανήλθε για το 2018 σε 163,4 εκ. Ευρώ με τις ελληνικές εξαγωγές να ανέρχονται σε 105,8 εκ. Ευρώ διαμορφώνοντας ένα εμπορικό πλεόνασμα για την Ελλάδα ύψους 48,2 εκ. Ευρώ.

Ευελπιστούμε ότι η παρούσα έκδοση θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο προς την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα που ενδιαφέρεται για την αγορά της Κροατίας, ενώ το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στο Ζάγκρεμπ, είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου για παροχή πληροφόρησης και υποστήριξης.

Χρήστος Φαρμάκης

Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	2
1. Η Χώρα	5
1.1 Γεωγραφικά στοιχεία	5
1.2 Μορφολογία.....	5
1.3 Κλίμα.....	8
1.4 Πληθυσμός – Δημογραφικά στοιχεία	9
2. Ιστορική Αναδρομή	11
3. Το Κροατικό Κράτος	11
3.1 Πολιτικοί Θεσμοί.....	11
3.2 Τοπική Αυτοδιοίκηση	12
3.3 Διεθνείς σχέσεις Κροατίας	13
4. Περιβάλλον, Πόροι, Οικονομία	15
4.1 Περιβάλλον.....	15
4.2 Πρωτογενής Τομέας	15
4.3 Βιομηχανία	17
4.4 Υπηρεσίες	17
4.4.1 Τουρισμός	18
4.4.2 Υποδομές - Μεταφορές	20
4.4.3 Ενέργεια	23
4.4.4 Ταχυδρομεία – Τηλεπικοινωνίες – Internet.....	25
4.4.5 Τραπεζικός Τομέας	26
4.4.6 Το Χρηματιστήριο Αξιών Ζάγκρεμπ (ZSE).....	27
5. Θεσμικό Πλαίσιο της Επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Κροατία.....	31
5.1 Ίδρυση Επιχειρήσεων	31
5.2 Δικαιώματα Ιδιοκτησίας.....	32
5.3 Επίλυση Διαφορών - Διαδικασία Πτώχευσης - Φερεγγυότητα.....	33
5.4 Πιστοποιήσεις - Πρότυπα - Διαπιστεύσεις	35
5.5 Επενδυτική νομοθεσία.....	35
5.6 Ελεύθερες Ζώνες στη Κροατία	36
5.7 Φορολογικό Σύστημα.....	37
5.8 Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας	39
5.9 Κοινωνική Ασφάλιση	39
5.10 Άμεσες ξένες επενδύσεις	41
5.11 Δημόσιοι Διαγωνισμοί	45
5.12 Χρηματοδοτήσεις από ΕΕ, EBRD, IBRD	46
6. Οικονομικό Περιβάλλον– Εξωτερικό Εμπόριο	47

6.1 Γενική Οικονομική Κατάσταση – Μακροοικονομικοί Δείκτες	47
6.2 Εξωτερικό Εμπόριο	50
7. Διμερείς Οικονομικές & Εμπορικές Σχέσεις	54
7.1 Θεσμικό Πλαίσιο	54
7.2 Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις	54
7.3 Διμερείς Εμπορικές Σχέσεις	55
8. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ	58
9. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	59
9.1 Χρήσιμες Πληροφορίες	59
9.2 Χρήσιμες Διευθύνσεις	60
9.3 Οι σημαντικότερες Εμπορικές Εκθέσεις στην Κροατία το 2020	67
9.4 Διεθνείς Οργανισμοί όπου συμμετέχει η Κροατία	68

Πίνακες και Διαγράμματα

Πίνακας 1. Κατανομή Πληθυσμού ανά ηλικία.....	10
Διάγραμμα 1. Περιφέρειες Κροατίας.....	14
Πίνακας 2. Κατανομή της Οικονομικής Δραστηριότητας ανά τομέα.....	18
Διάγραμμα 2. Τα Εμπορικά Αεροδρόμια της Κροατίας.....	22
Πίνακας 3. Τα Κροατικά Αεροδρόμια ανάλογα με αριθμό επιβατών.....	23
Πίνακας 4. Οι 10 μεγαλύτερες Επιχειρήσεις της Κροατίας.....	28
Πίνακας 5. Ποσοστό ασφαλιστικών κρατήσεων από 1ης Ιανουαρίου 2015.....	40
Πίνακας 6. Άμεσες Ξένες Επενδύσεις Κροατίας.....	44
Διάγραμμα 3. Κατανομή των ΑΞΕ στην Κροατία ανά Επενδυτικό Τομέα.....	45
Πίνακας 7. Βασικοί Μακροοικονομικοί Δείκτες.....	49
Πίνακας 8. Εξωτερικό Εμπόριο Κροατίας.....	51
Διάγραμμα 4. Εξωτερικό Εμπόριο Κροατίας το 2018.....	52
Πίνακας 9. Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Κροατίας	56
Πίνακας 10. Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Κροατίας.....	56
Διάγραμμα 5. Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Κροατίας 2013-2018.....	57
Πίνακας 9. Οι Επίσημες Αργίες.....	59

1. Η Χώρα

1.1 Γεωγραφικά στοιχεία

Η Κροατία (κροατικά: Hrvatska, προφέρεται: Χρβάτσκα), η επίσημη ονομασία της οποίας είναι Δημοκρατία της Κροατίας (κροατικά: Republika Hrvatska, Ρεπούμπλικα Χρβάτσκα), είναι χώρα στη νότιο-ανατολική Ευρώπη και συνορεύει στα βόρεια με την Ουγγαρία (329 χλμ.) και την Σλοβενία (670 χλμ.), στα ανατολικά με την Σερβία (241 χλμ.) και τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη (932 χλμ.), ενώ στη νότια άκρη της με το Μαυροβούνιο (25 χλμ.).

Στο δυτικό της τμήμα βρέχεται από την Αδριατική θάλασσα η οποία αποτελεί έτσι τα φυσικά της σύνορα. Το μήκος της κροατικής ακτογραμμής στην Αδριατική θάλασσα ανέρχεται στα 1.777 χλμ., ενώ οι ακτογραμμές των νησιών είναι 4.058 χλμ..

Το μεγαλύτερο νησί είναι το Cres. Άλλα μεγάλα νησιά είναι: Krk, Brac, Hvar, Pag και Korcula. Οι μεγαλύτερες χερσόνησοι είναι η Ίστρια και το Πελισάσας, καθώς και ο μεγαλύτερος κόλπος είναι ο κόλπος του Κβάρνερ.

Στη βόρεια Αδριατική η χάραξη των θαλάσσιων συνόρων μεταξύ της Κροατίας και της Ιταλίας έχει σαν αποτέλεσμα η Σλοβενία να μην έχει πρόσβαση σε διεθνή ύδατα γεγονός που δημιουργεί προστριβές.

Η έκταση της Κροατίας περιλαμβάνει περίπου 87.700 τ.χλμ. από τα οποία τα 56.592 τ.χλμ. βρίσκονται στη στεριά και τα 31.067 τ.χλμ. στη θάλασσα.

Στο νοτιότερο τμήμα της παραλιακής περιοχής πριν το Ντουμπρόβνικ ένας διάδρομος 3 περίπου χιλιομέτρων ανήκει στην Βοσνία & Ερζεγοβίνη, διασπώντας την εδαφική συνέχεια της χώρας. Στο σημείο αυτό βρίσκεται ο μοναδικός λιμένας της Β & Ερζεγοβίνης, το Neun.

Από την γεωγραφική της θέση η Κροατία ανήκει τόσο στη Μεσόγειο όσο και στην Κεντρική Ευρώπη και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

1.2 Μορφολογία

Η Κροατία συντίθεται από τις παρακάτω γεωγραφικές περιοχές που χαρακτηρίζονται από διαφορετικότητα στην μορφολογία και το κλίμα:

- ✓ Την περιοχή της Παννονίας και γύρω από αυτή, όπου επικρατούν οι πεδινές και λοφώδεις περιοχές της ανατολικής και βορειοδυτικής Κροατίας όπου τα όρη άνω των 500 μέτρων είναι σπάνια. Η περιοχή λέγεται πως έλαβε την ονομασία της από την ιαπετική ρίζα -πεν- που σημαίνει: υγρός και νερό, λόγω των πολλών ποταμών που τη

διασχίζουν. Το μεγαλύτερο μέρος αυτού του χώρου χρησιμοποιείται για τη γεωργία και τη κτηνοτροφία.

- ✓ Την ορεινή περιοχή, η οποία χωρίζει την παννονική Κροατία από το παράκτιο μέρος της, που είναι λιγότερο ανεπτυγμένη. Η μελλοντική ανάπτυξή της θα προέλθει από την ανάπτυξη των μεταφορικών υποδομών, την ανάπτυξη της ήδη υπάρχουσας βιοτεχνίας ξύλου, καθώς και την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων για την παραγωγή προϊόντων υγιεινής διατροφής και του χειμερινού και του αγροτικού τουρισμού.
- ✓ Την περιοχή της Slavonija (Σλαβονία) και της Baranja (Μπαράνια), οι οποίες είναι περιοχές κατάλληλες για την καλλιέργεια δημητριακών. Επικρατούν κοιλάδες και οι λόφοι με πλούσια δάση, ενώ το βορειοδυτικό τμήμα στο οποίο ανήκει και το Ζάγκρεμπ, είναι βιομηχανικά ανεπτυγμένο τοπίο.
- ✓ Την περιοχή της Αδριατικής που χωρίζεται από την ενδοχώρα από υψηλά όρη. Η περιοχή αυτή αποτελείται βορείως από την χερσόνησο της Ίστριας, την περιοχή του Kvarner και το νότιο τμήμα της, την Δαλματία. Χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μεγάλου αριθμού νήσων και προσελκύει το μεγαλύτερο όγκο των τουριστών που επισκέπτονται την Κροατία.

Περίπου το 38% της συνολικής έκτασης της Κροατίας καλύπτεται από δάση, τα οποία περιλαμβάνουν κωνοφόρα δέντρα (πεύκα, έλατα) σε περιοχές με μεγάλο υψόμετρο και φυλλοβόλα δέντρα σε χαμηλότερες περιοχές. Η πανίδα της χώρας είναι η τυπική της Κεντρικής Ευρώπης και δε διαφέρει πολύ από την ελληνική.

Η χώρα διαθέτει πολλούς ποταμούς οι οποίοι αποτελούν τα φυσικά σύνορα της Κροατίας με τις γειτονικές χώρες και παραποτάμους, εκ των οποίων οι σημαντικότεροι 13 είναι:

Ο Βούκα είναι ποταμός της Ανατολικής Κροατίας, δεξιός παραπόταμος του Δούναβη. Έχει μήκος 112 χιλιόμετρα και λεκάνη απορροής με έκταση 644 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Ο Δράβος ή Ντράβα είναι ένας παραπόταμος του Δούναβη που πηγάζει από τις Δολοπικές Άλπεις και τα νερά του χύνονται μέσω του Δούναβη στην Μαύρη Θάλασσα.

Ο Κούπα, είναι ποταμός της Κροατίας και της Σλοβενίας, σε μεγάλο τμήμα του, αποτελεί φυσικό σύνορο των δύο χωρών, παραπόταμος του ποταμού Σάβα. Έχει μήκος 297 χιλιόμετρα από τα οποία τα 118 χιλιόμετρα είναι τα σύνορα των δύο χωρών και το υπόλοιπο βρίσκεται στην Κροατία και πηγάζει στην ορεινή περιοχή της Γκόρσκι Κόταρ βορειοανατολικά της Ριέκα.

Ο Κράπινα είναι παραπόταμος του ποταμού Σάβα που εκβάλει σε αυτόν κοντά στο Ζάπρεσιτς. Το μήκος του είναι 75 χιλιόμετρα και η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 1.123 τετραγωνικών χλμ..

Ο Λόνια είναι ποτάμι στην κεντρική Κροατία, παραπόταμος του Σάβα. Έχει μήκος 133χλμ. και η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 5.944 τετραγωνικά χλμ..

Ο Μούρα ή Μουρ είναι ποταμός της κεντρικής Ευρώπης, παραπόταμος του Ντράβα. Πηγάζει στην Αυστρία και η πηγή του βρίσκεται σε υψόμετρο 1.898 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Το συνολικό μήκος του Μούρα είναι περίπου 480 χιλιόμετρα. Περίπου 330 χιλιόμετρα βρίσκονται στην Αυστρία, 95 χιλιόμετρα ρέει μέσα και γύρω από τη Σλοβενία (67 χλμ. κατά μήκος των συνόρων με την Αυστρία και την Κροατία, 28 χιλιόμετρα στο εσωτερικό της Σλοβενίας) και το υπόλοιπο αποτελεί το σύνορο μεταξύ της Κροατίας και της Ουγγαρίας. Η μεγαλύτερη πόλη στις όχθες του ποταμού είναι το Γκρατς της Αυστρίας. Η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 13.800 τετραγωνικά χλμ..

Ο Μπόσουτ είναι ποταμός στην ανατολική Κροατία και τη βορειοδυτική Σερβία με 186 χιλιόμετρα μήκος, αριστερός παραπόταμος του Σάβα. Πηγάζει από την κεντρική Σλαβονία βορειοδυτικά της πόλης της Σλαβόνσκι Μπροντ. Στην κωμόπολη Σέρμα συναντά τον Μπέραβα που πηγάζει από νότια της Βελίκας Κοπάνιτσα και από αυτό το σημείο παίρνει το όνομα Μπόσουτ. Ρέει βόρεια και μετά από 151 χιλιόμετρα μέσα στην Κροατία, διασχίζει τα σερβικά σύνορα, μέσα από το νοτιοδυτικό τμήμα της Βοϊβοντίνακι εκβάλλει στον ποταμό Σάβα στο χωριό Μπόσουτ. Ανήκει στην λεκάνη απορροής της Μαύρης Θάλασσας με λεκάνη απορροής των 3.097 τετραγωνικών χλμ. (εκ των οποίων 2.572 στην Κροατία). Για περίπου 40 χλμ. είναι πλωτός για μικρότερα σκάφη.

Ο Νερέτβα είναι ποταμός μήκους 225 χιλιομέτρων που ρέει στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη και την Κροατία. Είναι το μεγαλύτερο ποτάμι στην Αδριατική λεκάνη της Ανατολικής Ευρώπης. Ο Νερέτβα προέρχεται σε υψόμετρο 1.095 μέτρα κάτω από τα βουνά Ζελενγκόρε και Λέβρσνικ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη. Είναι γνωστός από το πέρασμά του από την πόλη Μόσταρ και τις παλιές γέφυρες. Στην ανώτερη πορεία του σχηματίζει φαράγγι και έπειτα χύνεται στη τεχνητή λίμνη Γιαπλάνιτσα. Από την Αδριατική ακτή και την πόλη Μέτκοβιτς και για 20 χιλιόμετρα ο Νερέτβα είναι πλωτός. Το δέλτα του διαιρείται σε δώδεκα κανάλια και δημιουργεί μια μεγάλη περιοχή που καλλιεργούνται πολλά οπωροφόρα.

Ο Ορλιάβα είναι ποταμός στην Σλαβονία στην ανατολική Κροατία παραπόταμος του Σάβα. Έχει μήκος 89 χιλιόμετρα (55 μίλια) και η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 1.494 τετραγωνικά χλμ..

Ο Ούνα είναι ποταμός της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης και της Κροατίας, ένας από τους παραποτάμους του ποταμού Σάβα. Η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 10.400 τετραγωνικών χλμ. και με πληθυσμό περίπου ενός εκ. κατοίκων. Το συνολικό μήκος του ποταμού Ούνα είναι περίπου 212,5 χλμ. Ο Ούνα έχει τις πηγές του στο Μπίχατς και εμπλουτίζεται από έναν μεγάλο αριθμό υπογείων υδάτων και μικρές καρστικές πηγές. Μικρό μέρος του αποτελεί το σύνορο της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης με την Κροατία. Στον Ούνα ζουν 28 διαφορετικά είδη ψαριών που μπορούν να φτάσουν πάνω από 30 κιλά.

Ο Σάβος ή Σάβα είναι ποταμός της Σλοβενίας, της Κροατίας, της Βοσνίας & Ερζεγοβίνης και της Σερβίας, δεξιός παραπόταμος του Δούναβη. Έχει μήκος 940 χλμ. Το πιο μακρύ ποτάμι στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Η περιοχή προς τα αριστερά και δεξιά του ονομάζεται Ποσάβινα, δηλαδή παρά τον Σάβο. Η λεκάνη απορροής του είναι 95.720 τετραγωνικά χλμ. και

περιλαμβάνει τμήματα των Σλοβενίας, Κροατίας, Βοσνίας και Ερζεγοβίνης και της Σερβίας. Στο Βελιγράδι πρωτεύουσα της Σερβίας ο Σάβος εκβάλλει στον Δούναβη. Για ποταμόπλοια ο Σάβος είναι πλωτός από το Σίσακ μέχρι το Βελιγράδι.

Ο Σούνια είναι ποταμός στην κεντρική Κροατία, παραπόταμος του Σάβα. Έχει μήκος 69 χιλιόμετρα και η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 462 τετραγωνικών χιλιομέτρων.

Ο Σούτλα ή Σότλα είναι ποταμός της Σλοβενίας και της Κροατίας παραπόταμος του Σάβα. Σχεδόν σε όλο το μήκος του είναι τα σύνορα μεταξύ Σλοβενίας και Κροατίας. Έχει μήκος περίπου 92 χλμ. και λεκάνη απορροής γύρω στα 581 τετραγωνικά χλμ. (εκ των οποίων 451 τετραγωνικά χλμ. στη Σλοβενία).

1.3 Κλίμα

Η Κροατία μπορεί να χωριστεί σε τρεις γεωγραφικές και κλιματικές ζώνες: τα πεδινά στα βόρεια της χώρας με ηπειρωτικό κλίμα, τη μεσογειακή παράκτια ζώνη στο νότο και την ορεινή ζώνη που εκτείνεται σε όλο το κεντρικό τμήμα της χώρας.

Οι ακτές και τα νησιά της Κροατίας, από την Ίστρια και το Κβάρνερ στο Βορρά έως τη Δαλματία στο νότο διέπονται από ένα μεσογειακό κλίμα, αν και συνήθως είναι πιο δροσερό στη βόρεια Αδριατική από ό, τι στο νότο. Το καλοκαίρι, η μέση θερμοκρασία είναι μεταξύ 24 ° C και 26 ° C κατά μήκος της ακτής. Ωστόσο, το εσωτερικό του Istria είναι κάπως πιο δροσερό στους 22 ° C. Το χειμώνα, η ακτή έχει μια μέση θερμοκρασία 2 ° C στο βορρά και 9 ° C στο νότο.

Κατά κανόνα, το καλοκαίρι είναι η ξηρότερη περίοδος κατά μήκος της ακτής και ο χειμώνας είναι η πιο βροχερή εποχή, με διπλάσια ποσότητα βροχόπτωσης από σε σχέση με το καλοκαίρι. Τα νησιά της Κροατίας μπορεί να είναι πολύ ξηρά (ιδιαίτερα τα νησιά που βρίσκονται πιο μακρινά από την ηπειρωτική χώρα) που μερικές φορές αντιμετωπίζουν καταστροφικές πυρκαγιές. Για παράδειγμα, το νησί Vis είναι κατά μέσο όρο μόλις 557 χιλιοστά βροχόπτωσης ετησίως, ενώ το νησί Brač είναι κατά μέσο όρο 952 χιλιοστά. Το Ντουμπρόβνικ είναι ένα από τα βροχερά μέρη της ακτής από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο. Το χιόνι είναι ένα σπάνιο κατά μήκος της ακτής.

Το πιο ηλιόλουστο νησί της Κροατίας είναι το Hvar, με πάνω από 2.700 ώρες ηλίου το χρόνο. Το Split, το Vela Luka (Korčula) και το Ντουμπρόβνικ είναι τα πιο ηλιόλουστα μέρη στη Δαλματία.

Το παράκτιο κλίμα χαρακτηρίζεται επίσης από τους ανέμους του. Ο πιο συχνός άνεμος στη Δαλματία είναι ο νοτιοανατολικός "Yugo", που φυσά προς την ηπειρωτική χώρα το φθινόπωρο και το χειμώνα φέρνοντας θερμότερο και πιο υγρό αέρα. Ο αντίθετος άνεμος που ονομάζεται "Bura" είναι ένας κρύος, ξηρός άνεμος που φυσάει από την ηπειρωτική χώρα με ξαφνικές και ισχυρές ριπές που φέρνουν ξηρό αέρα και ψυχρότερες θερμοκρασίες. Το δυτικό "Maestral" είναι ένας ευχάριστος καλοκαιρινός άνεμος που φυσάει από τη θάλασσα (φτάνει στην κορυφαία του δύναμη νωρίς το απόγευμα).

Το κροατικό εσωτερικό, το οποίο περιλαμβάνει το Ζάγκρεμπ και τη Σλαβονία, χωρίζεται από την ακτή από τις Διναρικές Άλπεις και έχει ένα εντελώς διαφορετικό κλίμα. Κρύοι χειμώνες με μέση θερμοκρασία τον Ιανουάριο να κυμαίνεται από 0 ° C έως -2 ° C. Τον Ιούλιο, ο μέσος όρος είναι περίπου 22 ° C αν και καύσωνες εμφανίζονται όλο και συχνότερα.

Τα βουνά της Κροατίας, όπως η σειρά Velebit και η Medvednica (κοντά στο Ζάγκρεμπ), είναι πιο δροσερά και έχουν περισσότερη βροχόπτωση. Το χειμώνα η μέση θερμοκρασία κυμαίνεται από -2 ° C έως -4 ° C και πάνω από 1.500 m είναι μερικές βαθμίδες ψυχρότερη. Το χιόνι είναι κοινό στα υψηλότερα υψόμετρα, παρέχοντας στην Κροατία δυνατότητες χειμερινού τουρισμού. Το καλοκαίρι το κλίμα στα βουνά είναι εύκρατο, από 10 ° C έως 18 ° C.

1.4 Πληθυσμός – Δημογραφικά στοιχεία

Ο Πληθυσμός της Κροατίας ανέρχεται σε 4 εκ. κατοίκους, με τους Κροάτες να αντιπροσωπεύουν το 90,4% του πληθυσμού ενώ το υπόλοιπο αποτελείται από διάφορες εθνικές μειονότητες: Σέρβους (5%), Βόσνιους, Ιταλούς, Τσέχους, Αλβανούς, Ούγγρους και Ρομά.

Ο πόλεμος της ανεξαρτησίας προκάλεσε μείωση του πληθυσμού της σερβικής καταγωγής (4,4% του πληθυσμού το 2013, έναντι 12,16% το 1991), ενώ 600.000 Κροάτες ζουν στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, περίπου 100.000 - 200.000 Κροάτες σε άλλες πρώην Γιουγκοσλαβικές Δημοκρατίες και στο Gradišće (Burgenland) στην Αυστρία. Ο αριθμός των απόδημων Κροατών εκτιμάται ότι είναι περίπου ο ίδιος με αυτόν της χώρας. Ο πληθυσμός είναι άνισα κατανομημένος και χαρακτηρίζεται από υψηλό ποσοστό αστικοποίησης. Σχεδόν τα δύο τρίτα του πληθυσμού ζουν σε επιφάνεια μικρότερη του ενός τρίτου της κροατικής επικράτειας. Γενικά, παρατηρείται άνιση κατανομή του πληθυσμού που είναι χαμηλότερη στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές σε αντίθεση με τις περιοχές γύρω από τις μεγαλύτερες πόλεις, καθώς και στη χερσόνησο της Ίστρια (210.000) που έχουν την μεγαλύτερη πυκνότητα του πληθυσμού.

Η υψηλότερη συγκέντρωση πληθυσμού παρατηρείται στην Πρωτεύουσα, το Ζάγκρεμπ (με 800 χιλ. περίπου πληθυσμό ή το 18.7% των κατοίκων της χώρας), το οποίο είναι σημαντικός κοινωνικοοικονομικός κόμβος και το οικονομικό και ακαδημαϊκό κέντρο της χώρας.

Η Κροατία, όπως οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης, βρίσκεται σε δημογραφική κάμψη έχοντας ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά γονιμότητας στην Ευρώπη (1,5) και η γήρανση του πληθυσμού συνιστά ένα σοβαρό πρόβλημα, αφού οι ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών αντιπροσωπεύουν το 17,4% του πληθυσμού.

Το προσδόκιμο ζωής στο σύνολο του πληθυσμού ήταν σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2015 τα 76,61 χρόνια (73,02 χρόνια οι άνδρες και 80,4 οι γυναίκες).

Πίνακας 1. Κατανομή Πληθυσμού ανά ηλικία

Ηλικία	Γυναίκες	Άνδρες	%
0-14	314.842	332.079	14,5%
15-24	263.796	275.957	12,1%
25-54	928.434	910.591	41,1%
55-64	334.017	315.791	14,5%
+ 65	474.129	320.898	17,4%

Πηγή: *CIA World Factbook*

Οι μεγαλύτερες πόλεις της Κροατίας, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 είναι:

Split (αρχ. Ασπάλαθος): Είναι η δεύτερη σε μέγεθος πόλη της χώρας με 179.000 κατοίκους. Επωφελούμενη της γεωγραφικής της θέσης στις Δαλματικές ακτές έχει αναπτύξει σημαντικά τον τουρισμό (έχει χαρακτηριστεί ως παγκόσμιο μνημείο από την UNESCO), αλλά και άλλες οικονομικές δραστηριότητες.

Rijeka: Είναι η τρίτη σε μέγεθος πόλη της Κροατίας με πληθυσμό 129.000 κατοίκους και ο σημαντικότερος εμπορικός λιμένας της χώρας. Η οικονομία της βασίζεται επίσης στα ναυπηγεία, τις μονάδες παραγωγής ενέργειας, την κλωστοϋφαντουργία και τα διυλιστήρια.

Osijek: Απέχει 30 χλμ. από την Ουγγαρία και λιγότερο από 20 χλμ. από την Σερβία. Έχει 107.000 κατοίκους και βρέχεται από τον ποταμό Ντράβα. Βρέθηκε υπό τουρκική και αργότερα ουγγρική κατοχή και έχει διατηρήσει αρχιτεκτονικά μνημεία από αυτές τις ιστορικές περιόδους.

Zadar (αρχ. Ιδάσσα): (75.000 κατ.) Ιδρύθηκε τον 9ο αιώνα Π.Χ.. Σήμερα η πόλη αποτελεί πολιτιστικό και τουριστικό κέντρο της περιοχής, με πολλά μνημεία, ναούς και τέσσερα εθνικά πάρκα και είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος λιμένας.

Καθώς και η Pula (65.000) και το Dubrovnik (45.000) με ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον.

2. Ιστορική Αναδρομή

Η Κροατία ήταν μέρος της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας μέχρι το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1918 οι Κροάτες, Σέρβοι και Σλοβένοι σχημάτισαν βασίλειο γνωστό μετά το 1929 ως Γιουγκοσλαβία.

Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η Γιουγκοσλαβία έγινε ένα ομοσπονδιακό ανεξάρτητο κομμουνιστικό κράτος κάτω από το ισχυρό χέρι του στρατάρχη ΤΙΤΟ.

Η Κροατία κήρυξε την ανεξαρτησία της από τη Γιουγκοσλαβία το 1991, αλλά χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια συγκρούσεων με τον σερβικό στρατό μέχρι να παραδοθεί το 1998, ο υπό την επίβλεψη του ΟΗΕ τελευταίος σερβικός θύλακος, στην ανατολική Σλαβονία. Η Κροατία εντάχθηκε στο ΝΑΤΟ τον Απρίλιο του 2009 και στην ΕΕ τον Ιούλιο του 2013.

3. Το Κροατικό Κράτος

3.1 Πολιτικοί Θεσμοί

Το Πολίτευμα της χώρας είναι η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία. Το Σύνταγμα τροποποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2000 και το ημί-προεδρικό σύστημα μετατράπηκε σε καθαρό κοινοβουλευτικό σύστημα.

Ο Πρόεδρος είναι ο αρχηγός του κράτους, εκλέγεται με καθολική ψηφοφορία για πενταετή θητεία. Δύο το πολύ είναι οι προεδρικές θητείες που επιτρέπεται να ασκήσει το ίδιο φυσικό πρόσωπο. Ο Πρόεδρος μπορεί να διαλύσει το Κοινοβούλιο και να ζητήσει εκλογές. Ο Πρόεδρος είναι επίσης ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων. Ο Πρόεδρος ορίζει τον πρωθυπουργό και την κυβέρνηση, με τη συναίνεση του Κοινοβουλίου. Μπορεί να διαλύσει την Βουλή αν δεν επιτυγχάνεται ψήφος εμπιστοσύνης είτε αν δεν ψηφίζεται ο κρατικός προϋπολογισμός μετά την εκπονή τριμήνου από την κατάθεσή του. Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από κοινού μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης. Πρόεδρος της χώρας εξελέγη στις 11 Ιανουαρίου του 2015, είναι η κα Kolinda Grabar-Kitarovic που προέρχεται από το HDZ.

Η προεδρική θητεία είναι 5ετής ενώ οι επόμενες προεδρικές εκλογές θα γίνουν σε δύο γύρους: ο πρώτος τέλη Δεκεμβρίου 2019 και ο δεύτερος γύρος στις αρχές του 2020.

Της κυβέρνησης συνασπισμού ηγείται από τον Οκτώβριο του 2016 ο Πρωθυπουργός κ. Andrej Plenković (HDZ), ο οποίος διαμόρφωσε νέα κοινοβουλευτική πλειοψηφία τον Ιούνιο του 2017. Στην κυβερνητική πλειοψηφία συμμετέχουν το κεντρο-δεξιό HDZ, τμήμα του κέντρο-αριστερού

HNS, οκτώ Βουλευτές που εκπροσωπούν εθνικές μειονότητες, καθώς και μεμονωμένοι και ανεξάρτητοι Βουλευτές.

Το Κοινοβούλιο (Sabor) είναι το νομοθετικό όργανο, τα μέλη του οποίου είναι 151 και εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία για τετραετή θητεία. Το Σύνταγμα τροποποιήθηκε για να μεταβιβάσει ορισμένες από τις εξουσίες του Προέδρου στο κοινοβούλιο.

Τα κυριότερα κροατικά πολιτικά κόμματα ή συνασπισμοί κομμάτων που συμμετείχαν στις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2016 είναι:

- ✓ «Συμμαχία HDZ»: συνασπισμός συντηρητικών κομμάτων, ήτοι «Κροατική Δημοκρατική Ένωση/HDZ-κυβερνών κόμμα Πρωθυπουργού κ. Plenković), «Κροατικό Κοινωνικό-Φιλελεύθερο Κόμμα/HSLs», «Κροατικό Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα/HDS», «Κροατική Ανάπτυξη/Hrast».
- ✓ «Λαϊκή Συμμαχία»: Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα SDP (κόμμα Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, Πρόεδρος κ. Bernardić) και τρία άλλα κόμματα κεντρώου-κεντροαριστερού χώρου, ήτοι «Κροατικό Λαϊκό Κόμμα - Φιλελεύθεροι Δημοκράτες/HNS», «Κροατικό Αγροτικό Κόμμα/HSS» και «Κροατικό Κόμμα Συνταξιούχων /HSU»
- ✓ «Γέφυρα Ανεξάρτητων Καταλόγων»: κυρίως σχηματισμός κεντρώου χώρου Most
- ✓ «Συμμαχία για τον Πρωθυπουργό»: συνασπισμός μικρών κομμάτων κεντρώου χώρου, κυρίως «Bandić Milan 365 – Κόμμα Εργασίας και Αλληλεγγύης/BM365» «Λαϊκό Κόμμα - Μεταρρυθμιστές/ Reformisti»,
- ✓ «Συμμαχία Μόνης Επιλογής»: σχηματισμοί, κυρίως, «Ανθρώπινο Τείχος/Zivizid», «Αλλάζουμε την Κροατία /PH και «Νεανική Δράση/AM».
- ✓ «Συμμαχία Ισχυρότερης Ίστριας»: κόμματα περιοχής Ίστριας, ήτοι «Δημοκρατική Συνέλευση Ίστριας/IDS», «Συμμαχία Πριμόριε-Γκόρσκι Κόταρ/PGS» και «Λίστα Ριέκας/RI»
- ✓ «Πατριωτική Συμμαχία»: δεξιό «Κροατικό Κόμμα Δικαιωμάτων dr. Ante Starčević/HSRAS» και άλλοι μικρότεροι σχηματισμοί δεξιάς/ ακροδεξιάς προέλευσης
- ✓ «Συμμαχία HDSSB»: κυρίως συντηρητικά κόμματα «Κροατική Δημοκρατική Ένωση Σλαβονίας και Μπαράνια/ HDSSB» και «Κροατικό Συντηρητικό Κόμμα/HKS»
- ✓ «Κροάτες Εργατικοί-Εργατικό Κόμμα/Laburisti».

3.2 Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η χώρα διαιρείται σε περιφέρειες (županija) με επικεφαλής ένα εκλεγμένο περιφερειάρχη και ένα εκλεγμένο Περιφερειακό Συμβούλιο για τέσσερα χρόνια. Υπάρχουν 20 περιφέρειες, καθώς και η πόλη του Ζάγκρεμπ (Grad Zagreb) που έχει καθεστώς περιφέρειας.

Η περιφέρεια έχει ευρείες αρμοδιότητες σε θέματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δημόσιας υγείας, πολεοδομίας και ανάπτυξης, οικονομίας, μεταφορών και υποδομών, κοινωνικών πολιτικών και πολιτισμού.

Κάτω από τις περιφέρειες υπάρχουν 127 πόλεις (Grad) που είναι δήμοι με ιδιαίτερο καθεστώς και αρμοδιότητες.

Οι δήμοι είναι υπεύθυνοι για την τήρηση των δημοτολογίων, την οργάνωση των εκλογικών διαδικασιών, τη συντήρηση του οδικού δικτύου και του οικοσυστήματος, τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, την κοινωνική δράση, πολιτιστική δράση, στοιχειώδη εκπαίδευση, βασική ιατρική βοήθεια, πολιτική προστασία, προστασία των καταναλωτών και προστασία του περιβάλλοντος.

Εν συνεχεία υπάρχουν 427 δήμοι (općina), είναι η διοικητική διαίρεση που αποτελείται από αριθμό χωριών και κωμοπόλεων με τις ίδιες αρμοδιότητες και οι πόλεις (Grad).

Διάγραμμα 1. Οι περιφέρειες της Κροατίας

3.3 Διεθνείς σχέσεις Κροατίας

Η Κροατία έχει συνάψει διπλωματικές σχέσεις με 181 χώρες. Από το 2009, η Κροατία διατηρεί δίκτυο 51 πρεσβειών, 24 προξενείων και οκτώ μόνιμες διπλωματικές αποστολές στο εξωτερικό. Επιπλέον, υπάρχουν 52 ξένες πρεσβείες και 69 προξενεία στη Δημοκρατία της Κροατίας, εκτός από γραφεία διεθνών οργανισμών, όπως η Αντιπροσωπεία της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, ο ΟΑΣΕ, η Παγκόσμια Τράπεζα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO). Το Ποινικό

Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία (ICTY), το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες και τη UNICEF.

Τον Δεκέμβριο του 2011, η Κροατία ολοκλήρωσε τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την ΕΕ και υπέγραψε συνθήκη προσχώρησης στην ΕΕ στις 9 Δεκεμβρίου 2011. Η Κροατία προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Ιουλίου 2013 και συμμετέχει κατά 0,8% στον συνολικό πληθυσμό, κατά 1,3 στην έκταση της Ένωσης και κατά 0,3% στο ΑΕΠ της Ε.Ε.. Ολοκληρώθηκε έτσι μια διαδικασία, που ξεκίνησε το 2001 με την υπογραφή της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης και την αίτηση της Κροατίας για ένταξη στην ΕΕ το 2003. Σημειωτέον ότι, ένα επαναλαμβανόμενο εμπόδιο στις διαπραγματεύσεις ήταν το αρχείο συνεργασίας της Κροατίας με το ΔΠΔΓ και ο αποκλεισμός των διαπραγματεύσεων από τη Σλοβενία λόγω των διασυνοριακών διαφορών Κροατίας - Σλοβενίας. Το τελευταίο επιλύθηκε μεν με συμφωνία διαιτησίας της 4ης Νοεμβρίου 2009, που εγκρίθηκε από τα Εθνικά Κοινοβούλια και με δημοψήφισμα στη Σλοβενία αλλά τελικά παραμένει μέχρι σήμερα, ως μία σοβαρή διμερή διαφορά που δεν έχει οριστικά επιλυθεί. Η Κροατία έχει 11 μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η συνεισφορά της στον προϋπολογισμό της ΕΕ ανέρχεται σε 0,82% του ΑΕΠ, επίκειται δε η προσχώρησή της στο Χώρο Σένγκεν.

Η Κροατία συμπεριλήφθηκε στην εταιρική σχέση για την ειρήνη το 2000, προσκλήθηκε να προσχωρήσει στο ΝΑΤΟ το 2008 και προσχώρησε επίσημα στη συμμαχία την 1η Απριλίου 2009. Έγινε δε, μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τη θητεία 2008 - 2009, αναλαμβάνοντας την προεδρία τον Δεκέμβριο του 2008. Η Κροατία συμμετέχει επίσης στην πρωτοβουλία 17 + 1.

Η Κροατία, επίσης, συμμετέχει σε σειρά Διεθνών Οργανισμών και Πρωτοβουλιών (δες 8.4).

4. Περιβάλλον, Πόροι, Οικονομία

4.1 Περιβάλλον

Ο πόλεμος της δεκαετίας του 1990, προκάλεσε πολλές καταστροφές στο περιβάλλον. Σε αρκετές περιοχές η μόλυνση του νερού είναι τόσο μεγάλη, που το νερό είναι κατάλληλο μόνο για βιομηχανική χρήση. Η όξινη βροχή, αποτέλεσμα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τις βιομηχανίες των γειτονικών χωρών, αποτελεί απειλή για τα δάση της χώρας. Αρκετά είδη άγριας ζωής, όπως ελάφια και αρκούδες, απειλούνται με εξαφάνιση. Τέλος, στις μεγάλες πόλεις παρά τη βελτίωση που παρατηρείται, η ατμοσφαιρική ρύπανση στις πόλεις αποτελεί σοβαρό πρόβλημα.

Η Κροατία διαθέτει σημαντικούς υδάτινους πόρους, ιδίως πόσιμο νερό. Ωστόσο, είναι κακώς κατανομημένες γεωγραφικά και κακώς εκμεταλλεόμενες: η αρδευόμενη γεωργία εξακολουθεί να αποτελεί εξαίρεση και αρδεύεται λιγότερο από το 1% των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Περίπου το 74% του πληθυσμού της Κροατίας συνδέεται με το δίκτυο με ικανοποιητική ποιότητα νερού, αλλά το δίκτυο λόγω παλαιότητας παρουσιάζει απώλειες της τάξεως του 40%. Η επεξεργασία λυμάτων παραμένει ο αδύναμος κρίκος στη διαχείριση των υδάτων στην Κροατία: περίπου το 45% της Κροατίας καλύπτεται από δίκτυο αγωγών αλλά με σημαντικές διαφοροποιήσεις από περιοχή σε περιοχή. Μόνο το 61% του δικτύου αγωγών συνδέεται με μονάδες αποχέτευσης, συνεπώς το υπόλοιπο του συλλεγόμενου νερού απορρίπτεται στη φύση χωρίς προηγούμενη επεξεργασία. Σε εθνικό επίπεδο, το 27% του συνολικού πληθυσμού ωφελείται από την επεξεργασία των λυμάτων. Η παρατηρούμενη συχνά ανεξέλεγκτη αστικοποίηση μετά την ανεξαρτησία του 1991 εξηγεί εν μέρει αυτή την κατάσταση.

Η πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα της διαχείρισης λυμάτων είναι εφικτή καθώς προς το παρόν δεν υφίσταται δυνατότητα ιδιωτικοποίησης της εταιρείας υδάτων, πιθανότητα που συναντά τη σφοδρή αντίδραση της κοινής γνώμης. Η κεντρική μονάδα καθαρισμού της πόλης του Ζάγκρεμπ, που λειτουργεί από το 2007, ήταν αποτέλεσμα μιας σύμπραξης δημόσιου - ιδιωτικού τομέα μεταξύ της πόλης και του Γερμανικού - Αυστριακού ομίλου RWE-WTE.

4.2 Πρωτογενής Τομέας

Ο **πρωτογενής τομέας** συνεισφέρει κατά 3% στην διαμόρφωση του ΑΕΠ και απασχολεί το 7,3% του ενεργού πληθυσμού της χώρας. Καλλιεργούνται περί τα 1,3 εκατ. εκτάρια (23,3% του συνόλου της επικράτειας). Η Κροατία διαθέτει περίπου 200.000 αγροτικές εκμεταλλεύσεις, συχνά πολύ μικρές σχετικά με κακό εξοπλισμό. Η γεωργία είναι ιδιαίτερα επιδοτούμενη κυρίως μέσω των ευρωπαϊκών πόρων. Η Κροατία επωφελείται από τη χρηματοδότηση που

έχει συσταθεί από το Υπουργείο Γεωργίας στο πλαίσιο του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 για συνολικό ποσό 100 εκατ. Ευρώ. Η κάλυψη της επενδυτικής επιχορήγησης είναι 50%. Η επένδυση πρέπει να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της βελτίωσης της ποιότητας της παραγωγής ή της προστασίας του περιβάλλοντος (μηχανήματα, εγκαταστάσεις κ.λπ.).

Οι διάφοροι τύποι κλιματολογικών συνθηκών και εδάφους είναι ευνοϊκοί για την παραγωγή ενός ευρέος φάσματος γεωργικών προϊόντων.

- ✓ Η περιοχή της Παννονίας (ΒΑ πλευρά της χώρας) ευνοεί την εντατική και μηχανοποιημένη καλλιέργεια σιταριού, ζαχαρότευτλων και αραβοσίτου. Επίσης, καλλιεργούνται κριθάρι, σίκαλη, ηλίανθος, όσπρια, πατάτες, φρούτα, πράσινα λαχανικά και σταφύλια. Στην περιοχή Bjelovar είναι συγκεντρωμένη η εκτροφή ζώων, όπως βοοειδή, πρόβατα και χοίροι.
- ✓ Η ορεινή περιοχή (Lika, Gorski Kotar), περιοχή που χωρίζει την Παννονική Κροατία από την ακτογραμμή, όπου ευδοκμεί η καλλιέργεια της πατάτας, των φρούτων, της δασοκομίας και των μικρών ζώων, είναι δε οι κύριες γεωργικές δραστηριότητες αυτής της περιοχής. Είναι επίσης ένας χώρος που ευνοεί την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας και του αγροτικού τουρισμού.
- ✓ Η περιοχή της Αδριατικής (Ιστρία, Κόλπος του Κβάρνερ, Δαλματία, νότιες περιοχές). Οι κύριες καλλιέργειες αυτής της περιοχής με μεσογειακό κλίμα είναι αυτές του αμπελώνα και της ελιάς. Το καλαμπόκι, το ηλιέλαιο, ο καπνός και τα φρούτα (εσπεριδοειδή) καλλιεργούνται, επίσης, εδώ. Το ζωικό κεφάλαιο αφορά κυρίως τα πρόβατα.

Η ετήσια γεωργική παραγωγή καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της χώρας σε δημητριακά και ζάχαρη καθώς και σημαντικές ποσότητες φυτών που προορίζονται για βιομηχανική χρήση. Σημαντική είναι επίσης η παραγωγή οίνου, ελαιόλαδου και φρούτων, που ευνοείται ιδιαίτερα στα παράλια της χώρας και στις νησιωτικές περιοχές, όπου επικρατεί εύκρατο μεσογειακό κλίμα. Η παραγωγή οίνου πραγματοποιείται από τις 30 μεγαλύτερες οινοποιητικές εταιρείες, 35 συνεταιρισμούς παραγωγής και περίπου 250 οικογενειακές επιχειρήσεις. Οι οίνοι από αυτόχθονες ποικιλίες σταφυλιών γίνονται ολοένα και πιο δημοφιλείς στις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες αγορές.

Η παραγωγή ελαιόλαδου και βρώσιμων ελιών παρουσιάζει αυξητικές τάσεις τα τελευταία χρόνια υποστηριζόμενη από κρατικά προγράμματα και εκμεταλλευόμενη την αύξηση των τιμών και της κατανάλωσης. Ιδιαίτερα ανεπτυγμένη είναι επίσης η κτηνοτροφία που συμβάλλει στην αυτάρκεια της χώρας σε κρέας, καθώς και στην παραγωγή παραδοσιακά γνωστών αλλαντικών και τυριών. Στις παράκτιες περιοχές η αλιεία και η επεξεργασία ιχθυερών αποτελούν σημαντική οικονομική δραστηριότητα με προεξάρχουσα την εκτροφή τόνου, που προορίζεται κυρίως για την ιαπωνική αγορά (66% των συνολικών εξαγωγών νωπών και κατεψυγμένων ιχθύων). Η δασοπονία αποτελεί επίσης ένα από τους σημαντικότερους

παραγωγικούς τομείς. Περίπου 2 εκατ. εκτάρια δασικών εκτάσεων παρέχουν ποιοτική ξυλεία (δρυς, ελάτη) που καθιστά την εγχώρια βιομηχανία αρκετά ανταγωνιστική.

Ο ορυκτός πλούτος της χώρας δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Αντίθετα, οι πόροι των μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων που χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες στην κατασκευή (χαλίκι, άμμος, μάρμαρο, πέτρα) είναι σημαντικοί. Τα ορυχεία άνθρακα και βωξίτη έκλεισαν στη δεκαετία του 1970 και του 1980. Η Κροατία διαθέτει τις δικές της πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του πετρελαίου και του φυσικού αερίου και ιδιαίτερα τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική, η υδροηλεκτρική και η ηλιακή ενέργεια. Σημαντικές ποσότητες αλατιού εξάγονται τελικά από το θαλασσινό νερό (άλας του Pag και Ston).

4.3 Βιομηχανία

Ο βιομηχανικός τομέας συμβάλλει κατά 21,6% στο ΑΕΠ της χώρας, ενώ απασχολεί το 26,8% του ενεργού πληθυσμού και συμμετέχει κατά 94,5% στο σύνολο των κροατικών εξαγωγών. Η διαρκούσα οικονομική κρίση επέφερε σημαντικά πλήγματα στην εγχώρια παραγωγή, καθώς και στην ανταγωνιστικότητα των κροατικών προϊόντων. Ταυτόχρονα, οι συμβατικές υποχρεώσεις της χώρας για εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις και αναδιαρθρώσεις επιφέρουν δραστικές ανακατατάξεις και στον βιομηχανικό ιστό της χώρας. Πέραν αυτών, μετά την ένταξη στην Ε.Ε. η Κροατία απώλεσε το προνομιακό καθεστώς ως μέλος του CEFTA, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζει στο εσωτερικό της ισχυρό ανταγωνισμό από τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Από το 2008 και μέχρι το 2013 υπήρξε συνεχής συρρίκνωση της βιομηχανικής παραγωγής. Το 2014 σημειώθηκε μικρή ανάκαμψη του τομέα κατά 1,3%. Ειδικότερα και κατά τομείς υπήρξε αύξηση της παραγωγής των διαρκών καταναλωτικών κατά 4,4%, των ενδιάμεσων αγαθών κατά 3,4%, των μη διαρκών καταναλωτικών κατά 3,2% και των κεφαλαιουχικών αγαθών κατά 0,5%. Μείωση σημειώθηκε στην παραγωγή ενέργειας κατά 6,2%. Η ανάκαμψη αυτή συνεχίστηκε και το 2015 κατά 2,7%.

Ο βιομηχανικός τομέας κυριαρχείται από την ναυπηγοεπισκευαστική δραστηριότητα που εισφέρει στο 10% των εξαγωγών (με σοβαρά προβλήματα επιβίωσης), ενώ σημαντική θέση κατέχει η πετροχημική και χημική βιομηχανία, βιομηχανία τροφίμων, η κλωστοϋφαντουργία, η επεξεργασία ξύλου, η σιδηρουργία, το αλουμίνιο καθώς και η μεταποίηση αγροτικών προϊόντων. Δεδομένου ότι πάνω από το 30% του εδάφους καλύπτεται από δάση ο τομέας ξύλου είναι πολύ σημαντικός στην οικονομία της Κροατίας.

4.4 Υπηρεσίες

Ο **τρίτογενής** τομέας συνεισφέρει κατά 58,5% στην διαμόρφωση του ΑΕΠ και απασχολεί το 65,4% του ενεργού πληθυσμού της χώρας. Ο τουρισμός βρίσκεται σε συνεχή ανάπτυξη. Το 2018 σημειώθηκαν 19,7 εκατομμύρια αφίξεις τουριστών έναντι 18,5 εκατ. του 2017 (+6,5%). Το 2018 σημειώθηκαν 106 εκ. διανυκτερεύσεις (+4% σε σχέση με το 2017.) Σημειωτέον ότι αύξηση κατά 13% των τουριστικών αφίξεων είχε σημειωθεί το 2017 σε σχέση με το 2016. Το 2018 ήταν το έτος με τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών που επισκέφθηκε ποτέ την Κροατία, ενώ η συνεισφορά του τουριστικού τομέα στο ΑΕΠ άμεσα ή έμμεσα ξεπερνά το 20%.

Το 2018 οι σημαντικότεροι τομείς της οικονομίας της Κροατίας ήταν το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι μεταφορές, η διαμονή και οι υπηρεσίες τροφίμων (23,1% ΑΕΠ), η βιομηχανία (20,4% ΑΕΠ) και η δημόσια διοίκηση, η άμυνα, η εκπαίδευση, η ανθρώπινη υγεία και οι δραστηριότητες κοινωνικής εργασίας (15,5% ΑΕΠ).

Πίνακας 2: Κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας ανά τομέα

Τομείς	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής
Απασχόληση (%)	7,3	26,8	65,4
Προστιθέμενη αξία (% ΑΕΠ)	3	21,6	58,5
Προστιθέμενη αξία (ετήσια μεταβολή σε %)	-2,5	0,9	2,5

Πηγή: *Banque Mondiale - Dernières données disponibles*

4.4.1 Τουρισμός

Ο δυναμικότερος κλάδος του τριτογενούς τομέα της κροατικής οικονομίας είναι παραδοσιακά ο τουριστικός τομέας, που συμβάλλει σχεδόν κατά 20% στην διαμόρφωση του ΑΕΠ. Ο συνδυασμός των περίφημων δαλματικών ακτών, της νησιωτικής και θαλάσσιας πολυποικιλότητας της Αδριατικής και του ήπιου μεσογειακού κλίματος, οι ανεπτυγμένες υποδομές, καθώς και η γεωγραφική γειτνίαση με μεγάλες τουριστικές αγορές της Ευρώπης εξασφαλίζουν σταθερές τουριστικές ροές στην χώρα και επιβεβαιώνουν την κατάταξή της μεταξύ των δημοφιλέστερων τουριστικών προορισμών στην Μεσόγειο. Η χώρα εκμεταλλεύεται, επίσης, τις φυσικές της ιδιαιτερότητες, τις ιδιαίτερου κάλλους προστατευόμενες περιοχές, καθώς και τα μνημεία πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς επιδιώκοντας την ανάπτυξη, πέραν των κλασσικών τουριστικών παραθαλάσσιων δραστηριοτήτων, του οικολογικού αγροτουρισμού, του θρησκευτικού και πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.. Οι σημαντικότερες τουριστικές περιοχές της χώρας είναι η χερσόνησος της Ίστριας, η ευρύτερη περιοχή του Ντουμπρόβνικ, η περιφέρεια του Κβάρνερ, το Σπλίτ, το Ζάγκρεμπ, καθώς και το νησιώτικο σύμπλεγμα της Αδριατικής.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ξενοδοχείων και εγκαταστάσεων βρίσκονται σε περιοχές χαμηλής πυκνότητας του πληθυσμού κοντά στη θάλασσα με αποτέλεσμα οι εγκαταστάσεις αυτές να λειτουργούν 6 με 8 μήνες το χρόνο/ ξενοδοχεία που βρίσκονται στην παραθαλάσσια ζώνη είναι ανοικτά 6 με 8 μήνες. Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια, για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με επενδύσεις στις υποδομές και με διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του κροατικού τουρισμού είναι ο μεγάλος αριθμός των προσφερόμενων ιδιωτικών καταλυμάτων σε σχέση με τα προσφερόμενα από τα ξενοδοχεία δωμάτια, αλλά και ο ολιγοπωλιακός χαρακτήρας της αγοράς τουρισμού, όπου οι τρεις μεγαλύτερες αλυσίδες ξενοδοχείων (Valamar Riviera, Luksic Groupet Maistra) ελέγχουν το 45% του δυναμικού των ξενοδοχειακών κλινών.

Κατά τα τελευταία 15 χρόνια, οι επενδύσεις στον τομέα των ξενοδοχείων ανήλθαν τα 5 δις. Ευρώ, ενώ σχεδιάζονται για τα δύο επόμενα χρόνια επενδύσεις ύψους 2 δις Ευρώ. Οι επενδυτές είναι στην πλειοψηφία τους Κροάτες, αλλά τα τελευταία χρόνια μεγάλες διεθνείς ξενοδοχειακές αλυσίδες δείχνουν ενδιαφέρον για την Κροατία: Το Hilton ήδη άνοιξε στο Ντουμπρόβνικ και το Ζάγκρεμπ, η NOVOEL έχει ανακοινώσει νέα μονάδα στο Ζάγκρεμπ για το 2022, η Marriott σκοπεύει να ανοίξει 4 ξενοδοχεία μέχρι το 2020, ένα ξενοδοχείο Hyatt έχει αναγγελθεί στο Ζαντάρ, η Four Seasons και η παραλία Nikki θα δημιουργήσουν εγκαταστάσεις στη νήσο Hvar. Πρόκειται για επενδύσεις 4 & 5 Αστέρων που δείχνουν και τη στόχευση για προσέλκυση τουρισμού υψηλών προδιαγραφών.

Το 2016, 40 νέες ξενοδοχειακές μονάδες άρχισαν να λειτουργούν και το 2017 επενδύσεις ύψους πάνω από 300 εκ. Ευρώ, αναμένεται να ολοκληρωθούν. Στη στρατηγική της για τον τουρισμό, η κυβέρνηση έχει θέσει ως στόχο την αύξηση μέχρι το 2020, του αριθμού των δωματίων των ξενοδοχειακών μονάδων κατά 20.000.

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που υπάρχουν είναι η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού. Η κυβέρνηση σχεδιάζει την επέκταση των τεχνικών σχολών και την δημιουργία εξειδικευμένων πανεπιστημιακών σχολών στα πλαίσια της Στρατηγικής για το 2020.

Το 2015, στα κράτη μέλη της ΕΕ, η αναλογία εσόδων από ταξίδια ως προς το ΑΕΠ ήταν υψηλότερη στην Κροατία (18,1%). Σύμφωνα με τα στοιχεία της κροατικής στατιστικής υπηρεσίας οι τουριστικές αφίξεις κατά το 2015 ανήλθαν σε 14,3 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 9,3% έναντι του 2014. Εκ των ανωτέρω αφίξεων τα 12,7 εκατ. αφορούσαν αλλοδαπούς, με 65,9 εκατ. διανυκτερεύσεις (7,4%).

Οι περισσότεροι τουρίστες ήταν Γερμανοί, ακολουθούμενοι από Σλοβένους, Ιταλούς, Αυστριακούς, Τσέχους και Πολωνούς. Το 2016 η τουριστική περίοδος χαρακτηρίστηκε από ρεκόρ αφίξεων (15εκ.), και διανυκτερεύσεων (75εκ.), ενώ οι τουριστικές εισπράξεις ανήλθαν σε 8,5 δις Ευρώ. Ο τουρισμός μετέχει με πάνω από 20% στο ΑΕΠ της Κροατίας. Το 2017 ο αριθμός των τουριστών ξεπέρασε τα 18 εκ. αφίξεις που αποτελεί νέο ρεκόρ. Το 2018 σημειώθηκαν 19,7 εκατομμύρια αφίξεις τουριστών έναντι 18,5 εκατ. του 2017 (+6,5%). Το 2018 σημειώθηκαν 106 εκ. διανυκτερεύσεις (+4% σε σχέση με το 2017.)

Η Κροατία καταλαμβάνει την 33η θέση μεταξύ των τουριστικών προορισμών παγκοσμίως σύμφωνα με την κατάταξη του World Economic Forum Travel and Tourism Competitiveness για το 2015. Μεταξύ δε των ευρωπαϊκών τουριστικών προορισμών κατέλαβε την 19η θέση με μεγαλύτερο πλεονέκτημα τις τουριστικές της υποδομές, τις φυσικές και πολιτιστικές

ιδιαιτερότητες, το σύστημα υγείας και περίθαλψης, καθώς και την ασφάλεια και ασθενέστερο σημείο το επίπεδο τιμών.

4.4.2 Υποδομές - Μεταφορές

Από την Κροατία διέρχονται οι περισσότερες διαδρομές προς το Αιγαίο και τα Δαρδανέλια, ενώ σε αυτήν ανήκουν τα περισσότερα νησιά της Αδριατικής και ως εκ τούτου παραμένει σημαντική χώρα για τη μελλοντική ανάπτυξη των ευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών. Τρεις πανευρωπαϊκοί διάδρομοι μεταφορών διέρχονται από την Κροατία (διάδρομοι Χ/Χα και Vb/Vc, καθώς και ο διάδρομος VII του Δούναβη).

Το οδικό δίκτυο περιλαμβάνει 29.410 χιλιόμετρα δρόμων (εκ των οποίων πάνω από 1.400 χιλ. είναι αυτοκινητόδρομοι), το σιδηροδρομικό δίκτυο διαθέτει 2.726 χιλιόμετρα (985 χλμ είναι ηλεκτροδοτούμενα). Η κατάσταση του οδικού δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των αυτοκινητοδρόμων, είναι ικανοποιητική.

Από την άλλη πλευρά, σημαντικές καθυστερήσεις καταγράφονται στον εκσυγχρονισμό των υποδομών των σιδηροδρόμων. Η έκθεση για την Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης των Μεταφορών 2017 - 2030 της Κροατίας¹ έχει θέσει τους στόχους και η κυβέρνηση έχει ανακοινώσει ότι προγραμματίζει έργα ύψους πάνω 3 δις Ευρώ για την επόμενη δεκαετία προκειμένου να εκσυγχρονίσει τις σιδηροδρομικές μεταφορές στηριζόμενη και στις χρηματοδοτήσεις από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία κατά 85%. Προτεραιότητα δε αποτελεί ο εκσυγχρονισμός της σιδηροδρομικής γραμμής Rijeka - Zagreb που θα διασυνδεθεί με το ουγκρικό σιδηροδρομικό δίκτυο. Σημειωτέον ότι, η Κροατία συμμετέχει στον Μεσογειακό Διάδρομο (Mediterranean Corridor) μαζί με άλλες 5 χώρες της Ε.Ε.: Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Σλοβενία και Ουγγαρία.

Η χώρα έχει 6 λιμένες σημαντικής οικονομικής σημασίας, 7 διεθνή αεροδρόμια, 785 χιλιόμετρα πλωτών οδών που διέρχονται από 4 λιμάνια ποταμών, καθώς και 2 θαλάσσια τερματικά για συνδυασμένες μεταφορές.

Οι υδάτινες οδοί έχουν μήκος 804 χιλιόμετρα, ενώ η διεθνής κυκλοφορία πραγματοποιείται κυρίως στο Δούναβη, με το κύριο λιμάνι του Vukovar και σε μικρότερο βαθμό στους ποταμούς Drave και Save. Από την άποψη αυτή, πρέπει να σημειωθεί ότι ο άξονας του ποταμού Δούναβη που συνορεύει με την Κροατία βρίσκεται στον πανευρωπαϊκό διάδρομο μεταφοράς VII. Το σχέδιο κατασκευής καναλιού σύνδεσης του Δούναβη με τον Σάβα θα μπορούσε να συνδέσει αυτές τις πλωτές οδούς με αποτέλεσμα την αύξηση του μεταφορικού έργου.

Τα τελευταία χρόνια η εναέρια κυκλοφορία αυξάνεται σταθερά, λόγω της εισροής τουριστών, ιδιαίτερα των ξένων τουριστών. Σύμφωνα με έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα αεροδρόμια στην Κροατία καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της εναέριας κυκλοφορίας στα Δυτικά Βαλκάνια. Η εθνική αεροπορική εταιρεία Croatian Airlines με ηγετικό ρόλο στην

¹ https://www.kormany.hu/download/9/9f/11000/00_HR_kozlekedesfejlesztési_strategia_EN.pdf

περιοχή βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε διαδικασία ιδιωτικοποίησης με αναζήτηση στρατηγικού επενδυτού.

Το αεροδρόμιο του Ζάγκρεμπ σχεδιάστηκε να δέχεται πάνω από 2 εκατομμύρια επιβάτες ετησίως. Ο νέος τερματικός σταθμός λειτουργεί από τον Απρίλιο 2016. Ανάδοχος του έργου, που κόστισε 300 εκ. Ευρώ, αλλά και δανειολήπτης, είναι η εταιρεία «Međunarodna Zračna Luka Zagreb Doo», που ανήκει στη γαλλικών συμφερόντων κοινοπραξία "Zagreb Airport International Company" (ZAIC), στην οποία συμμετέχουν οι διεθνείς εταιρείες Airports de Paris Management, Bouygues Batiment International, Fond Marguerite, IFC και TAV Airports (με έδρα Κωνσταντινούπολη, ανήκει κατά 38% στην Aeroports de Paris) και η κροατική κατασκευαστική εταιρεία Viadukt.

Η διάρκεια παραχώρησης (concession) του αεροδρομίου, από το κροατικό δημόσιο στην εταιρεία «Međunarodna Zračna Luka Zagreb Doo», ανέρχεται στα 30 έτη. Άλλα μεγάλα αεροδρόμια είναι το αεροδρόμιο Split και Dubrovnik. Πάνω από 8,2 εκ. επιβάτες διήλθαν από τα κροατικά αεροδρόμια τους πρώτους οκτώ μήνες του 2019, σημειώνοντας αύξηση 8,6% σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κροατική Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.

Οι προσγειώσεις και οι απογειώσεις κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2019 αυξήθηκαν κατά 5,2% σε ετήσια βάση.

Ο μεγαλύτερος αριθμός επιβατών τον Αύγουστο καταγράφηκε στο Split με 669.000 επιβάτες, το Dubrovnik με 522.000 επιβάτες και το Ζάγκρεμπ με 374.000 επιβάτες. Η σημαντικότερη διεθνής κυκλοφορία τον Αύγουστο πραγματοποιήθηκε με γερμανικούς αερολιμένες ακολουθούμενη από το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία.

Διάγραμμα 2. Τα Εμπορικά Αεροδρόμια της Κροατίας

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ Opaticka12,
10000 Zagreb, Croatia

21

Πίνακας 3. Τα κροατικά αεροδρόμια ανάλογα με τον αριθμό επιβατών

2015 Rank	Airport	IAT A	Location served	2011	2012	2014	2015	2016	Change 2015–2016
1	Franjo Tuđman	ZAG	Zagreb	2,224,010	2,312,570	2,391,853	2.550.226	2,766,087	+6.9% ▲
2	Split Airport	SPU	Split	1,272,317	1,377,988	1,729,018	1,930,665	2,289,987	+17.1% ▲
3	Dubrovnik Airport	DBV	Dubrovnik	1,332,733	1,461,795	1,570,175	1,679,260	1,993,243	+17.7% ▲
4	Zadar Airport	ZAD	Zadar	263,066	346,770	477,384	468,850	520,924	+6.8% ▲
5	Pula Airport	PUY	Pula	342,250	362,542	370,314	347,044	436,121	+21,3% ▲
6	Rijeka Airport	RJK	Rijeka	78,890	72,762	103,433	136,849	160,000	+19,8% ▲
7	Osijek Airport	OSI	Osijek	22,104	2,188	27,028	29,509	30,605	+6,8% ▲
8	Lošinj Airport	LSZ	Lošinj	6,152	4,659	5,713	14,116	6,402	-55,4% ▼
9	Bol Airport	BWK	Brač	12,504	12,583	10,418	8,870	12,354	+40,2% ▲
Total				5,554,026	5,953,857	6,685,336	7,165,389	8,225,723	+14.8% ▲

Πηγή: Κροατική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας

Οι θαλάσσιοι λιμένες είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέρος του δικτύου μεταφορών. Τα κύρια λιμάνια είναι η Ριέκα, το Ζάνταρ, το Σίμπενικ, το Σπλιτ, καθώς και το Ploče, μέσω του οποίου διέρχονται όλες οι μεταφορές από τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη.

Η πολωνική εταιρεία OT Logistics κατέχει το 32,56% του Λιμένα της Ριέκα.

Το 2014 η κινεζική εταιρεία CNBM International Engineering υπέγραψε σύμβαση με τον κροατικό λιμένα στην πόλη Ploče για τον εξοπλισμό ενός νέου τερματικού σταθμού χύδην φορτίου.

Το 2018 η κινεζική εταιρεία Luxury Real Estate απέκτησε το 75% της συμμετοχής στο λιμάνι του Ζαντάρ και την οικονομική ζώνη που υπάγεται σε αυτόν, με σκοπό να επενδύσει 30 εκ. Ευρώ στην δημιουργία βάσης διακίνησης προϊόντων (logistic center).

Ο κροατικός εμπορικός στόλος αποτελείται από 77 σκάφη που κατανέμονται ως ακολούθως:

Φορτηγά φορτίου χύδην 24, φορτηγά 7, δεξαμενόπλοια χημικών 8, επιβατικά/φορτίου 27, πετρελαιοφόρα 10, ψυγείο 1, πλοία ξένης ιδιοκτησίας 2 (Νορβηγία).

Πλοία κροατικών συμφερόντων νηολογημένα σε άλλες χώρες (2010): 31 (Μπαχάμες 1, Μπελίζ 1, Λιβερία 1, Μάλτα 6, Νήσοι Μάρσαλ 12, Παναμάς 2, Άγιος Βικέντιος και Γρενάδας 8).

Τέλος η Κροατία διαθέτει ήδη 61 μαρίνες, 37 λιμένες αναψυχής και συνολικά πάνω από 17.000 θέσεις ελλιμενισμού ιδιωτικών σκαφών αναψυχής, υποδομή που προσελκύει ναυτιλιακό τουρισμό (Yachting).

4.4.3 Ενέργεια

Η Κροατία διαθέτει ποικίλους φυσικούς πόρους, κυρίως στη Σλαβονία (πετρέλαιο και φυσικό αέριο), καθώς και στη βόρεια Αδριατική (υπεράκτιο φυσικό αέριο). Η χώρα δεν εξόρυξε άνθρακα από τη δεκαετία του 1990, όταν τα τελευταία της ορυχεία έκλεισαν στην Ίστρια. Στους φυσικούς αυτούς πόρους πρέπει να προστεθεί σημαντική υδροηλεκτρική ικανότητα, χάρη της οποίας το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι υψηλό.

Η ετήσια παραγωγή πρωτογενούς ενέργειας ανερχόταν σε 4.400 ktoe (ktoe) το 2016. Ωστόσο, η χώρα απέχει πολύ από την αυτάρκεια δεδομένου ότι εισάγει κατά μέσο όρο το 50% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας (8505 ktoe): εισάγει το 80% των αναγκών σε πετρέλαιο, 40-50% της κατανάλωσης φυσικού αερίου και 10% με 20% της ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, ένα σημαντικό μέρος επανεξάγεται σε γειτονικές χώρες, ιδίως παράγωγα πετρελαίου (63%), την ηλεκτρική ενέργεια (18%) και φ.α (10%).

Η Κροατία, μέλος της ΕΕ από την 1η Ιουλίου 2013, προχώρησε σε διαρθρωτικές μεταβολές και απελευθέρωσε όλους τους τομείς ενέργειας με την υιοθέτηση δέσμης μέτρων για τη κλιματική αλλαγή, γεγονός που είχε σαν συνέπεια το διαχωρισμό των δραστηριοτήτων διανομής, μεταφοράς και παραγωγής.

Ο κροατικός διαχειριστής HROTE - Διαχειριστής της Κροατικής Ενεργειακής Αγοράς που ιδρύθηκε το 2005 και είναι υπεύθυνος για την οργάνωση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας

και φυσικού αερίου. Αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπό την εποπτεία του Κροατικού Οργανισμού Ρυθμιστικής Ενέργειας HERA).

Επιπλέον, η HROTE συμμετέχει στο πρόγραμμα προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Οι ενεργειακοί κανονισμοί προσφέρουν σε όλους τους καταναλωτές την ελευθερία επιλογής του προμηθευτή τους (περίπου 30 τοπικοί ή αλλοδαποί προμηθευτές), είτε πρόκειται για ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο είτε για θέρμανση. Οι τιμές καθορίζονται ελεύθερα εκτός από την περίπτωση εγγυημένης προσφοράς για νοικοκυριά και μικρούς καταναλωτές.

Σύμφωνα με την έκθεση «Νέα Κροατική Ενεργειακή Πολιτική» πέντε είναι οι πυλώνες που συνθέτουν τους στόχους της Κυβέρνησης:

- Οι στόχοι θα κινούνται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Πολιτικής, δεδομένου ότι ο σημερινός υφιστάμενος κροατικός σχεδιασμός έχει σαν ορίζοντα το 2020 και έχει εν πολλοίς ξεπεραστεί από τις εξελίξεις. Ο νέος ενεργειακός σχεδιασμός θα πρέπει να έχει σαν ορίζοντα το έτος 2050.

- Μετάβαση από ένα ενεργειακό τομέα εξαρτώμενο σήμερα από τα ορυκτά καύσιμα, σε ένα ενεργειακό τομέα που θα χαρακτηρίζεται από τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).

- Κινητοποίηση πόρων για την πραγματοποίηση των απαραίτητων επενδύσεων δεδομένου ότι οι Υ/Η μονάδες της χώρας είναι πεπαλαιωμένες και απαιτείται ο εκσυγχρονισμός τους αλλά σημαντικές επενδύσεις πρέπει να γίνουν στο τομέα των ΑΠΕ.

- Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στο δίκτυο του φ.α και στην αναγκαιότητα να διασυνδεθεί με τα δίκτυα της Σερβίας και της Β&Ε. Η ενεργειακή ασφάλεια τόσο της Κροατίας όσο και της Κ. Ευρώπης απαιτεί την κατασκευή του Ionian-Adriatic-Pipeline (**IAP**) και την διασύνδεση του με τον Trans-Adriatic-Pipeline(TAP) ενώ θα δημιουργηθεί στη νήσο KRK τερματικός πλωτός σταθμός LNG. Ο τερματικός σταθμός υγροποιημένου φυσικού αερίου έχει σχεδιαστεί για να μεταφέρει μέχρι και 2,6 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα ετησίως (bcm/έτος) φυσικού αερίου στο εθνικό δίκτυο μεταφοράς της Κροατίας μετά από το 2021. Το συνολικό επενδυτικό κόστος για την κατασκευή του τερματικού σταθμού ανέρχεται σε 233,6 εκατ. Ευρώ.

- Η νέας ενεργειακή στρατηγική θα πρέπει να αξιοποιήσει τη γεωγραφική θέση της Κροατίας για την ενεργειακή ανάπτυξη της ΕΕ και9 σχετίζεται με την «Πρωτοβουλία των Τριών Θαλασσών», πρωτοβουλία που αναδεικνύει την αναγκαιότητα για την κατασκευή ενεργειακών υποδομών στον άξονα Βορά – Νότου, στην αναγκαιότητα διαφοροποίησης των πηγών εφοδιασμού με σκοπό την αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας.

Η Κροατική Κυβέρνηση το 2015 έχει χορηγήσει 6 άδειες έρυνας και εκμετάλλευσης και το 2019 έχει ανακοινωθεί ότι θα προκηρυχθούν από την κροατική εταιρεία υδρογονανθράκων HEP (www.hep.hr/en) διαγωνισμοί για ακόμη 4 άδειες. Πάντως προβλήματα υφίστανται σε περιοχές όπου καταγράφονται μεθοριακές διαφορές της Κροατίας με την Σλοβενία και το Μαυροβούνιο αλλά και σε άλλες περιοχές όπου αντιδρούν τοπικοί και διεθνείς περιβαλλοντικές και τουριστικές οργανώσεις.

Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί, ότι η Κροατική Κυβέρνηση ελέγχει το 44,84% της κροατικής εταιρείας πετρελαίου INA και έχει σαν στόχο την εξαγορά του μεριδίου που κατέχει η ουγγρική MOL (49,1%). Τον Αύγουστο 2018 η Κυβέρνηση επέλεξε ως σύμβουλο για να προσδιορίσει το τίμημα της πιθανής εξαγοράς του μεριδίου της MOL, την εταιρεία Lazard. Σημειωτέον ότι η Ουγγρική πλευρά δεν επιθυμεί να αποχωρήσει από την INA, η οποία διαθέτει το μεγαλύτερο δίκτυο διανομής, με μερίδιο που κυμαίνεται από το 50% μέχρι το 55% της αγοράς λιανικής και στο 70% στην αγορά χονδρικής. Η εταιρεία έχει αποφασίσει να διατηρήσει ένα μόνον διυλιστήριο, αυτό στη Ριέκα (Rijeka) ενώ αυτό που διαθέτει στη πόλη SISAC θα μετατραπεί σε κέντρο διανομής και αποθήκευσης.

4.4.4 Ταχυδρομεία – Τηλεπικοινωνίες – Internet

Η δημόσια ταχυδρομική υπηρεσία (Post) λειτουργεί πολύ καλά και υπάρχουν γραφεία σε όλη τη χώρα. Στις μεγάλες πόλεις και τα τουριστικά κέντρα, το καλοκαίρι, οι ώρες λειτουργίας διευρύνθηκαν και τα γραφεία είναι συχνά ανοιχτά τις καθημερινές από τις 7 έως τις 20 ώρες, καθώς και το πρωί του Σαββάτου. Σε μικρότερες πόλεις και νησιά, τα γραφεία είναι ανοιχτά από τις 7 π.μ. έως τις 12 μ.μ. ή τις 2 μ.μ.. Τα ταχυδρομεία πωλούν γραμματόσημα, τηλεφωνική επικοινωνία, ξένο συνάλλαγμα και επίσης χειρίζονται τις μεταφορές χρημάτων μέσω της Western Union και εξοφλούν σειρά λογαριασμών.

Η ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οδήγησε την κροατική τηλεπικοινωνιακή αγορά στην ελευθέρωση της αγοράς και στη δημιουργία ευνοϊκού ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τον ανταγωνισμό. Εναλλακτικοί φορείς εκμετάλλευσης εισήλθαν στην αγορά και ξεκίνησαν ανταγωνιστικές υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας. Όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης στην Κροατία έχουν επενδύσει σε υποδομή δικτύου, για να υποστηρίξουν υπηρεσίες ευρυζωνικότητας και triple-play. Ο κροατικός τομέας τηλεπικοινωνιών κατατάσσεται στην 24^η θέση παγκοσμίως. Αυτό είναι αποτέλεσμα επενδύσεων, της ανάπτυξης της αγοράς και της εισαγωγής νέων τεχνολογιών τόσο στην σταθερή όσο και στην κινητή τηλεφωνία. Ο αριθμός των χρηστών ευρυζωνικών υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στην Κροατία ανέρχεται σε 350.000 που είναι ένα ποσοστό διείσδυσης μεγαλύτερο του μέσου όρου της ΕΕ των 27.

Σταθερή τηλεφωνία στην χώρα παρέχουν οι εταιρείες T- Hrvatski telekom (κύριος φορέας) και η Optima, η Telekom, η Iskon, η H1 Telekom και η Amis.

Επίσης δραστηριοποιούνται 5 εταιρείες κινητής τηλεφωνίας: η T-com, η Tele2, A1 (πρώην Vip), η BonBon (χρησιμοποιεί το δίκτυο της T-com) και η Tomato (χρησιμοποιεί το δίκτυο της Vip). Το ποσοστό διείσδυσης στην κινητή τηλεφωνία είναι πολύ υψηλό στην Κροατία. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού διαθέτει κινητά τηλέφωνα, τα οποία χρησιμοποιούνται επίσης για την πραγματοποίηση διαφόρων συναλλαγών.

Οι περισσότεροι χρήστες του Διαδικτύου στην Κροατία (πάνω από το 74%) χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για κοινωνικά μέσα. Το δημοφιλέστερο κοινωνικό δίκτυο είναι το Facebook, με περίπου 1,9 εκατομμύρια χρήστες (πάνω από το 70% των οποίων είναι μεταξύ 18 και 44 ετών). Το Instagram έχει 760.000 χρήστες, το 54% των οποίων είναι γυναίκες. Το Viber είναι η πιο

χρησιμοποιημένη υπηρεσία ανταλλαγής μηνυμάτων στην Κροατία, μπροστά από το WhatsApp και το Messenger.

4.4.5 Τραπεζικός Τομέας

Ο τραπεζικός τομέας είναι αρκετά αναπτυγμένος στην Κροατία. Είναι ο τομέας, στον οποίο, μαζί με τον τομέα του εμπορίου και των δικτύων διανομής, έχουν πραγματοποιηθεί οι μεγαλύτερες ιδιωτικοποιήσεις και δραστηριοποιούνται 28 Τράπεζες εκ των οποίων οι 16 είναι ξένης ιδιοκτησίας που κατέχουν το 90,3% των περιουσιακών στοιχείων, οι 10 ιδιωτικές κροατικής ιδιοκτησίας που κατέχουν 4,4% των περιουσιακών στοιχείων και 2 κρατικής ιδιοκτησίας που κατέχουν το 5,3% των περιουσιακών στοιχείων.

Η Zagrebacka Bank (www.zaba.hr) και η Privredna Bank (www.pbz.hr), είναι οι δύο μεγαλύτερες σε ποσοστό συνολικών κεφαλαίων τράπεζες με 57% συνολικά (34% και 23% αντίστοιχα). Σημειωτέον ότι και οι δύο ανωτέρω τράπεζες είναι ιταλικής ιδιοκτησίας. Οι αλλοδαποί μόνιμοι κάτοικοι μπορούν να ανοίγουν λογαριασμούς μη μονίμων κατοίκων, να συναλλάσσονται στο εσωτερικό και εξωτερικό και να αγοράζουν και πωλούν χρεόγραφα με τις νόμιμες διαδικασίες. Δεν υπάρχουν περιορισμοί για ξένες επενδύσεις στην κροατική αγορά Χρεογράφων (Νόμος περί Ξένου Συναλλάγματος), (www.hnb.hr).

Οι συνολικές χορηγήσεις των τραπεζών στο τέλος του 2014 ανήρχοντο σε 279,9 δις Κούνα εκ των οποίων τα 47,4 δις ήταν μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Οι χορηγήσεις δανείων του Τραπεζικού συστήματος ανήλθαν μέχρι σήμερα στο 59% του ΑΕΠ, ενώ τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αποτελούν το 13,9 του συνόλου των χορηγηθέντων δανείων. Το 2014 ο τραπεζικός τομέας παρουσίασε ακαθάριστα κέρδη ύψους 2,5 δις ΗΡΚ αυξημένα κατά 1,5 δις ή κατά 148% συγκριτικά με το 2013.

Το 2015 ο τραπεζικός τομέας κατέγραψε ζημίες 5 δις ΗΡΚ. Ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs), από 5% το 2008 ανήλθε στο 16% το 2015 και στο 13,8 % το 2016.

Η συνολική αξία των μερικώς και εντελώς μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθε σε 36,1 δις ΗΡΚ (4,9 δις Ευρώ) στα τέλη Δεκεμβρίου 2016 για ένα συνολικό όγκο δανείων ύψους 261,2 δις ΗΡΚ.

Το 2016 ο τραπεζικός τομέας κατέγραψε κέρδη 6,4 δις ΗΡΚ με κερδοφόρες τις 17 από τις 28 Τράπεζες. Ενθαρρυντική τάση είναι η μείωση κατά 6% του συνολικού όγκου των υφιστάμενων δανείων.

Η συναλλαγματική ισοτιμία του ΗΡΚ έναντι του ευρώ καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας και παραμένει στο πλαίσιο ενός μάλλον στενού περιθωρίου διακύμανσης του ΗΡΚ στόχο την σταθεροποίηση του Κούνα έναντι του Ευρώ.

Το 2018 η μέση ισοτιμία του κροατικού νομίσματος Κούνα με το Ευρώ ήταν: 1 E = 7,4141 HRK

4.4.6 Το Χρηματιστήριο Αξιών Ζάγκρεμπ (ZSE)

Στο Ζάγκρεμπ λειτουργεί Χρηματιστήριο στο οποίο γίνεται διαπραγμάτευση μετοχών, ομολόγων καθώς και δομημένων προϊόντων. Το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ ιδρύθηκε ως τμήμα αξιών και εμπορευμάτων στο πλαίσιο του Εμπορικού Επιμελητηρίου το 1907 από τον Samuel David Alexander και λειτούργησε μέχρι το 1945 με εξαίρεση την περίοδο του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου. Το 1991 είκοσι πέντε τράπεζες και δύο ασφαλιστικές εταιρείες ίδρυσαν εκ νέου το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ στην νέα Δημοκρατία της Κροατίας. Έκτοτε η χρηματιστηριακή αγορά εξελίχθηκε ειδικά με την εισαγωγή ηλεκτρονικού συστήματος ανταλλαγών μεταξύ του 1995 και του 2000 με αποτέλεσμα τον δεκαπλασιασμό της κεφαλαιοποίησης το διάστημα αυτό. Η ιστοσελίδα του (www.zse.hr) περιλαμβάνει τους βασικούς σχετικούς νόμους καθώς και τον ισχύοντα περί ιδιωτικοποιήσεων νόμο στην αγγλική.

Ο Νόμος περί Χρεογράφων απαιτεί, όπως όλες οι εταιρείες, οι οποίες έχουν περισσότερους από 100 μετόχους και με μετοχικό κεφάλαιο άνω των 5 εκ. \$, εισάγονται στο Χρηματιστήριο. Η Επιτροπή Εποπτείας (HANFA) Κεφαλαιαγοράς (www.hanfa.hr) είναι η εκείνη, η οποία εκδίδει τις άδειες λειτουργίας εταιρειών αγοραπωλησίας χρεογράφων. Ξένες εταιρείες μπορούν να ανοίξουν υποκατάστημα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν σχετική άδεια από την HANFA.

Το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ υποστηρίζεται από την EBRD και τα τελευταία χρόνια έχουν εισαχθεί σημαντικές καινοτομίες στην εγχώρια κεφαλαιαγορά ενώ το πολυμερές σύστημα διαπραγμάτευσης λειτουργεί και έχουν δημιουργηθεί οκτώ νέοι δείκτες. Στα τέλη του 2015 το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ απέκτησε το Χρηματιστήριο της Λιουμπλιάνα και είναι μέλος της Ομοσπονδίας Ευρω-Ασιατικών Χρηματιστηρίων.

Το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ προσφέρει τόσο μετοχές όσο και ομόλογα. Υπάρχουν 147 εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ, το οποίο διαχειρίζεται συναλλαγές σε δύο αγορές: την ρυθμιζόμενη αγορά και την αγορά πολυμερούς Διαπραγμάτευσης η οποία είναι έξω-χρηματιστηριακή και απαιτεί πολύ λιγότερη διαφάνεια (Multilateral Trading Facility -MTF- που ρυθμίζονται μετά το 2004 από την ευρωπαϊκή οδηγία για τις Αγορές των Χρηματοπιστωτικών Εργαλείων).

Οι μετοχές χωρίζονται σε δύο κύριες αγορές, τη Ρυθμιζόμενη Αγορά που διαπραγματεύεται τα εισηγμένα μέσα και την πολυμερή εμπορική διευκόλυνση (ΠΜΔ).

Η Ρυθμιζόμενη Αγορά χωρίζεται σε τρία βασικά τμήματα: Prime Market, Official Market και Regular Market. Ο κύριος όγκος των εισηγμένων μετοχών είναι στην Επίσημη αγορά, που υποδηλώνεται από το -R- στο ticker. Υπάρχουν επίσης μερικοί εγγεγραμμένοι στην Τακτική Αγορά, οι οποίοι σημειώνονται από τον -P- στο ticker, αλλά πολύ λίγες εταιρείες είναι εισηγμένες στην Prime Market.

Το χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ δημοσιεύει δύο δείκτες: CROBEX για τις μετοχές και CROBIS για τα ομόλογα.

Το Μάιο του 2014, το χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ συνεργάστηκε με τις αγορές της Βουλγαρίας και της ΠΓΔΜ για τη δημιουργία του SEE LINK, στόχος του οποίου ήταν η δημιουργία περιφερειακής υποδομής για την ανταλλαγή εισηγμένων τίτλων σε αυτές τις τρεις αγορές. Το SEE LINK λειτουργεί από το 2016. Με τα χρηματιστήρια του Βελιγραδίου και της Λιουμπλιάνα που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία, το SEE LINK έχει τώρα 5 θέσεις.

Το 2016 κατεγράφησαν 10 συναλλαγές συγχωνεύσεων και εξαγορών αξίας 780 εκατ. Ευρώ - κυρίως στον τομέα του λιανικού εμπορίου. Οι δύο σημαντικότερες ήταν η απόκτηση των εμπορικών κέντρων Arena Centar από τον νοτιοαφρικανικό όμιλο NEPI αξίας 237,5 εκατ. Ευρώ και City Center One από την Morgan Stanley Real Estate για 220 εκατ. Ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Χρηματιστήριο το 2016 αποφάσισε να αναστείλει την διαπραγμάτευση των μετοχών του ομίλου AGROKOR τέλη Μαΐου του 2017, μετά από δημοσιοποίηση πληροφοριών για αναληθή πληροφόρηση σχετικά με την οικονομική διαχείριση του.

Η Κεφαλαιοποίηση της αγοράς στο χρηματιστήριο (ZSE):

Αξία Μετοχών: **2018:** 17,9 δις Ευρώ **2017:** 18,6 δις. Ευρώ **2016:** 19 δις. Ευρώ

Αξία Ομολόγων: **2018:** 13,6 δις Ευρώ **2017:** 13,2 δις Ευρώ **2016:** 11,8 δις. Ευρώ

Συνολική κεφαλαιοποίηση: **2018:** 31,6 δις Ευρώ **2017:** 31,9 δις Ευρώ **2016:** 30,8 δις Ευρώ

Ο όγκος συναλλαγών ήταν:

Μετοχές: **2018:** 213,4 εκ. Ευρώ **2017:** 354 εκ. Ευρώ **2016:** 413 εκατ. Ευρώ

Ομόλογα: **2018:** 92 εκ. ευρώ **2017:** 49,7 εκ. Ευρώ **2016:** 92 εκατ. Ευρώ

Πίνακας 4. Οι 10 μεγαλύτερες επιχειρήσεις στην Κροατία με βάση την κεφαλαιοποίησή τους

Εταιρεία	Ticker	Κλάδος	Market Cap(HRK)
INA-industrijanafte	INA-R-A	Energy	32,000,000,000
Zagrebačka banka	ZABA-R-A	Banks	15,858,381,612

Γραφείο OEY Ζάγκρεμπ Opaticka12,
10000 Zagreb,Croatia

28

Tel: (+385) 14835716

-

Fax: (+385) 14810419

-

e-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

Privredna banka Zagreb	PBZ-R-A	Banks	14,496,824,440
Hrvatski Telekom	HT-R-A	Telecom	13,184,054,135
Adris grupa(Official Mkt)	ADRS-R-A	Conglomerate	5,683,093,059
VALAMARRIVIERA	RIVP-R-A	Hospitality	4,429,868,101
Adris grupa(Regular Mkt)	ADRS-P-A	Conglomerate	3,134,254,200
Plavalaguna	PLAG-R-A	Hospitality	3,004,749,000
Jamnica	JMNC-R-A	Food	2,940,545,400
Atlantic Grupa	ATGR-R-A	Consumer Goods	2,892,505,250
Maistra	MAIS-R-A	Hospitality	2,799,124,143

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι, δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ ή δεν έχουν μεγάλη εμπορευσιμότητα και δεν συμμετέχουν στον κύριο δείκτη, μεγάλες επιχειρήσεις όπως:

- ✓ INA (όχι στον κύριο δείκτη): εταιρεία πετρελαίου και φυσικού αερίου με τα υψηλότερα έσοδα οποιασδήποτε κροατικής εταιρείας.
- ✓ Η Konzum που είναι η μεγαλύτερη ιδιωτική αλυσίδα σούπερ μάρκετ στην Κροατία έχει διαγραφεί επειδή ανήκει στον όμιλο AGROKOR που έχει τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση),
- ✓ Hrvatska Elektroprivreda (HEP) (δεν αναφέρεται): η κρατική εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας στην Κροατία,
- ✓ Zagrebačka banka (αναφέρεται στον κύριο κατάλογο): η μεγαλύτερη τράπεζα της Κροατίας, η οποία ανήκει στην UniCredit,
- ✓ T-Hrvatski Telekom (αναφέρεται στον κύριο κατάλογο): Η μεγαλύτερη εταιρεία τηλεπικοινωνιών της Κροατίας, που ανήκει στην Deutsche Telekom (η μητρική εταιρεία για τις μάρκες της T-Mobile διεθνώς) Valamar Riviera (Ticker: αναφέρεται στον κύριο κατάλογο): Η μεγαλύτερη τουριστική εταιρεία της Κροατίας λειτουργεί σε μία από τις πιο δημοφιλείς εταιρείες ανταλλαγών στον κόσμο,

- ✓ Adris Grupa (αναφέρεται στον κύριο κατάλογο): μεγάλος όμιλος με επιχειρηματικές δραστηριότητες στον τομέα των ακινήτων, ασφάλιση, τουρισμός και τρόφιμα.

ΟΙ 50 ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΡΟΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (2018)

<i>Κριτήρια</i>	Οι 50 μεγαλύτερες ιδιωτικές επιχειρήσεις	Οι 50 μεγαλύτερες δημόσιες επιχειρήσεις	Οι μεγαλύτερες μικτής ιδιοκτησίας
Εισοδήματα σε δις HRK	119.7	48.9	56.6
Απασχόληση σε χιλ.	64.250	68.041	43.899
Καθαρά κέρδη σε δις HRK	3.0	3.3	2.6
Καθαροί Μηνιαίοι Μισθοί σε χιλ. HRK	6.561	7.156	7.571
Τομείς Δραστηριοποίησης	58% Εμπόριο 24% Μεταποίηση	24% Μεταφορές & Αποθήκευση 22% ηλεκτρισμός, φ.α, steam, aircon,	46% Μεταποίηση 10% καταλύματα & υπηρ. εστίασης 8% Μεταφορές & Αποθήκευση
Οι συνεταιρισμοί εμφανίζουν εισοδήματα ύψους 1.13 δις HRK	(μεγαλύτερες εισπράξεις από Konzum, Prvo Plinarsko (natural gas), Petrol (gas station operator)	(μεταποίηση, εταιρείες διαχείρισης υδάτων/ λυμάτων, κατασκευές, εμπόριο, IT)	(μεγαλύτερες εισπράξεις από: INA oil company, Hrvatski Telkom & Podravka food company)

(1 Ευρώ = 7,4 HRK)

5. Θεσμικό Πλαίσιο της Επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Κροατία

5.1 Ίδρυση Επιχειρήσεων

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην Κροατία προβλέπονται οι κάτωθι μορφές εταιρειών:

- ✓ Ομόρρυθμος Εταιρεία (General Partnership)
- ✓ Ετερόρρυθμος Εταιρεία (Limited Partnership)
- ✓ Υποκατάστημα (Branch), το οποίο δεν είναι νομικό πρόσωπο και ασκεί οικονομική δραστηριότητα από κοινού με την δική του και αυτή της ιδρυτικής εταιρείας ονομασία αλλά για λογαριασμό της ιδρυτικής εταιρείας.
- ✓ Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Limited Liability Company), με κατώτερο αρχικό κεφάλαιο 20.000 κούνα.
- ✓ Ανώνυμος Εταιρεία (Joint Stock Company), με κατώτερο αρχικό κεφάλαιο 200.000 κούνα.

Για την έναρξη λειτουργίας μιας εταιρείας απαιτείται η εγγραφή στο Εμπορικό Δικαστήριο (Commercial Court) που έχει έδρα την περιοχή έδρας της συνιστάμενης εταιρείας και ο προηγούμενος έλεγχος του σχετικού μητρώου προκειμένου διαπιστωθεί, ότι το όνομα της συνιστάμενης εταιρείας δεν είναι ήδη καταχωρημένο από άλλο επενδυτή, η ανακοίνωσή της (με την φροντίδα του Εμπορικού Δικαστηρίου) στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και σε μία ημερήσια εφημερίδα, η εγγραφή της στην κρατική Υπηρεσία Στατιστικής (State Bureau of Statistics), στο Υπουργείο Οικονομικών (Tax Administration Office), στο Ινστιτούτο Συντάξεων (Croatian Pension Institute) και στο Ινστιτούτο Υγείας (Croatian Health Institute).

Επίσης, ο Νόμος προβλέπει την ίδρυση Αντιπροσωπευτικού Γραφείου (Representative Office), το οποίο δεν έχει νομική προσωπικότητα και δύναται να συνάπτει συμφωνίες μόνο στο όνομα της ιδρυτικής εταιρείας. Διατηρεί δικούς του λογαριασμούς στην τράπεζα, ενώ η λειτουργία του περιορίζεται στην έρευνα αγοράς, προετοιμασία σύναψης συμβολαίων και συμφωνιών τεχνικής συνεργασίας και παρόμοιες εργασίες διευκόλυνσης. Ο εξοπλισμός του Γραφείου μπορεί να εισαχθεί αδασμολόγητος με προσωρινή τελωνειακή άδεια και με δυνατότητα παρατάσεων. Το ίδιο ισχύει επίσης και για τα οχήματα των αλλοδαπών εργαζομένων για τους οποίους απαιτούνται άδειες εργασίας και παραμονής, χωρίς όμως να απαιτείται να πληρώνουν φόρους και εισφορές. Για την ίδρυση Αντιπροσωπευτικού Γραφείου απαιτείται η εγγραφή στο Υπουργείο Οικονομίας, Εργασίας και Επιχειρηματικότητας (www.mingorp.hr, αρμόδια για την εγγραφή και πληροφορίες Mrs. Visnja Bengesz, visnja.bengesz@mingorp.hr tel.003851-6106111, -6106981, fax. – 6109150), (για φορολογικά θέματα το Υπουργείο Οικονομικών Mrs Katica Amidzic – Perocevic tel. 4809500).

Οι ισχύοντες περί εμπορικής δραστηριότητας νόμοι στην Δημοκρατία της Κροατίας είναι οι κάτωθι:

- the Companies Act (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08);
- the Capital Market Act (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos. 88/08, 146/08);
- the Law on Takeover of Joint-Stock Companies (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos. 109/07, 36/09)
- the Trade Act (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos. 87/08, 96/08, 116/08).

Το Κροατικό Επιμελητήριο Οικονομίας διαθέτει μία πολύ χρήσιμη ιστοσελίδα (www.hgk.hr), η οποία περιγράφει κάθε μορφή εταιρείας, τις προϋποθέσεις ίδρυσής της (how to start up an enterprise in Croatia), ειδικές κατά τομέα της Κροατικής Οικονομίας αναλύσεις καθώς και άλλες γενικότερου οικονομικού περιεχομένου πληροφορίες, στην αγγλική.

Επίσης λειτουργεί ιστοσελίδα (www.hitro.hr), στην οποία η Υπηρεσία HITRO έχει εισαγάγει και σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής εταιρειών (εκτός Αντιπροσωπευτικών Γραφείων).

Η Υπηρεσία αυτή λειτουργεί ως one stop-shop και παρέχει διευκολύνσεις και χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την ίδρυση και εγγραφή εταιρειών στη Κροατία (εκτός Αντιπροσωπευτικών Γραφείων). Ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να απευθυνθεί στην αγγλική ακόμα και τηλεφωνικά, σε ορισμένες δε περιπτώσεις και να εξυπηρετηθεί άμεσα (μεσολάβηση και επικοινωνία με το Εμπορικό Δικαστήριο για την αποδοχή του ονόματος της εταιρείας, η οποία πραγματοποιείται με αναζήτηση στην ιστοσελίδα <http://sudreg.pravosudje.hr>, παροχή λίστας με συμβολαιογράφους, καταβολή, με συμβολαιογραφική εξουσιοδότηση, μικροποσών αναγκών για την διαδικασία του Δικαστηρίου, την καταχώρηση της εταιρείας στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, την απόκτηση Στατιστικού Μητρώου και Μητρώου Υγείας και Ασφάλισης για τους εργαζόμενους της υπό ίδρυση εταιρείας, από τις αντίστοιχες, ως άνω Υπηρεσίες, την καταβολή του αρχικού κεφαλαίου και την προώθησή του στο λογαριασμό της τράπεζας του επενδυτή κ.λπ.).

Προς το παρόν ωστόσο η εξυπηρέτηση αφορά μόνο εγγραφές Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (Limited Liability Company).

5.2 Δικαιώματα Ιδιοκτησίας

- ✓ Το δικαίωμα κυριότητας ιδιωτικής περιουσίας προβλέπεται στο Κροατικό Σύνταγμα όπως και η ίση μεταχείριση όλων των επιχειρήσεων ανεξαρτήτως προελεύσεως του ιδιοκτήτη. Επίσης στο Σύνταγμα προβλέπεται, ότι τα δικαιώματα που πηγάζουν από επενδύσεις κεφαλαίων δεν μπορούν να περιορίζονται με άλλες νομοθετικές πράξεις και ότι οι ξένοι επενδυτές έχουν το δικαίωμα να επαναπατρίζουν ελεύθερα τα κέρδη τους. Η απορρέουσα σχετική νομοθεσία εξειδικεύει και εξασφαλίζει με συνέπεια τις

συνταγματικές αυτές ρυθμίσεις. Ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, το οποίο ενσωματώνεται στον κροατικό Νόμο με μία από τις προαναφερθείσες, στο ανωτέρω κεφάλαιο 3, νομικές μορφές αντιμετωπίζεται ως κροατικό νομικό πρόσωπο και συνεπώς μπορεί να αποκτήσει περιουσιακά στοιχεία χωρίς περιορισμούς. Πέραν τούτου και σύμφωνα με την Συμφωνία Σύνδεσης και Σταθεροποίησης ήδη από τον Φεβρουάριο του 2009 όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της Ε.Ε. έχουν πλέον το δικαίωμα να αγοράζουν ελεύθερα ακίνητα στην Κροατία χωρίς οιοσδήποτε περιορισμούς ή εξαιρέσεις, σε αντίθεση με τους λοιπούς αλλοδαπούς, για τους οποίους εξακολουθεί να απαιτείται η ύπαρξη διακρατικής συμφωνίας περί αμοιβαιότητας στο δικαίωμα απόκτησης ακινήτου περιουσίας καθώς και η έγκριση του Υπουργείου Δικαιοσύνης

- ✓ Το Σύστημα Εγγραφής, Απογραφής και Καταγραφής (www.uredjenazemlja.hr) ακινήτου περιουσίας στη Κροατία βρίσκεται σε διαδικασία εξέλιξης και βελτίωσης. Για το σκοπό αυτό η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (I.B.R.D.) χρηματοδότησε την ανάπτυξη ενιαίου πληροφοριακού συστήματος, το οποίο χρήζει ωστόσο περαιτέρω βελτιώσεων και συνεπώς οι υποψήφιοι επενδυτές θα πρέπει να αναζητούν οπωσδήποτε την κατάλληλη νομική υποστήριξη (Δικηγορικός Σύλλογος Κροατίας (www.odvj-komora.hr)). Σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει αμφισβήτηση τίτλων και χρειάζεται να επιβεβαιώνεται, ότι ο πωλητής κατέχει έγκυρους τίτλους ιδιοκτησίας, ώστε να είναι εφικτή η ασφαλής μεταβίβαση. Η σχετικά νέα υλοποίηση προγράμματος για ψηφιοποιήσεις των αρχείων των υποθηκοφυλακείων αναμένεται να συνεισφέρει στην μείωση των συναφών ανακυπτόντων προβλημάτων.
- ✓ Η Κροατία είναι πλήρες μέλος της ΕΕ αλλά και του Π.Ο.Ε. και οφείλει συνεπώς να εφαρμόζει την συμφωνία προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (TRIPS). Διαθέτει ήδη νομοθεσία, η οποία έχει γίνει αποδεκτή στον Π.Ο.Ε., σχετική με δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, βιομηχανικά σχέδια, γεωγραφικές ενδείξεις προϊόντων και υπηρεσιών, προστασία σχεδίων και ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, δικαιώματα αναπαραγωγής και σχετικά δικαιώματα. Είναι μέλος του W.I.P.O. (World Intellectual Property Organization) και καταβάλλει προσπάθειες περαιτέρω εκσυγχρονισμού της σχετικής εσωτερικής νομοθεσίας. Η επίσημη Αρχή για την καταχώρηση και κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας είναι το STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE (www.dziv.hr).

5.3 Επίλυση Διαφορών - Διαδικασία Πτώχευσης - Φερεγγυότητα

Στην Κροατία εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές εγγενείς δυσκολίες στην έγκαιρη και απρόσκοπτη απονομή δικαιοσύνης, όσον τουλάχιστον αφορά διαφορές όπου εμπλέκονται

αλλοδαπές εταιρίες. Σύμφωνα με την εμπειρία ξένων εταιριών, που έχουν υπεισέλθει σε διαδικασία δικαστικής επίλυσης διαφορών, συνιστάται να αποφεύγεται, όσον είναι δυνατόν, η προσφυγή στην δικαιοσύνη, αφού υπάρχουν πολλές καθυστερήσεις και η τελεσιδικία των δικαστικών αποφάσεων απαιτεί πολύ χρόνο. Η Διαιτησία είναι εφικτή. Στο Κροατικό Επιμελητήριο Οικονομίας υπάρχει διαθέσιμο μόνιμο διαιτητικό δικαστήριο από το 1965. Ακολουθεί τις διαδικασίες του μοντέλου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο. Ο Νόμος περί Διαιτησίας δύναται να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα του Επιμελητηρίου : <http://hgk.biznet.hr/hgk/tekst.php?a=b&page=tekst&id=226>

Η διμερής ελληνο-κροατική Συμφωνία Αμοιβαίας Προστασίας Επενδύσεων προβλέπει την προσφυγή σε διαιτητή τρίτης Χώρας, με την οποία και τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη διατηρούν διπλωματικές σχέσεις, στην περίπτωση που σε πρώτη φάση οι διαιτητές επιλογής των συμβαλλομένων δεν συμφωνήσουν. (Σημ. Η εν λόγω συμφωνία βρίσκεται σε διαδικασία κατάργησης δεδομένου ότι στο εσωτερικό της ΕΕ υφίσταται θεσμικό πλαίσιο που καλύπτει το εύρος ισχύος των εν λόγω διμερών συμφωνιών).

Μολονότι, στα πλαίσια των γενικότερων δεσμεύσεων, ενταξιακών διαπραγματεύσεων και υποδείξεων της Ε.Ε. αλλά και της τεχνικής βοήθειας της Παγκόσμιας Τράπεζας, έχουν υπάρξει βελτιώσεις ως προς την μείωση του απαιτούμενου χρόνου περάτωσης της πτωχευτικής διαδικασίας, το όλο σύστημα εξακολουθεί να είναι σχετικά αργό. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Παγκόσμιας Τράπεζας το ποσοστό αποκατάστασης των απαιτήσεων των πιστωτών μιας υπό πτώχευση κροατικής εταιρείας φθάνει το 44,5% περίπου του μέσου όρου των χωρών Ο.Ο.Σ.Α. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Νόμο περί Πτωχεύσεων το Πτωχευτικό Δικαστήριο αποφασίζει την τυπική έναρξη της διαδικασίας, διορίζει τον διαχειριστή (θεματοφύλακα), εξετάζει τις απαιτήσεις των πιστωτών, εγκρίνει την οικονομική τακτοποίησή τους και αποφασίζει το κλείσιμο της διαδικασίας. Ο δικαστής εποπτεύει τον διαχειριστή που εκπροσωπεί τον υπό πτώχευση και τις εργασίες της επιτροπής των πιστωτών. Ο Νόμος καθορίζει προτεραιότητα των απαιτήσεων εκείνων που σχετίζονται με κρατικά ή τοπικά έσοδα και φόρους και επιτρέπει στον υπό πτώχευση να ζητήσει την αναδιοργάνωση της εταιρείας.

Παροχή πληροφοριών (ισολογισμούς και καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως των τελευταίων τριών ετών, γενικά στοιχεία απασχολούμενων, ίδρυσης κ.λ.π., καθώς και αξιολόγηση επιχειρηματικών κινδύνων) για την φερεγγυότητα κροατικών εταιριών είναι δυνατή μέσω των κάτωθι εταιριών:

BONLINE d.o.o. (αντιπρόσωπος της αμερικανικής Dun & Bradstreet) Ms.Sanja Begovic Tel. 0038513707009 Fax.0038513776415 E-mail. sanjabegovic@bonline.hr www.bonline.hr	Bisnode d.o.o. Fallerovo setaliste 22 10000 Zagreb Tel: +38513030500 email:info@bisnode.hr
---	--

Coface Hrvatska d.o.o. PrilazGjureDeželića 23 10000Zagreb, Croatia Tel.: 00385-1-4697-500 Fax: 00385-1-4697-535 email: office@coface.hr web: www.cofaceintercredit.hr	Creditreform d.o.o. Savska 66 10000 Zagreb, Croatia Tel: 00385 163 11 477 Fax: 00385 163 11 499 email: info@creditreform.hr reports@creditreform.hr
--	---

5.4 Πιστοποιήσεις - Πρότυπα - Διαπιστεύσεις

Ο Κροατικός Οργανισμός Διαπίστευσης είναι ένας ανεξάρτητος και μη κερδοσκοπικός δημόσιος φορέας που ενεργεί ως εθνική υπηρεσία διαπίστευσης στη Δημοκρατία της Κροατίας (Hrvatska Akreditacijska Agencija -HAA / www.akreditacija.hr) και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA) και είναι μέλος του Διεθνούς Εργαστηρίου Συνεργασίας Διαπίστευσης (ILAC). Οι κανόνες διαπίστευσης αντιστοιχούν στα ευρωπαϊκά πρότυπα 45000 και τα διεθνή πρότυπα 17000 σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της EA, της ILAC και της IAF.

Το Κροατικό Ινστιτούτο Προτύπων (Hrvatski Zavod za Norme - www.hzn.hr) είναι ένας αυτόνομος μη κερδοσκοπικός δημόσιος Οργανισμός. Το Ινστιτούτο Κροατικών Προτύπων είναι μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO), της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI).

Η διαπίστευση ακολουθεί διεθνή (ISO) και ευρωπαϊκά (EN) πρότυπα τα οποία αναγνωρίζονται ως Κροατικά πρότυπα (HRN).

Οργανισμοί τυποποίησης:

Ινστιτούτο Κροατικών Προτύπων (<http://www.hzn.hr>) Κρατικό Γραφείο Μετρολογίας (<http://www.dzm.hr>)

Οργανισμοί πιστοποίησης:

Κροατική Υπηρεσία Διαπίστευσης (<http://www.akreditacija.hr>) Κρατικό Γραφείο Μετρολογίας (<http://www.dzm.hr>)

5.5 Επενδυτική νομοθεσία

Ο ισχύων επενδυτικός νόμος στην Κροατία προβλέπει σειρά κινήτρων και φοροαπαλλαγών. Οι τομείς τους οποίους επιδιώκει να προωθήσει η κροατική κυβέρνηση είναι κατά κύριο λόγο ο βιομηχανικός, τα αναπτυξιακά έργα, οι υπηρεσίες και ο τουρισμός.

Ειδικότερα, για επενδύσεις κατ' ελάχιστον 50.000 ευρώ προβλέπεται μείωση φόρου κατά 50% για χρονικό διάστημα πέντε ετών, εφόσον δια της επενδύσεως δημιουργούνται τουλάχιστον τρεις νέες θέσεις εργασίας. Για επενδύσεις έως 1 εκατ. Ευρώ η μείωση του φόρου ανέρχεται σε 50% για δέκα έτη εφόσον δημιουργούνται 5 νέες θέσεις εργασίας. Για επενδύσεις μεταξύ ενός και τριών εκατ. ευρώ υπάρχει φορολογική ελάφρυνση κατά 75% για δέκα έτη με την προϋπόθεση της δημιουργίας 10 θέσεων εργασίας κατ' ελάχιστον, ενώ για επενδύσεις άνω των 3 εκατ. ευρώ καθορίστηκε πλήρης φοροαπαλλαγή, εάν δημιουργούνται τουλάχιστον 15 θέσεις εργασίας. Στους επενδυτές προσφέρονται επίσης επιδοτήσεις μέχρι 3000 ευρώ για κάθε νέα θέση εργασίας στις περιοχές που η ανεργία δεν υπερβαίνει το 10%, μέχρι 6000 ευρώ στις περιοχές με ανεργία μεταξύ 10 και 20% και 9000 ευρώ εκεί όπου η ανεργία κυμαίνεται μεταξύ 20 και 30%. (Πηγή: www.investincroatia.hr/investment-environment)

Παράλληλα, δημιουργήθηκε νέος φορέας προσέλκυσης επενδύσεων, μέσω του οποίου επιδιώκεται η ουσιαστική διευκόλυνση των δυνητικών επενδυτών προκειμένου να ξεπεραστούν τα υπάρχοντα γραφειοκρατικά και λοιπά εμπόδια, Agency for Investment and Competitiveness (AIK).

Στις 14 Νοεμβρίου 2013 τέθηκε, τέλος, σε ισχύ ο νέος νόμος για τις στρατηγικές επενδύσεις μέσω του οποίου επιχειρείται η διευκόλυνση μεγάλων επενδυτικών έργων. (<http://www.aik-invest.hr/en/unofficial-english-translation-act-strategic-investment-projects-republic-croatia-available-online/>)

Μετά τις εκλογές του 2016, η κυβέρνηση δημιούργησε ένα νέο Υπουργείο Δημόσιας Περιουσίας αρμόδιο για την προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων. Το νέο υπουργείο θα συντονίσει την προϋπάρχουσα δομή που αποτελείτο από τρεις οργανισμούς: ο Aik (Οργανισμός για τις επενδύσεις και την ανταγωνιστικότητα) αρμόδιος για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ο Hamag Bicro (Κροατικός Οργανισμός για τις ΜΜΕ, την Καινοτομία και τις Επενδύσεις- www.investcroatia.hr) για τις ΜΜΕ και ο CEI για τον ενεργειακό τομέα (Κέντρο Παρακολούθησης Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων στον Ενεργειακό Τομέα και Επενδύσεων (www.cei.hr), οργανισμοί που υποστηρίζονται από το Κροατικό Οικονομικό Επιμελητήριο (HGK) και το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Κροατίας (HOK).

5.6 Ελεύθερες Ζώνες στη Κροατία

Στην Κροατία λειτουργούν 13 ελεύθερες ζώνες (Ε.Ζ) εμπορίου: οι 4 από αυτές βρίσκονται στους θαλάσσιους λιμένες της Pula, της Rijeka, του Split και του Ploče. Οι υπόλοιπες 9 στις τοποθεσίες Krapina-Zagorje, Kukuljanovo, Osijek, Ribnik, SlavonskiBrod, Split-Dalmacija, Varaždin, Vukovar και Zagreb.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της ελεύθερης ζώνης μπορούν να περιλαμβάνουν: την παραγωγή, τη βελτίωση και την αποθήκευση αγαθών, τη χονδρική πώληση, τις στρατηγικές δραστηριότητες υποστήριξης επιχειρήσεων, τις δραστηριότητες δημιουργίας τεχνολογικών αναπτυξιακών κέντρων καινοτομίας, την παροχή υπηρεσιών (εκτός από τραπεζικές και άλλες

χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, ασφάλιση προσωπικών και περιουσιακών στοιχείων και αντασφάλιση). Το λιανικό εμπόριο δεν μπορεί να πραγματοποιείται εντός των Ε.Ζ.

Τα εμπορεύματα που εισάγονται σε ελεύθερη ζώνη πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ισχύουν στην Κροατία όσον αφορά θέματα υγειονομικού, του κτηνιατρικού και φυτοϋγειονομικού χαρακτήρα.

Οι Ε.Ζ. μετέχουν στην Ένωση Ε.Ζ. Κροατίας (www.croatianfreezones.org) στην οποία έχουν δυνατότητα να μετέχουν ως μέλη και οι χρήστες αυτών.

5.7 Φορολογικό Σύστημα

Η φορολογικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους αλλά μπορεί επίσης να είναι προκαθορισμένη δωδεκάμηνη περίοδος που έχει εγκριθεί από τις φορολογικές αρχές.

Από την 1η Ιανουαρίου 2017, άρχισε η ισχύς της νέας φορολογικής νομοθεσίας που αποσκοπεί, σύμφωνα με την κυβέρνηση να θέσει τέλος στις συχνές μεταβολές των φορολογικών ρυθμίσεων και να αποτελέσει η σταθερότητα αυτή ένα σημαντικό κίνητρο για την προσέλκυση επενδύσεων οι δε αποφάσεις ελήφθησαν ούτως ώστε η φορολογική επιβάρυνση να συμβαδίζει με αυτή των γειτονικών χωρών.

ΦΠΑ: Ο γενικός συντελεστής του Φ.Π.Α. ανέρχεται σε 25%. Συντελεστής 13% εφαρμόζεται στα παρακάτω προϊόντα: για υπηρεσίες εστίασης, υπηρεσίες προετοιμασίας φαγητού και τροφοδοσίας και υπηρεσίες τροφοδοσίας για μη αλκοολούχα ποτά, παιδικές τροφές, παροχή νερού, βρώσιμα έλαια και λίπη φυτικής και ζωικής προέλευσης, λευκή ζαχαροκάλαμο και ζαχαρότευτλα σε κρυσταλλική μορφή, εισιτήρια συναυλιών και εφημερίδες και περιοδικά για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση θέσπισης νόμου για τα μέσα ενημέρωσης. Η προαναφερθείσα μείωση του ΦΠΑ στις τουριστικές υπηρεσίες κατέστη αναγκαία, προκειμένου ενισχυθεί η τουριστική βιομηχανία της χώρας έναντι των ανταγωνιστών της, όπου ισχύουν ποσοστά ΦΠΑ που κυμαίνονται μεταξύ 5 και 10%.

Συντελεστής 5% εφαρμόζεται στα παρακάτω προϊόντα: γάλα, φάρμακα, ορθοπεδικές προμήθειες, συνταγές που εγκρίνονται από τον Οργανισμό Φαρμάκων και Ιατρικών Προϊόντων ανεξάρτητα από το αν περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κατάλογο φαρμάκων, βιβλία, εγχειρίδια, ημερήσιες εφημερίδες, επαγγελματικά έγγραφα.

Από 1ης Ιανουαρίου 2017, ετέθη σε ισχύ ο φόρος επί των κουπονιών (οδηγία ΕΕ 2016/1065) και η περίοδος υποχρεωτικής εγγραφής στο σύστημα ΦΠΑ μειώνεται από 5 σε 3 έτη. Το κατώφλι υποχρεωτικής εγγραφής στο σύστημα του ΦΠΑ ορίστηκε σε 300.000 HRK (περίπου 40000 Ευρώ) και θα τύχει εφαρμογής από 1 Ιανουαρίου 2018. Επίσης ρυθμίζονται θέματα επιστροφής και συμψηφισμού ΦΠΑ κατά την διαδικασία εισαγωγής προϊόντων, θέματα και ποινές παραβάσεων κ.ά.

Ο φόρος επί των κερδών: Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης για όλους τους φορολογούμενους, στη στήριξη των νεοϊδρυόμενων

επιχειρήσεων και στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης της μικρής επιχειρηματικότητας. Μειώνεται ο φόρος στο 18% από το 20%, ενώ επιχειρήσεις με εισόδημα μικρότερο από 3 εκ. HRK (400.000 Ευρώ) φορολογούνται με συντελεστή 12% ενώ με λιγότερο από 3 εκ. HRK ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει να φορολογηθεί με την μέθοδο της ταμειακής μεθόδου -cash method- (αφορά τους αγρότες βιοτέχνες, μικρές επιχειρήσεις).

Από 1ης Ιανουαρίου 2018, θα εκπίπτουν κατά 50% τα έξοδα παράστασης, κατά 30% τα έξοδα μετακίνησης προσωπικού.

Επίσης υπάρχουν ρυθμίσεις που επιτρέπουν στις τράπεζες να διαγράφουν χρέη χωρίς να προσφεύγουν στις διαδικασίες του πτωχευτικού δικαίου.

Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων: Οι τρεις υφιστάμενοι συντελεστές 12%, 25% και 40% αντικαταστάθηκαν από δύο 24% και 36%. Ο συντελεστής 24% εφαρμόζεται για εισοδήματα μέχρι 17500 HRK (2300 Ευρώ) μηνιαίως ενώ εκείνος του 36% για μεγαλύτερα εισοδήματα. Αυτοί οι συντελεστές μειώνονται κατά 50% για τους συνταξιούχους, κατοίκους φτωχών περιοχών και για τους κατοίκους της πόλης του Vukovar. Το αφορολόγητο ανέρχεται στο ποσό 3800 HRK (513 Ευρώ).

Μια άλλη καινοτομία είναι η εισαγωγή δύο νέων όρων: ετήσιο εισόδημα και τελικό εισόδημα. Τα ετήσια έσοδα προέρχονται από την απασχόληση, την αυτοαπασχόληση και άλλα εισοδήματα, τα οποία καθορίζονται από την ετήσια επιστροφή φόρου εισοδήματος. Ο ετήσιος συντελεστής φόρου είναι 24% για την ετήσια φορολογική βάση έως 210.000 HRK και 36% για μεγαλύτερα εισοδήματα. Το τελικό εισόδημα θεωρείται εισόδημα από ακίνητα και δικαιώματα ιδιοκτησίας, κεφαλαίου και ασφάλισης και θα φορολογείται, ανάλογα με την πηγή, με συντελεστές 12%, 24% και 36%, όταν αυτοί οι φορολογούμενοι δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν το αφορολόγητο ούτε να υποβάλλουν την ετήσια φορολογική δήλωση εισοδήματος. Οι κατηγορίες των φορολογητέων και των μη φορολογητέων εισοδημάτων έχουν επαναπροσδιοριστεί με τον ορισμό των μελών της οικογένειας που μπορούν να θεωρηθούν ως οικογενειακά επιδοτούμενα για τους σκοπούς της έκπτωσης του φόρου. Ο νέος νόμος εισάγει επίσης την ηλεκτρονική φορολογική κάρτα που θα μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση με τις φορολογικές υπηρεσίες.

Ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας ανέρχεται σε 4%

Άλλοι φόροι επίσης επιβάλλονται στις μεταβιβάσεις ακινήτων, στους φόρους κληρονομιάς και δωρεάς καθώς και εισφορές για τα δάση, εισφορές επί των τουριστών, εισφορές για τα πολιτιστικά μνημεία.

Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης

Η Κροατία επιβάλλει ειδικούς φόρους κατανάλωσης για το αλκοόλ, τον καπνό και τα προϊόντα πετρελαίου.

- ✓ Αλκοόλ: 5300 HRK για 1 ώρα αιθυλικής αλκοόλης (ενδιάμεσα προϊόντα: 500 HRK ανά hl για λιγότερο από 15% αλκοόλ - 800 HRK ανά hl για περισσότερο από 15% αλκοόλ).

- ✓ Μπύρα: 40 HRK για 1% καθαρή αλκοόλη ανά hl.
- ✓ Καπνός: 180 HRK για 1000 τσιγάρα + 33% της λιανικής τιμής (180 HRK).
- ✓ Προϊόντα πετρελαίου: 3801 HRK ανά 1000 λίτρα βενζίνης - 343 HRK ανά 1000 λίτρα πετρελαίου θέρμανσης.

(Αρμόδια υπηρεσία: Διεύθυνση Τελωνείων, Τομέας ειδικών φόρων κατανάλωσης - + 385 1 621 1212)

5.8 Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας

Η Κροατία έχει συνάψει παρόμοιες συμφωνίες με μεγάλο αριθμό χωρών. Στον σύνδεσμο που ακολουθεί είναι διαθέσιμος ο σχετικός κατάλογος.

(http://www.porezna-uprava.hr/en/EN_porezni_sustav/Pages/double_taxation.aspx)

5.9 Κοινωνική Ασφάλιση

Η νόμιμη διάρκεια του χρόνου εργασίας στην Κροατία είναι 40 ώρες την εβδομάδα, Ο εργαζόμενος δικαιούται ετήσια άδεια μετ' αποδοχών 20 εργάσιμων ημερών.

Στην Κροατία, ο ακαθάριστος ελάχιστος μηνιαίος μισθός το 2015 είναι 3 099,55 HRK (HRK). Ο μέσος ακαθάριστος μηνιαίος μισθός είναι 8.207 HRK (Ιούνιος 2015). 1 Ευρώ = 7,4 HRK περίπου.

Ο εθνικός ελάχιστος μισθός αναπροσαρμόζεται αυτομάτως επί του μέσου μισθού και σε σχέση με τη μέση αύξηση του ΑΕΠ κατά το προηγούμενο έτος.

Κοινωνικές εισφορές:

Το κροατικό σύστημα υγείας καλύπτει το 99,7% του πληθυσμού της Κροατίας. Το κροατικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνει ασφάλιση ασθενείας, μητρότητας, αναπηρίας, γήρατος, θανάτου και ανεργίας και παρέχει οικογενειακές παροχές υπό την προϋπόθεση της μόνιμης κατοικίας. Δεν υπάρχει ειδική ασφάλιση για ασθένειες που σχετίζονται με την εργασία. αυτοί οι κίνδυνοι καλύπτονται από την ασφάλιση υγείας και συνταξιοδότησης. Σε περίπτωση θανάτου μετά από ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, οι αποζημιώσεις μπορεί να προέλθουν μπορεί να προκύψουν και από τα δύο προαναφερθείσες συνιστώσες.

Το γενικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Κροατίας εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα που ασκούν ή άσκησαν επαγγελματική δραστηριότητα (μισθωτή ή μη) και στα συντηρούμενα από αυτούς πρόσωπα. Με την επιφύλαξη ορισμένων ιδιαιτεροτήτων για τους αυτοαπασχολούμενους στην πληρωμή των ημερήσιων αποζημιώσεων σε περίπτωση προσωρινής ανικανότητας προς εργασία, καταρχήν δεν γίνεται διάκριση μεταξύ μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν αφορούν τους αγρότες.

Η οργάνωση του συστήματος έχει ως ακολούθως:

- ✓ Το ταμείο ασφάλισης της υγείας της Κροατίας (Hrvatski Zavod za Zdravstveno Osiguranje (HZZO), Margaretska 3, 10000 Ζάγκρεμπ) που εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας (Ministarstvo Zdravlja), διαχειρίζεται την υποχρεωτική ασφάλιση υγείας στην Κροατία και είναι επίσης αρμόδιο για τις παροχές σε χρήμα της ασφάλισης υγείας, μητρότητας και πατρότητας.
- ✓ Ο Κροατικός Οργανισμός για την Ασφάλιση Σύνταξης (Hrvatski Zavod za Mirovinsko Osiguranje (HZMO), A. Mihanovica 3, 10000 Ζάγκρεμπ) είναι αρμόδιος για την διαχείριση και χορήγηση της ασφάλισης αναπηρίας - γήρατος - θανάτου (1ος πυλώνας) και τα οικογενειακά επιδόματα και εποπτεύεται από το Υπουργείο Εργασίας και Συστήματος Συντάξεων (Ministarstvo Ranta i Mirovinskoga Sustava) όσον αφορά τις προαναφερθείσες ασφαλίσεις και παράλληλα εποπτεύεται από το Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων και Νεολαίας (Ministarstvo Socijalne Politike i Mladih) όσον αφορά τα οικογενειακά επιδόματα.
- ✓ Το κεντρικό μητρώο ασφαλισμένων Središnji Registar Osiguranika (REGOS) - είναι ένας φορέας που είναι υπεύθυνος για την εγγραφή των προσώπων που υπάγονται στον 2ο πυλώνα της συνταξιοδοτικής ασφάλισης και την ανακατανομή των εισφορών του 2ου πυλώνα στα συνταξιοδοτικά ταμεία που επιλέγει ο ασφαλισμένος. Δημιουργήθηκε το 2000, μετά τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος που υλοποιήθηκε μεταξύ 1999 και 2002 με την εισαγωγή του δεύτερου πυλώνα (υποχρεωτική ατομική συνεισφορά). Οι ιδιωτικές συνταξιοδοτικές οργανώσεις που διαχειρίζονται υποχρεωτικά και προαιρετικά συνταξιοδοτικά ταμεία διαχειρίζονται τον 2ο πυλώνα από κοινού με την REGOS.
- ✓ Τέλος, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Συντάξεων βρίσκεται ο Κροατικός Οργανισμός Απασχόλησης (HZZ), (Radniska cesta 1, 10000 Ζάγκρεμπ) - με 22 περιφερειακά γραφεία διαχειρίζεται την υποχρεωτική ασφάλιση ανεργίας.

Χρηματοδότηση:

Το κροατικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης χρηματοδοτείται εν μέρει από εισφορές εργοδοτών και ασφαλισμένων και εν μέρει από φόρους. Οι οικογενειακές παροχές χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από φόρους.

Οι συνεισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών για όλες τις ασφαλιστικές γραμμές καταβάλλονται ως ακολούθως με ελάχιστη μηνιαία βάση ύψους 2,780,05 (HRK).

Πίνακας 5. Ποσοστό ασφαλιστικών κρατήσεων από 1ης Ιανουαρίου 2015

Ποσοστό ασφαλιστικών κρατήσεων από 1ης Ιανουαρίου 2015			
Αντικείμενο ασφάλισης	Εργοδότης	Εργαζόμενος	Ανώτατο όριο κρατήσεων
Ασθένεια και μητρότητα	15 %	-	47 658 HRK
Γήρας - αναπηρία – θάνατος	-	20 % ^{(1) (2)}	47 658 HRK
Εργατικά ατυχήματα - επαγγελματικές ασθένειες	0,5 %	-	47 658 HRK
Ανεργία	1,7 %	-	47 658 HRK
Σύνολο	17,2 %	20 %	
1 HRK = 0,13 Ευρώ περίπου			

Σημ. 1

Στο πλαίσιο της ασφάλισης αναπηρίας, σε περίπτωση δύσκολων και επικίνδυνων συνθηκών εργασίας, ο εργοδότης υπόκειται σε πρόσθετη εισφορά. Το ποσοστό συμμετοχής ποικίλλει ανάλογα με τη διάρκεια της ασφαλιστικής περιόδου που αυξάνεται ανάλογα με τον χαρακτηρισμό επικίνδυνου & ανθυγιεινού και ανάλογα με το αν ο εργαζόμενος είναι ασφαλισμένος μόνο κάτω από τον πρώτο πυλώνα ή και από τους δύο.

Σημ.2

Το εκ του νόμου προβλεπόμενο σύστημα ασφάλισης συντάξεων είναι δομημένο γύρω από δύο πυλώνες. Κάθε εργαζόμενος είναι αναγκαστικά συνδεδεμένος με τον 1ο πυλώνα (σύστημα πληρωμής ανά διαστήματα). Η υπαγωγή στον 2ο πυλώνα (χρηματοδοτούμενο σύστημα) είναι υποχρεωτική για άτομα κάτω των 40 ετών. Από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 2002, οι ασφαλισμένοι κάτω από τον πρώτο πυλώνα, οι οποίοι ήταν ηλικίας μεταξύ 40 και 50 ετών, είχαν την επιλογή να ενταχθούν στον δεύτερο πυλώνα. Για κάθε εργαζόμενο που υπάγεται στον 2ο πυλώνα, το 5% του ποσού της συνεισφοράς του μεταφέρεται στον 2ο πυλώνα. Οι εργαζόμενοι ηλικίας 50 ετών και άνω την 1η Ιανουαρίου 2002 είναι ασφαλισμένοι μόνο στον 1ο πυλώνα.

5.10 Άμεσες ξένες επενδύσεις

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 κατά τη διαδικασία μετάβασης σε μια οικονομία ελεύθερης αγοράς, η κροατική Κυβέρνηση πώλησε κρατικές επιχειρήσεις σε εγχώριους επενδυτές, γεγονός που οδήγησε πολλές από αυτές στην κατάρρευση είτε λόγω έλλειψης γνώσης είτε λόγω αδιαφορίας. Αποτέλεσμα ήταν η μείωση της βιομηχανικής παραγωγής, η μείωση του ΑΕΠ και η αύξηση της ανεργίας. όμως μετά το 1995 παρατηρείται σημαντική αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) με την ιδιωτικοποίηση τραπεζών και την πώληση στα τέλη του 1999 της κροατικής Telecom. Έτσι μετά από μια περίοδο ανάπτυξης μεταξύ του 2005 και του 2008, η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση προκάλεσε την κατάρρευση των εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων, οι οποίες επηρέασαν αρνητικά κυρίως τον τουριστικό τομέα.

Έκτοτε, οι εισροές των ΑΞΕ ήταν ακανόνιστες, χωρίς να φτάσουν ποτέ τους προ της κρίσης αριθμούς.

Σύμφωνα με τη UNCTAD το 2018, οι συνολικές εισροές ΑΞΕ στην Κροατία έφτασαν τα 1,15 εκ. \$ ΗΠΑ και μειώθηκαν ελαφρά σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (κατά 2 εκ. \$ ΗΠΑ). Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Κροατίας, οι ΑΞΕ κατευθύνονται στους παρακάτω τομείς : χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (29,4%), χονδρικό εμπόριο (8,7%), ακίνητη περιουσία (6,4%) και οι τηλεπικοινωνίες (6,1%) ενώ οι κυριότερες χώρες επενδυτές είναι : οι Κάτω Χώρες (20,35% των συνολικών ΑΞΕ μεταξύ 1993 και 2018), η Αυστρία (12,9%), η Ιταλία (9,95%) και η Γερμανία (9,82%).

Οι πρώτοι επενδυτές στην Κροατία είναι οι αυστριακές τράπεζες Erste, Hypo και Raiffeisen, καθώς και ο γερμανική ασφαλιστική εταιρεία Allianz για τον χρηματοπιστωτικό τομέα η Deutsche Telecom στις τηλεπικοινωνίες και οι γερμανικές εταιρείες Lidl, Kaufland και Bauhaus για τον τομέα λιανικής.

Οι ξένες επενδύσεις στην Κροατία έχουν ειδικό βάρος στην κροατική οικονομία αφού αποτελούν το 30% των συνολικών επενδύσεων στη χώρα και συνεισφέρουν κατά 49% στις εξαγωγές της. Σε τομεακό επίπεδο, ο χρηματοπιστωτικός και ο ασφαλιστικός τομέας είναι ο μεγαλύτερος αποδέκτης άμεσων ξένων επενδύσεων με το 25% των αποθεμάτων άμεσων ξένων επενδύσεων το 2014, ακολουθούμενος από τη τομέα της διανομή με 15%, τα ακίνητα με 11%, με τη μεταποίηση με 8%, τις τηλεπικοινωνίες με 6%, διαχείριση υδάτων, καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια 6%, και τέλος τα χημικά προϊόντα 6%.

Οι πρώτοι επενδυτές στην Κροατία είναι οι αυστριακές τράπεζες Erste, Hypo και Raiffeisen, καθώς και ο γερμανική ασφαλιστική εταιρεία Allianz για τον χρηματοπιστωτικό τομέα και οι γερμανικές εταιρείες Lidl, Kaufland και Bauhaus για τον τομέα λιανικής.

Δεδομένου ότι οι περισσότερες ΑΞΕ πραγματοποιήθηκαν στις υποδομές, με θετικές βεβαίως επιπτώσεις κυρίως στον τουρισμό με όμως μικρή παρουσία στη βιομηχανία (σχεδόν καμία επένδυση στην τεχνολογία ή μεταφορά τεχνογνωσίας ή δεξιοτήτων) με αποτέλεσμα την εξασθένηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της κροατικής βιομηχανίας.

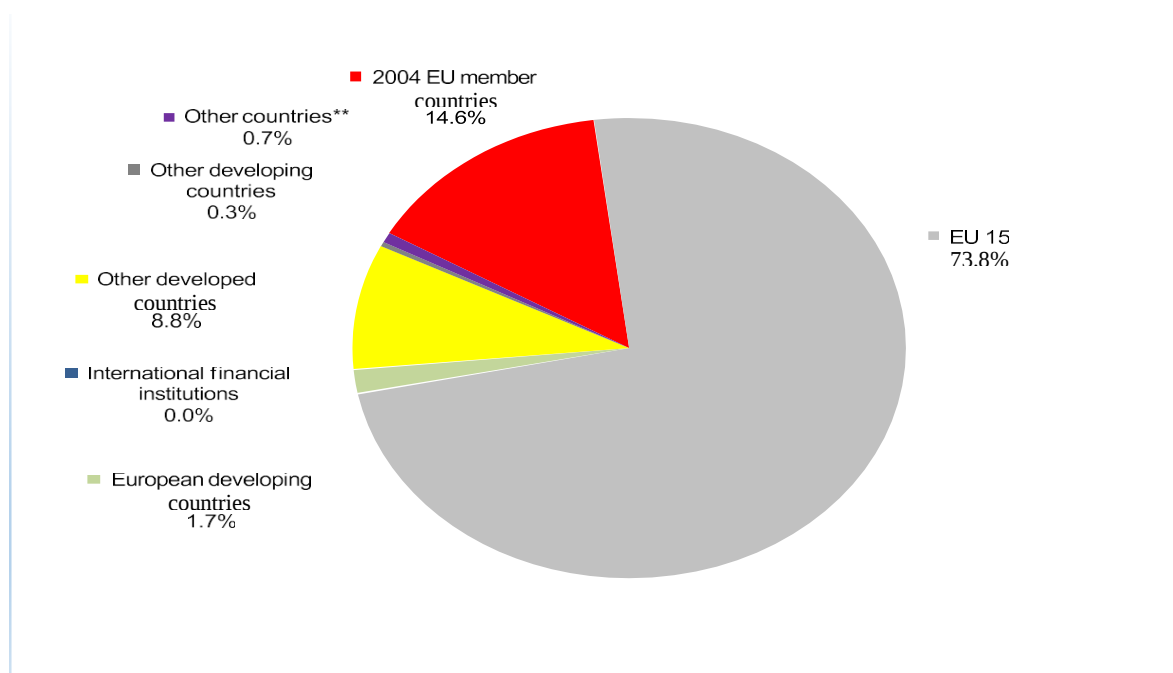
Η Αυστρία, Ολλανδία, και η Γερμανία κατέχουν το 50% των ΑΞΕ της χώρας.

Οι ξένοι επενδυτές προέρχονται κυρίως από γειτονικές χώρες, οι οποίες είναι ταυτόχρονα και μεταξύ των σημαντικότερων εμπορικών εταίρων της χώρας όπως η Αυστρία (3,8 δις Ε) η Ιταλία (3,3 δις Ε), Γερμανία (3,0 δις Ε), η Ουγγαρία (2,6 εκ. Ε) και τη Σλοβενία (1,4 δις ευρώ). Μεταξύ των μεγαλύτερων ξένων επενδυτών που δεν είναι μεταξύ των σημαντικότερων εμπορικών εταίρων είναι : Η Ολλανδία (6 δις Ε), το Λουξεμβούργο (2,3 δις Ε), η Γαλλία (1 δις Ε) και ακολουθούν με περίπου 700 εκ Ε η Ελβετία η Σουηδία, και το Βέλγιο.

Πίνακας 6: Άμεσες Ξένες Επενδύσεις Κροατίας

ΑΞΕ – flows	2014	2015	2016	2017	2018
Εισροές (εκ. \$ ΗΠΑ)	2.877	270	1.808	2.037	1.159
% ΑΕΠ	23,7	2,8	17,5	18,4	9,3
Εκροές (εκ. \$ ΗΠΑ)	1.962	11	-338	687	354
% ΑΕΠ			-3,3	6,2	2,8
ΑΞΕ- stock					
Εισροές (εκ. \$ ΗΠΑ)	28.984	25.952	27.602	33.469	32.884
% ΑΕΠ		53,3	53,5	60,6	54,2
Εκροές (εκ. \$ ΗΠΑ)	5.720	5.529	5.022	6.133	6.634
% ΑΕΠ		11,4	9,7	11,1	10,9

Πηγές: UNCTAD, World Investment Report 2019

Διάγραμμα 3: Κατανομή των ΑΞΕ στην Κροατία ανά επενδυτικό τομέα

Κίνδυνος χώρας(risk) - Διεθνείς αξιολογήσεις:

- Στα τέλη Οκτωβρίου 2018, η **Παγκόσμια Τράπεζα** δημοσίευσε μια νέα έκδοση της ετήσιας έκθεσης «Ease of Doing Business» που καλύπτει 190 οικονομίες (στόχος της έκθεσης είναι να μετρηθεί και να συγκριθεί ο βαθμός ευκολίας για έναν επιχειρηματία να δημιουργεί και να διαχειρίζεται μια ΜΜΕ καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της). Σε αυτή την έκθεση η Κροατία κατατάσσεται στην 58^η θέση. Το 2019 η Κροατία κατατάσσεται στην 51 από 190 οικονομίες στην ευκολία της επιχειρηματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τις τελευταίες ετήσιες αξιολογήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η θέση της βελτιώθηκε κατά 7 θέσεις σε σχέση με το 2018. Η ευκολία στην επιχειρηματική δραστηριότητα στην Κροατία ήταν κατά μέσο όρο στο 69,17 από το 2008 έως το 2019, καταλαμβάνοντας την υψηλότερη θέση (110) το 2008 και την χαμηλότερη (39) το 2014.
- Σύμφωνα με το **World Economic Forum (WEF)** στην έκθεση Global Competitiveness Report, το 2018-19 η Κροατία κατετάγη στην 68^η θέση βελτιώνοντας την θέση της σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια: το 2017-18 στην 74^η θέση, σε σύνολο 140 οικονομιών, παραμένοντας στην ίδια θέση όπως και την προηγούμενη περίοδο 2016-2017 ενώ κατείχε την 77^η θέση το 2015-16, στον Δείκτη της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας. Όμως η βελτίωση της κατάταξης αυτή οφείλεται στην αλλαγή της μεθοδολογίας του WEF αφού η βαθμολογία της Κροατίας παρέμεινε η ίδια με το προηγούμενο έτος (60,1)

Σύμφωνα με τη νέα μεθοδολογία του WEF, ο συνολικός αριθμός των δεικτών μειώθηκε από 114 σε 98 και το ποσοστό των «σταθερών» στατιστικών δεικτών, μαζί με τις έρευνες που διεξάγονται μεταξύ των επιχειρήσεων, αυξήθηκε από 31-43% στο 70% ότι η συνολική κατάταξη εξαρτάται τώρα σημαντικά λιγότερο από την αντίληψη και περισσότερο από τους αριθμητικούς δείκτες. Η φετινή έρευνα έχει καλύψει 140 χώρες που αντιπροσωπεύουν το 99% του παγκόσμιου ΑΕΠ και το 94% του παγκόσμιου πληθυσμού. Η μεθοδολογία βασίζεται σε 12 πυλώνες ανταγωνισμού - θεσμικά όργανα, υποδομές, υιοθέτηση ΤΠΕ, μακροοικονομική σταθερότητα, υγεία, εκπαίδευση και δεξιότητες, αγορά προϊόντων, αγορά εργασίας, χρηματοπιστωτικό σύστημα, μέγεθος αγοράς, επιχειρηματικό δυναμισμό και ικανότητα καινοτομίας.

Η έκθεση αναφέρει ότι η αργή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στην Κροατία είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω στασιμότητα της Κροατίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Στην παγκόσμια κατάταξη του ανταγωνισμού, η Κροατία είναι η χαμηλότερη στη μακροοικονομική σταθερότητα (106η), η αγορά εργασίας (96η), το μέγεθος της αγοράς (78η) και τα ιδρύματα (76ο). Από την άλλη πλευρά, η Κροατία κατατάσσεται καλύτερα στην υποδομή (36η), την υγεία (51η) και την ικανότητα καινοτομίας (63η).

Σύμφωνα με τη νέα μεθοδολογία, σε μια κλίμακα από το 0 έως το 100, η Κροατία πέτυχε το χειρότερο στην ικανότητα καινοτομίας (38 από τους 100), τον δυναμισμό των

επιχειρήσεων (56) και το μέγεθος της αγοράς (50)), την υποδομή (77) και τη μακροοικονομική σταθερότητα (69).

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, η έκθεση δείχνει ότι η Κροατία κατέχει τη χειρότερη θέση όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του νομικού πλαισίου για τη διευθέτηση των διαφορών (139η), την ευκολία πρόσληψης εξωτερικής εργασίας (139η), το βάρος της κυβερνητικής ρύθμισης (138η), τις πρακτικές μίσθωσης και πυροδότησης (135η).

Ως πλεονεκτήματα ανταγωνισμού, η Κροατία κατατάσσεται στην καλύτερη θέση όσον αφορά το ποσοστό ηλεκτροκίνησης (1ο), τα εμπορικά τιμολόγια (6η), την ποιότητα των δρόμων (17η), τα δικαιώματα των εργαζομένων (32ο), τα μέσα έτη σχολικής φοίτησης (37ο) και τη συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό (40ο).

Όσον αφορά τις χώρες που βρίσκονται στην περιοχή, η Σλοβενία κατατάσσεται 35η, η Ουγγαρία 48η, η Βουλγαρία 51η, η Ρουμανία 52η, η Σερβία 65η, το Μαυροβούνιο 71ο και η Αλβανία 76η.

- Τον Μάρτιο 2018, ο **οίκος S&P** αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας από BB+ σε «BB», με σταθερή προοπτική.
- Ο δείκτης οικονομικής ελευθερίας για την Κροατία το 2017 ήταν 61,4/100 σύμφωνα με τον οργανισμό **Heritage Foundation** και κατατάγεται στην 86^η θέση διεθνώς και στην 38^η περιφερειακά.
- Στην δε κατάταξη του **Economist** για το επιχειρηματικό κλίμα το διάστημα 2014- 2018 κατέλαβε την 52 θέση επί συνόλου 82 χωρών με βαθμολογία 6,33.

5.11 Δημόσιοι Διαγωνισμοί

Τον Δεκέμβριο του 2016 ψηφίστηκε ο νέος νόμος για τους "δημόσιους διαγωνισμούς", με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας και τη διαφάνεια των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Πρόκειται για υιοθέτηση των σχετικών ευρωπαϊκών κειμένων που είχαν υιοθετηθεί το 2014. Η κύρια αλλαγή είναι η εισαγωγή της έννοιας της οικονομικά πιο συμφέρουσας προσφοράς, με τη χαμηλότερη τιμή να παύει να αποτελεί το μοναδικό κριτήριο αξιολόγησης. Πρόσθετα κριτήρια μπορούν καθοριστούν από την αναθέτουσα αρχή. Οι ευρωπαϊκές οδηγίες σχετικά με τις παραχωρήσεις δεν έχουν ακόμη μεταφερθεί στην Κροατία. Παρόλα αυτά το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο κρίνεται ικανοποιητικό.

5.12 Χρηματοδοτήσεις από ΕΕ, EBRD, IBRD

Η Κροατία απορρόφησε επιτυχώς περίπου τα δύο τρίτα των ευρωπαϊκών κονδυλίων που είχαν τεθεί στην διάθεσή της στο πλαίσιο της προετοιμασία της για την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένταξη που πραγματοποιήθηκε την 01 Ιουλίου του 2013 παρότι, η διαδικασία σύγκλισης επιβραδύνθηκε λόγω της οικονομικής ύφεσης που οφείλετο στην παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008. Εξ αυτών 47,7 εκατ. Ευρώ για τον τομέα των υδάτων (ιδίως για την εξυγίανση των δικτύων διανομής και αποχέτευσης), περίπου δηλαδή το μισό από τα διατεθέντα κονδύλια για το επιχειρησιακό πρόγραμμα για το περιβάλλον 2007-2011.

Η Κροατία επωφελείται για την περίοδο 2014 - 2020, μιας χρηματοδότησης ύψους περίπου 11 δις Ευρώ εκ μέρους της ΕΕ ποσό δεκαπλάσιο εκείνου της προ-ενταξιακής βοήθειας. Οι Ευρωπαϊκοί πόροι που είναι δυνατόν να διατεθούν στη Κροατία προέρχονται από 5 χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ και ανέρχονται σε 10,7 δις Ευρώ κατανεμημένα ως ακολούθως : Τα ταμεία FEDER- (4,3 δις Ευρώ), FSE (1,5 δις Ευρώ) και FC (2,5 δις Ευρώ) που αποτελούν τα δομικά και επενδυτικά ταμεία, το ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης FEADER FEAMP ταμείο ναυτιλίας και αλιείας (253 εκ. Ευρώ).

Μέχρι σήμερα και για λόγους τεχνικούς και διαδικαστικούς, όπως θα αναφέρουμε αναλυτικότερα πιο κάτω, το ποσοστό της απορροφητικότητας των πόρων αυτών για το διάστημα 2014-2020 είναι μηδενικό. Επιπλέον πλην των ανωτέρω ποσών δυνατότητες αξιοποίησης πόρων υπάρχουν μέσω και άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων όπως Interreg Med, Interreg ADRIION, Life, Horizon2020 κλπ.

Το 2018 ο Όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων συνέβαλε στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Κροατίας με περισσότερα από μισό δισεκατομμύριο ευρώ (**507,3 εκατ. Ευρώ**).

Ο συνολικός δανεισμός της ΕΤΕπ στην Κροατία από το 2001 ξεπέρασε τα **6 δισεκατομμύρια ευρώ**. Μόνο το 2018 η χρηματοδότησή μας ανερχόταν στο 0,98% του εθνικού ΑΕΠ.

Μόνο το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων υπέγραψε έργα για την στήριξη των Κροατικών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)και τις επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης ύψους **63,3 εκατ. Ευρώ**.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων χρηματοδότησε **περιβαλλοντικά έργα** στην Κροατία με 181 εκατ. Ευρώ, **έργα υποδομών** με 128 εκατ. Ευρώ, την **καινοτομία** με 93 εκατ. Ευρώ και τις **μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης** με 105,3 εκατ. Ευρώ.

Τη δεκαετία μεταξύ 2008 και 2018, οι δραστηριότητες της ΕΤΕπ στην Κροατία (βάσει των υπογεγραμμένων δανειακών συμβάσεων) ανήλθαν σε **4,75 δισεκατομμύρια ευρώ**.

6. Οικονομικό Περιβάλλον– Εξωτερικό Εμπόριο

6.1 Γενική Οικονομική Κατάσταση – Μακροοικονομικοί Δείκτες

Το ΑΕΠ της Κροατίας το 2018 ανήλθε σε 51.496 εκ. ευρώ. Μετά το 2015 η χώρα κινείται σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Έτσι το 2015 το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,6%, το 2016 κατά 3,5%, το 2017 κατά 2,9% και το 2018 η μεγέθυνση της οικονομίας συνεχίστηκε για τέταρτη συνεχή χρονιά με ρυθμό 2,6%, ενώ μικρή επιβράδυνση αναμένεται και το 2019.

Το **γενικό χρέος της κυβέρνησης** σταθεροποιήθηκε στο 80,5% του ΑΕΠ το 2016 και έκτοτε συνεχίζει να μειώνεται στο 77,8% του ΑΕΠ το 2017, και στο 74,6 % του ΑΕΠ το 2018 ενώ το **εξωτερικό χρέος** το 2016 ανερχόταν στο 89,3% του ΑΕΠ, το 2017 στο 82,1% του ΑΕΠ και το 2018 στο 75,4% του ΑΕΠ.

Η Κροατία μείωσε δραστικά το **δημοσιονομικό έλλειμμα** μετά το 2015 και το 2018 παρουσίασε πλεόνασμα 0,2% του ΑΕΠ. Ο **πληθωρισμός** το 2018 ανήλθε σε 1,5 % έναντι 1,1 το 2017.

Η **ανεργία** παρουσιάζει πτωτική πορεία, το 2018 ανήλθε σε 9,7% έναντι 12,1% το 2017, και 14,8% το 2016. Η Κροατία βρίσκεται στην 21^η θέση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε όσον αφορά τον μέσο όρο στις καθαρές αμοιβές, που ανήλθαν το 2018 σε 792 Ευρώ (+10,35% σε σχέση με το 2014). Οι μέσες μεικτές αμοιβές το 2018 ανέρχοντο σε 8.448 HRK δηλ. Σε 1140 Ευρώ.

Η νομισματική πολιτική διατηρεί σταθερή την ισοτιμία του Κούνα (HPK) με το ευρώ: 1 Ευρώ κυμαίνεται από 7,3 μέχρι 7,6 και **συγκεκριμένα το 2014** ήταν 7,63, το **2015** ήταν 7,61, το **2016** ήταν 7,53, το **2017** ήταν 7,46 και το **2018** ήταν 7,41.

Δεδομένου ότι τα συναλλαγματικά διαθέσιμα (17.438 εκατ. Ευρώ το 2018) και ο εσωτερικός δανεισμός είναι συνδεδεμένα με το Ευρώ, καθίσταται απαγορευτική η χρήση της νομισματικής πολιτικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Τα επιτόκια στην αγορά είναι χαμηλά, η ρευστότητα είναι άφθονη και το τραπεζικό σύστημα (πάνω από το 90% των περιουσιακών του στοιχείων ανήκουν σε 6 ξένους ομίλους) διαθέτει ισχυρή κεφαλαιοποίηση σύμφωνα με το ΔΝΤ, το οποίο επισημαίνει όπως και η Επιτροπή της ΕΕ, την ανάγκη εφαρμογής πολιτικών και ταχύτερων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα τονώσουν την ανάπτυξη και θα μειώσουν τους κινδύνους καθώς τα επίπεδα του δημόσιου και του εξωτερικού χρέους. Εκτιμάται ότι, Το δημόσιο χρέος, η αυξημένη ανεργία και τα διαρθρωτικά εμπόδια εξακολουθούν να επιβαρύνουν τις προοπτικές ανάπτυξης.

Σημαντική ώθηση έχει λάβει ο τομέας **τουρισμού** με 18,5 εκ. αφίξεις το 2018 και εισπράξεις 11 δις Ευρώ περίπου.

Οι **Άμεσες Ξένες Επενδύσεις** στη χώρα συνιστούν το 30% των συνολικών συνεισφέροντας κατά 49% στις εξαγωγές. Το απόθεμα ΑΞΕ στις 31.12.2017 ανήλθε σε \$43,2 Ευρώ.

Οι **εξαγωγές** της Κροατίας, το 2018 ανήλθαν σε 14,5 δις Ευρώ (51,9% του ΑΕΠ) έναντι 14 δις Ευρώ (51,3% του ΑΕΠ) το 2017, δηλ. αύξηση 3,75%. Οι **εισαγωγές** της Κροατίας το 2018 ανήλθαν σε 23,7 δις Ευρώ (50,9 % του ΑΕΠ) έναντι 21,9 δις Ευρώ (49,1% του ΑΕΠ), με αποτέλεσμα το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου να ανέλθει σε 7,8 δις Ευρώ (16,2% ΑΕΠ), δηλ. Αύξηση 7,5%. Λόγω όμως των εισπράξεων των υπηρεσιών, κυρίως του τουριστικού τομέα, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είναι πλεονασματικό κατά 1,3 δις Ευρώ (2,6% του ΑΕΠ), έναντι 1,7 δις Ευρώ το 2017, μείωση 24%.

Η δυναμική των τελευταίων ετών προέρχεται από την άνοδο της εγχώριας ζήτησης: δημόσιες επενδύσεις, αύξηση μισθών δημόσιου τομέα και το τουρισμό, αύξηση των εξαγωγών αλλά και από την ανάπτυξη των χωρών της ΕΕ. Έτσι μετά από την περίοδο της ύφεσης και του αποπληθωρισμού (2009-2014) όπου το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 14%, η οικονομία αναμένεται να ανακάμψει στα προ της κρίσης επίπεδα το 2019, ενώ το μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα (12.594 Ευρώ) εξακολουθεί να είναι σημαντικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (63%).

Η Κροατία βρίσκεται στην 21^η θέση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε όσον αφορά τον μέσο όρο στις καθαρές αμοιβές, που ανήλθαν το 2017 σε 792 Ευρώ (+10,35% σε σχέση με το 2014).

Με απόφαση του Υπ. Συμβουλίου ο κατώτατος μισθός ορίστηκε για το 2019, σε 3.000 HRK (405 Ευρώ) από 2.572 HRK (357 Ευρώ).

Τα επιτόκια στην αγορά είναι χαμηλά, η ρευστότητα είναι άφθονη και το τραπεζικό σύστημα διαθέτει ικανοποιητική κεφαλαιοποίηση σύμφωνα με το ΔΝΤ το οποίο επισημαίνει, όπως και η Επιτροπή της ΕΕ, την ανάγκη εφαρμογής πολιτικών και ταχύτερων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα τονώσουν την ανάπτυξη και θα μειώσουν τους κινδύνους καθώς τα επίπεδα του δημόσιου χρέους και του εξωτερικού χρέους παραμένουν υψηλά και η ανεργία παρέμεινε υψηλή.

Παρόλα αυτά, η οικονομία παραμένει ευάλωτη λόγω δομικών χαρακτηριστικών, όπως η δημογραφική μείωση, η υψηλή ανεργία, η χαμηλή παραγωγικότητα, το βάρος του δημοσίου χρέους, η παραοικονομία, η αύξηση των επιτοκίων, η μη ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και η μεγάλη εξάρτηση της οικονομίας από τον τουριστικό τομέα.

Η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων θα ενισχύσει την σταθεροποίηση της κροατικής οικονομίας. Η χώρα έχει στη διάθεσή της 10,6 δις Ευρώ από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία για την περίοδο 2014- 2020, ποσό που αντιστοιχεί στο 2% του ΑΕΠ ετησίως, με τα ποσοστά χρηματοδότησης να φθάνουν και το 85%.

Ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός του 2018 που εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο εμφανίζει έσοδα ύψους 129,2 δις HRK (17,56 δις Ευρώ) και έξοδα 17,1 δις HRK (18,5 δις Ευρώ).

Ο προϋπολογισμός του 2019 προβλέπει έσοδα ύψους 136,1 δις HRK (18,3 δις Ευρώ) και έξοδα 14,3 δις HRK (18,9 δις Ευρώ).

Στον ενεργειακό τομέα, η κυβέρνηση ανακοίνωσε την πρόθεσή της να επαναγοράσει το 49% της εθνικής πετρελαϊκής εταιρείας INA, που ανήκει στην ουγγρική εταιρεία MOL. Η συναλλαγή εκτιμάται στα 2 δις. Ευρώ και η κυβέρνηση ανακοίνωσε πως θα χρηματοδοτηθεί με πώληση έως και του 25% + 1 μετοχών της εθνικής εταιρείας ηλεκτρισμού HEP.

Μετά τις εκλογές του φθινοπώρου του 2016, οι προτεραιότητες που ανακοινώθηκαν από τη κυβέρνηση, αφορούσαν καταρχήν στις υποδομές, οδικές και σιδηροδρομικές. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην γέφυρα του Peljeesac, που θα συνδέσει την ηπειρωτική χώρα με τη χερσόνησο του Peljeesac για να διασφαλίσει την εδαφική συνέχεια της χώρας, παρακάμπτοντας το έδαφος της Βοσνίας & Ερζεγοβίνης στην περιοχή του λιμένος Neum.

Για την υλοποίηση του έργου, το οποίο έχει αναλάβει να κατασκευάσει κινεζική εταιρεία, η Κροατία διεκδικεί να λάβει 85% συγχρηματοδότηση από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία ενώ η ελληνική εταιρεία ΑΒΑΞ πρόκειται να κατασκευάσει τις νότιες διασυνδετήριες οδούς ύδατα.

Εγκρίθηκε με τη συμμετοχή 3.000 πιστωτών (80,2%) σχέδιο ρύθμισης των χρεών ομίλου AGROKOR.

Πίνακας 7. Βασικοί Μακροοικονομικοί Δείκτες

	2016	2017	2018	2019
Ονομαστικό ΑΕΠ (δισ. Ευρώ)	46.664	49.013	51.496	
Μεταβολή ΑΕΠ (%) (σε σταθερές τιμές)	3.5	2.9	2,6	
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε Ευρώ)	11.180	11.882	12.594	
Ανεργία	13.1	12.2	9,7	
Πληθωρισμός (CPI)	-1.1	1.1	1,6	
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-1,0	0.8	0,2	
Πρωτογενές ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-0,9	0,8		
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	80,5	77,8	74,6	
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	2.5	3,9	2,6	
συναλλαγματική ισοτιμία KUNA –HRK με 1ευρώ (average)	7,5294	7,4601	7,4141	
Βασικό επιτόκιο , %	0,65	0.20	0,09	

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ Opaticka12,
10000 Zagreb,Croatia

49

ZIBOR (3m), average	0,85	0,60	0,50	
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (σε εκ. Ευρώ, στο τέλος του έτους)	13.514	15.706	17.438	

Πηγές: Κροατική Στατιστική Υπηρεσία/ Κεντρική Τράπεζα Κροατίας/ Υπουργείο Οικονομικών Κροατίας - Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Ζάγκρεμπ

6.2 Εξωτερικό Εμπόριο²

Η Κροατία είναι η 92^η μεγαλύτερη οικονομία εξαγωγής στον κόσμο μεταξύ 221 χωρών (η Ελλάδα είναι 61) και η 36^η πιο πολύπλοκη οικονομία (η Ελλάδα είναι 51^η) σύμφωνα με τον δείκτη οικονομικής πολυπλοκότητας (ECI).³

Η Κροατία εισάγει δύο φορές περισσότερο από όσα εξάγει. Το εξωτερικό εμπόριο χαρακτηρίζεται από την ισχυρή παρουσία Γερμανών και Ιταλών, οι οποίες μαζί αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 30% του εξωτερικού εμπορίου. Ορισμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατ. Ευρώπης διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στο εξωτερικό εμπόριο της χώρας, ιδιαίτερα η Βοσνία και Ερζεγοβίνη και η Σλοβενία που είναι σημαντικοί εμπορικοί εταίροι της Κροατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κροατικής στατιστικής Υπηρεσίας, **το 2018 οι συνολικές εξαγωγές της Κροατίας** ανήλθαν σε περίπου 14,5 δις Ευρώ, + 3,8 % σε σύγκριση με το 2017.

Παράλληλα, **το 2018 οι συνολικές εισαγωγές** της, ανήλθαν σε περίπου 23,7 δις Ευρώ, + 8,5 %, σε σύγκριση με το 2017.

Το **έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου** ανήλθε το 2018 σε περίπου 9,2 δις Ευρώ, +16,9 % περισσότερο από ό, τι το 2017. Λόγω της σημαντικής αύξησης των εισαγωγών σε σύγκριση με τις εξαγωγές, η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές ανήλθε στο 61% , ενώ το 2017 ήταν 64%.

Τα τελευταία έτη παρατηρείται συνεχής αύξηση του όγκου του εξωτερικού εμπορίου της Κροατίας: το 2017 κροατικές εξαγωγές ανήλθαν σε 14 δις Ευρώ (+13,8 % σε σχέση με το 2016) και οι κροατικές εισαγωγές το 2017 ανήλθαν σε 21,8 δις Ευρώ (+10,6 % σε σχέση με το 2016). Όμως ο ρυθμός ανάπτυξης των κροατικών εισαγωγών είναι αρκετά μικρότερος από αυτόν των εξαγωγών με αποτέλεσμα την συνεχή διεύρυνση του εμπορικού ελλείμματος.

² Αναλυτικές πληροφορίες για το εξωτερικό εμπόριο της Κροατίας καθώς και το διμερές εμπόριο μπορούν να αναζητηθούν στην Ετήσια Έκθεση 2018 που συνέταξε στο Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ και βρίσκεται αναρτημένη στο agora.mfa.gr.

³ Σημ. Συντ.: Υφίσταται θετική σχέση ανάμεσα στην οικονομική πολυπλοκότητα (συλλογική παραγωγική γνώση) και τη διατήρηση της ευημερίας σε μια χώρα, όσο χαμηλότερος είναι ο δείκτης τόσο για μια χώρα αυξάνονται οι πιθανότητες αύξησης και διατήρησης της ευημερίας της.

Όσον αφορά την **δομή** του κροατικού εξωτερικού εμπορίου σε σχέση με τις κατηγορίες των προϊόντων, προκύπτει ότι, μεταποίηση συνέβαλε στη συνολική αύξηση των **κροατικών εξαγωγών**, αφού το 2018 από αυτή προκύπτει το 90% αυτών (+4% σε σχέση με το 2017): Η παραγωγή οπτάνθρακα και εξευγενισμένων προϊόντων πετρελαίου, συμμετείχε στις συνολικές εξαγωγές με μερίδιο 8% και συνέβαλε στην αύξηση των εξαγωγών κατά 18%. Επίσης η παραγωγή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημι-ρυμουλκούμενων οχημάτων είχε επίσης σημαντική επίδραση στην ανάπτυξη των εξαγωγών αφού συμμετείχε στις συνολικές εξαγωγές με μερίδιο 4,6% και συνέβαλε στην αύξηση των εξαγωγών κατά 22%.

Όμως, η μεταποίηση συνέβαλε επίσης κατά 87%, στη συνολική αύξηση των **κροατικών εισαγωγών**, (+8% σε σχέση με το 2017): Έτσι η κατηγορία, παραγωγή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημι-ρυμουλκούμενων οχημάτων, με μερίδιο 8% επί των συνολικών εισαγωγών, συνέβαλε στην κατά 18% αύξηση των εισαγωγών, σε σχέση με το 2017. Επίσης η παραγωγή χημικών προϊόντων και χημικών προϊόντων είχε επίσης σημαντική επίδραση στην αύξηση των εισαγωγών, με μερίδιο περίπου 8% στο σύνολο των εισαγωγών και συμβολή κατά 13% στην αύξηση των εισαγωγών.

Πίνακας 8: Εξωτερικό εμπόριο Κροατίας

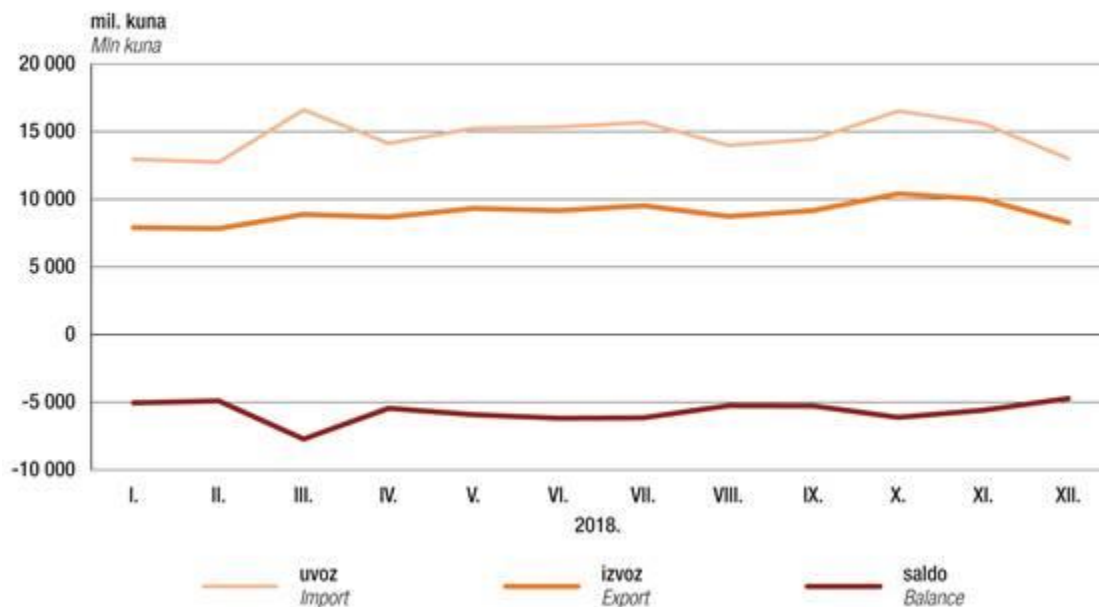
Σε δις. Ευρώ	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	9,0	10,3	11,5	12,3	14	14,5
Εξαγωγές αγαθών (% ΑΕΠ)	0,3	9,0	11,0	5,7	13,8	
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	15,8	17,1	18,4	19,7	21,9	23,7
Εισαγωγές αγαθών (% ΑΕΠ)	2,6	4,5	7,7	5,5	10,0	
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)		-6,8	-6,9	-7,4	-7,9	-9,2
Εμπορικό ισοζύγιο (μεταβολή %)			1,5	7,2	6,7	16,9
Εξαγωγές υπηρεσιών (αξία)	9,8	10,2	11,2	12,2	12,3	13,8
Εισαγωγές υπηρεσιών (αξία)	3,0	2,9	3,2	3,5	4,1	4,6
Ισοζύγιο υπηρεσιών (αξία)	6,7	7,3	8,0	8,7	9,3	9,2
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (αξία)	415	858	2.019	1.204	1.902	1.354
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	0,9	2,0	4,5	2,6	3,9	2,6

Πηγές: Κροατική Στατιστική Υπηρεσία – Κροατικό Υπουργείο Οικονομίας - Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Ζάγκρεμπ

Το 2018 η Κροατία ήταν μεταξύ των πέντε χωρών της ΕΕ που εισήγαγαν πάνω από τα τρία τέταρτα των εισαγωγών τους από τις άλλες χώρες μέλη της ΕΕ. Ενώ σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, η Κροατία το 2017 συμμετείχε στο σύνολο των εξαγωγών και εισαγωγών ΕΕ-28 προς / από τρίτες χώρες με 0,3%.

Διάγραμμα 4: Εξωτερικό Εμπόριο Κροατίας 2018

G-1. ROBNA RAZMJENA S INOZEMSTVOM OD SIJEČNJA 2018. DO PROSINCA 2018.
FOREIGN TRADE IN GOODS, JANUARY 2018 – DECEMBER 2018

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι, η Κροατία εξάγει 311 προϊόντα που διαθέτουν αποκαλυπτόμενο συγκριτικό πλεονέκτημα (RCA), που σημαίνει ότι το μερίδιο της στις παγκόσμιες εξαγωγές είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα αναμενόταν από το μέγεθος της οικονομίας της καθώς και από το μέγεθος της παγκόσμιας αγοράς ενός προϊόντος.

Τα σημαντικότερα εξαγόμενα προϊόντα της Κροατίας είναι τα εξευγενισμένα πετρελαϊκά έλαια, μηχανήματα, προφυλακτικά ή θεραπευτικά φάρμακα και φάρμακα, τα κλάσματα του αίματος, περιλαμβανομένων των αντιορών, μηχανήματα ηλεκτρικής ενέργειας, είδη ξυλείας.

Η Κροατία **εξάγει τα γεωργικά της προϊόντα** κυρίως στους γείτονές της (Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Σλοβενία, Σερβία, Μαυροβούνιο και Ιταλία). Τα πλέον εξαγόμενα προϊόντα είναι ο καπνός, τα δημητριακά, το μέλι, τα εσπεριδοειδή και τα φαρμακευτικά φυτά. Η χώρα εισάγει κυρίως σόγια, κακάο, φρούτα και λαχανικά εκτός εποχής, γάλα, ελαιούχους σπόρους και ζώα.

Προϊόντα που εξάγει η Κροατία και εμφανίζουν εμπορικό πλεόνασμα είναι:

Ξυλεία-προϊόντα ξύλου, πλοία, αλάτι, θείο, πέτρα, τσιμέντο, φαρμακευτικά προϊόντα, ελαιούχοι σπόροι, δημητριακά, ζώντα ζώα, λιπάσματα, όπλα-πυρομαχικά, ενδύματα δέρματος.

Τα προϊόντα που εξάγει η Κροατία και εμφανίζουν εμπορικό έλλειμμα είναι:

Ορυκτά καύσιμα συμπεριλαμβανομένου του πετρελαίου, οχήματα, μηχανήματα συμπεριλαμβανομένων των υπολογιστών, πλαστικά είδη, ηλεκτρικά μηχανήματα, εξοπλισμοί, σίδηρος, χάλυβας, οπτικές-τεχνικές-ιατρικές συσκευές, κρέας, οργανικές χημικές ουσίες, ακατέργαστα δέρματα. Η Κροατία έχει σημαντικό εμπορικό έλλειμμα στα ορυκτά καύσιμα και ιδιαίτερα στο αργό πετρέλαιο και το φυσικό αέριο.

Το 2018, η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέμεινε η κύρια αγορά για τα κροατικά προϊόντα, με το 68,7% των εξαγωγών και το 78,1% των εισαγωγών να διεξάγονται με χώρες της ΕΕ. Συγκεκριμένα οι εξαγωγές της Κροατίας στην ΕΕ ανήλθαν σε 9,9 δις Ευρώ (+ 9,9% σε σχέση το 2017), ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε 8,57 δις Ευρώ, (+ 8,5% σε σχέση με το ίδιο διάστημα το 2017).

Το 2018 η Κροατία πραγματοποίησε με εκτός ΕΕ χώρες το 31,3 % των συνολικών εξαγωγών, και το 21,9 % των συνολικών εισαγωγών. Οι εξαγωγές της Κροατίας προς τις χώρες με τις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης (CEFTA) αυξήθηκαν κατά 0,3% (2,4 δις Ευρώ) και οι εισαγωγές της αυξήθηκαν κατά 6,3% (1,4 δις. Ευρώ).

Οι 10 σημαντικότεροι πελάτες της Κροατίας το 2018 ήταν η Ιταλία (14,6%)⁴, η Γερμανία (13,2%), η Σλοβενία (11%), η Β & Ε (9,3%), η Αυστρία (6,4%), η Σερβία (4,3%), η Ουγγαρία (3,4%), η Γαλλία (2,5%) η ΗΠΑ (2,3%), και το Βέλγιο (1,7%) στις οποίες κατευθύνεται το 68,7 % του συνόλου των κροατικών εξαγωγών.

Οι σημαντικότεροι πελάτες της Κροατίας το 2018, εκτός της χωρών της ΕΕ ήταν η Βοσνία και Ερζεγοβίνη, η Σερβία και η Ουγγαρία.

Στην Ελλάδα κατευθύνεται το 0,4% των κροατικών εξαγωγών, αξίας 51,6 εκ. Ευρώ παρουσιάζοντας μείωση κατά 3,7% σε σχέση με το 2017⁵

Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές της Κροατίας αγαθών της Κροατίας το 2018 ήταν η Γερμανία (15,2%)⁶, η Ιταλία (13,1%), η Σλοβενία (11,1%), η Ουγγαρία (7,6%), η Αυστρία (6,8%), η Ολλανδία (3,7%), η Πολωνία (3,5%), η Κίνα (3,3%), η Β & Ε (3%) και η Τσεχία (2,7%) από τους οποίους προέρχεται το 70,2 % του συνόλου των κροατικών εισαγωγών.

Οι σημαντικότεροι προμηθευτές της Κροατίας στην εξαγωγή αγαθών το 2017, εκτός της ΕΕ (για την οποία έπεται αναλυτική παρουσίαση), ήταν η Κίνα, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη, η Σερβία, η Ρωσία, Τουρκία κ.α.

Το 2018, το μερίδιο της **Ελλάδας** επί του συνόλου των κροατικών εισαγωγών ανήλθε στο 0,5% (133,2 εκ. Ευρώ) παρουσιάζοντας αύξηση κατά 54,4% σε σχέση με το 2017.⁷

⁴ Το ποσοστό αυτό δείχνει τον όγκο των εξαγωγών της Κροατίας που κατευθύνεται προς μια χώρα, επί του συνόλου των εξαγωγών της.

⁵ σύμφωνα με τα στοιχεία της κροατικής Στατ. Υπηρεσίας

⁶ Το ποσοστό αυτό δείχνει το μερίδιο μιας χώρας επί του συνόλου των κροατικών εισαγωγών

⁷ σύμφωνα με τα στοιχεία της κροατικής Στατ. Υπηρεσίας

7. Διμερείς Οικονομικές & Εμπορικές Σχέσεις

7.1 Θεσμικό Πλαίσιο

- Διμερής Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών (ΦΕΚ 14Α/2002, τέθηκε σε ισχύ 03.03.2005).
- Διμερής Συμφωνία Θαλασσίων Μεταφορών (ΦΕΚ 130Α/2002, τέθηκε σε ισχύ 18.03.2003).
- Διμερής Συμφωνία Συνεργασίας στον Τομέα του Τουρισμού (ΦΕΚ 268Α/1998, τέθηκε σε ισχύ 16.06.2000).
- Διμερής Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος & Κεφαλαίου (ΦΕΚ 250Α/1998, τέθηκε σε ισχύ στις 18.12.1998). *(υπό διαδικασία εξέτασης για πιθανή κατάργηση της, μετά την απόφαση του Δικαστηρίου ΕΕ (06.03.2018), ότι η εν λόγω ΔΕΣ είναι αρμοδιότητα της Ευρ. Επιτροπής και όχι των Κρατών-Μελών).*
- Διμερής Συμφωνία Αμοιβαίας Προστασίας και Προώθησης Επενδύσεων (ΦΕΚ 3Α/1998, τέθηκε σε ισχύ 20.10.1998), βαίνει προς κατάργηση.
- Διμερής Συμφωνία Οικονομικής Συνεργασίας (ΦΕΚ 3Α/1996, τέθηκε σε ισχύ 17.10.1998)
- Διμερής Συμφωνία Οδικών Επιβατικών και Εμπορευματικών Μεταφορών (ΦΕΚ 120Α/1997, τέθηκε σε ισχύ 05.03.1998).
- Συμφωνία Ανταλλαγής Ρ/Δ για τη Διαδοχή ορισμένων Συμβάσεων που είχαν υπογραφεί με τη Γιουγκοσλαβία (ΦΕΚ 249Α/1995).

Η 3^η Σύνοδος της Μικτής Διυπουργικής Επιτροπής-Μ.Δ.Ε, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα (25.11.2008). Μετά την ένταξη της Κροατίας στην ΕΕ δεν υφίσταται πλέον αναγκαιότητα σύγκλησης ΜΔΕ.

Άλλα διμερή μνημόνια μεταξύ οργανισμών ή/και επιχειρηματικών φορέων:

Μνημόνιο Συνεργασίας ΣΕΒ με Κροατική Ένωση Εργοδοτών (2008)

Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΒΕΑ με ΗΓΚ (Οικον. Επιμελητήριο Κροατίας (οκτ. 2018)

Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΔΕΥ (Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων (Φεβρ. 2019)

7.2 Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις

Τομείς όπου εκδηλώνεται η ελληνική επενδυτική δραστηριότητα είναι:

Τουριστικές υποδομές: Η Dolphin Capital Investors έχει εξαγοράσει το πολυτελές τουριστικό θέρετρο “Livka Bay Resort”. Επίσης ο εφοπλιστής κ. Πέτρος Στάθης διαθέτει ένα παλιό

ξενοδοχειακό συγκρότημα στο Cavtat το οποίο βρίσκεται υπό κατασκευή και θα αποτελέσει το δεύτερο θέρετρο AMAN στην περιοχή (μετά το Μαυροβούνιο).

Ναυτιλιακός εξοπλισμός, πυρασφάλεια: LALIZAS,

Φαρμακευτικά είδη (ALAPIS, OMIKRON),

Αναψυκτικά (COCACOLA 3E),

Ακίνητα - εμπορικά κέντρα (Blue house Investment Group),

Δομικά υλικά (ALUMIL, ALUMINCO),

Τρόφιμα (CHIPITA)

Υπηρεσίες: INTRALOT, Goldair Handling ενώ η Aeagean Airlines πραγματοποιεί μετά τον Απρίλιο 2018 απευθείας πτήσεις προς τρία κροατικά αεροδρόμια (Ζάγκρεμπ, Ζάνταρ, Ντουμπρόβνικ) και ενδιαφέρεται να επεκτείνει την δραστηριότητά της με πλέον άμεσο τρόπο, AUTOHELLAS - HERTZ - εξαγόρασε την κροατική εταιρεία ANTERRA

Κατασκευές: ABAΞ

Σημειώνουμε ωστόσο ότι, επειδή το μεγαλύτερο μέρος των επενδυθέντων ελληνικών κεφαλαίων εισήλθε στην Κροατία μέσω θυγατρικών εταιριών με έδρα εκτός Ελλάδος, η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας εμφανίζει, στα επίσημα στατιστικά ΑΞΕ, μόνο τα τελευταία δύο έτη άμεση εισροή ελληνικών κεφαλαίων ύψους 23,4 εκατ. Ευρώ. Αντίθετα εμφανίζονται επενδυθέντα κυπριακά κεφάλαια ύψους 170,1 εκατ. Ευρώ, κατατάσσοντας την Κύπρο στην 26η θέση μεταξύ των τριάντα μεγαλύτερων ξένων επενδυτών στην χώρα.

7.3 Διμερείς Εμπορικές Σχέσεις

Σύμφωνα με τα ετήσια στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2018, οι εμπορικές συναλλαγές Ελλάδος - Κροατίας σημείωσαν σημαντική αύξηση με διεύρυνση του εμπορικού πλεονάσματος υπερ της χώρας μας που ανήλθε σε 48,2 εκ. Ευρώ (+78,5 σε σχέση με το 2017).

Συγκεκριμένα,

- Ο όγκος εμπορίου το 2018 διαμορφώθηκε σε 163,4 εκ. Ευρώ έναντι 130,7 εκ. Ευρώ του 2017, σημειώνοντας αύξηση κατά 25%.
- Η αξία των ελληνικών εξαγωγών ανήλθε σε 105,6 εκ. Ευρώ έναντι 79,1 εκατ. Ευρώ το 2017 σημειώνοντας αύξηση κατά 33,7%.
- **Οι κροατικές εξαγωγές προς την Ελλάδα** ανήλθαν σε 57,6 εκατ. Ευρώ (+11,6%).
- **Το εμπορικό ισοζύγιο** διαμορφώθηκε **πλεονασματικό** για τρίτο συνεχές έτος, για την χώρα μας και ανέρχεται σε 48,2 εκ. Ευρώ (+78, 5% σε σχέση με το 2017).
- Όπως διαφαίνεται στον πίνακα 11 και στο **διάγραμμα 5**, το 2014 παρατηρήθηκε μια έξαρση των κροατικών εξαγωγών με αποτέλεσμα ο όγκος εμπορίου να ανέλθει στα 175 εκ Ευρώ, ενώ για την πενταετία 2013- 2018 κυμάνθηκε στα επίπεδα των 130 με 140 εκ. Ευρώ, ενώ το 2019 διαφαίνεται μια ανοδική πορεία αφού ανήλθε σε 163,4 εκ. Ευρώ).

Πίνακας 9: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Κροατίας

Σε εκατ. Ευρώ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Μεταβολή %
Εξαγωγές αγαθών από Ελλάδα (αξία)	54,1	70,54	79,73	81,3	79,1	105,8	+33,7
Εισαγωγές αγαθών από Κροατία (αξία)	85,8	105,11	87,32	52,9	51,6	57,6	+11,6
Όγκος Εμπορίου	139,9	175,6	167	134,2	130,7	163,4	+25,0
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-31,7	-34,57	-7,59	28,3	27,0	48,2	+78,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Σημειωτέον ότι, η Κροατική Στατιστική Υπηρεσία κατέγραψε με αποκλίσεις ως προς την ΕΛΣΤΑΤ, το διμερές εμπόριο (Πίνακας 12) χωρίς να μεταβάλλουν την γενική εικόνα που αποτυπώνεται και από την ΕΛΣΤΑΤ. Οι αποκλίσεις αυτές είναι συνήθεις και οφείλονται σε διάφορες αιτίες, όπως μεθοδολογικές διαφορές, χρονολογική διαφοροποίηση καταγραφών στα επανεξαγώγιμα προϊόντα κλπ.

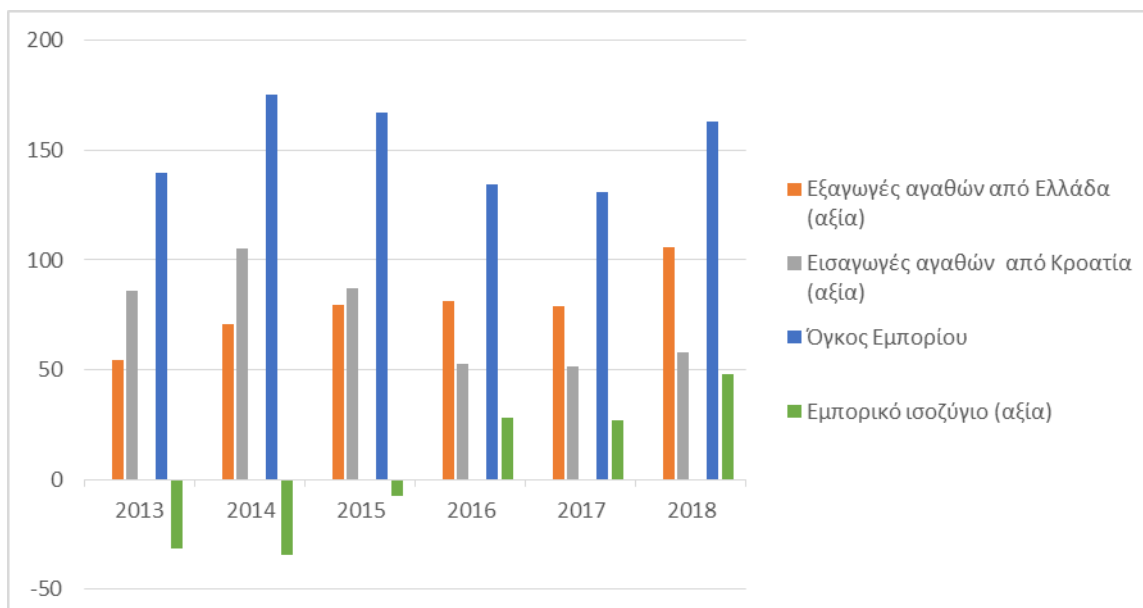
Πίνακας 10: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Κροατίας

Σε εκατ. Ευρώ	2016	2017	2018	Μεταβολή %
Εξαγωγές αγαθών από Ελλάδα (αξία)	97,5	86,2	133,2	54,5
Εισαγωγές αγαθών από Κροατία (αξία)	52,7	63,4	61,0	-3,7
Όγκος εμπορίου	150,2	149,6	194,2	
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	44,8	22,8	72,2	216,6

Πηγή: DZS - Κροατική Στατιστική Υπηρεσία

Διάγραμμα 5: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Κροατίας 2013-2018

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ Opaticka12, 10000 Zagreb, Croatia			56
Tel: (+385) 14835716	-	Fax: (+385) 14810419	
e-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr			

Ελληνικά προϊόντα που εξάγονται στην Κροατία:

Στον Πίνακα 13 παρουσιάζονται οι 22 μεγαλύτερες κατηγορίες ελληνικών προϊόντων που εξήχθησαν στην Κροατία το 2018 (σύμφωνα με το 2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας) συγκρινόμενες με αυτές του 2017 και εκπροσωπούν το 75,9% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών.

Τις μεγαλύτερες αυξήσεις εμφανίζουν οι κατηγορίες: 27 (Ορυκτά καύσιμα), 15 (Λίπη-ελαια), 38 (Χημικά), 23 (Τροφές για ζώα), 64 (Υποδήματα), 20 (Παρασκευάσματα Λαχανικών & φρούτων), 48 (Χαρτί), 84 (Μηχανές), 39 (Πλαστικές ύλες), 76 (Αργίλιο)

Τις μεγαλύτερες μειώσεις εμφανίζουν οι κατηγορίες: (62) Ενδύματα (σημ. τα πλεκτά υφάσματα μηδενίζονται εντελώς, ενδύματα και συμπληρώματα εκτός πλεκτών (-60,8%), (3) Ψάρια μαλακόστρακα, (85) Μηχανές και συσκευές (74) Χαλκός και τεχνουργήματα (56) Βάτες-Σχοινιά, (52) Βαμβάκι, (30) Φαρμακευτικά.

8. Αγορά-Τάσεις

Η ιδιωτικοποίηση του τομέα διανομής ήταν επιτυχημένη και έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές επενδύσεις τα τελευταία χρόνια. Οι καταναλωτές ψωνίζουν σε σύγχρονα εμπορικά κέντρα όπως το Importanne, King Cross, Kaptol Centar, A venue Mall, City Centar One, West Gate, Garden Mall και Arena Centar (στο Ζάγκρεμπ) ή εκσυγχρονισμένα ή νεοσυσταθέντα σούπερ μάρκετ και αλυσίδες λιανικής πώλησης με πάνω από 7.500 σημεία πώλησης: όπως το Konzum Dinova-Diona, Prehrana, Plodine, Pevec, Billa, DM, Mercator, Metro, Kaufland, Bauhaus, Plodine, Bipa, Ikea, Mercatone, Baumax, Lidl και Interspar.

Περίπου το ήμισυ των εμπορευμάτων που μεταφέρονται στην Κροατία μεταφέρονται οδικώς. Δεδομένου ότι η Κροατία είναι θαλάσσια χώρα, οι θαλάσσιες μεταφορές αποτελούν το δεύτερο πιο χρησιμοποιούμενο μέσο μεταφοράς εμπορευμάτων (σχεδόν το 30% των μεταφερόμενων εμπορευμάτων). Το υπόλοιπο περίπου το 20% των μεταφερόμενων εμπορευμάτων, χωρίζεται σχεδόν ισομερώς μεταξύ του σιδηροδρόμου και αγωγών.

Η Κροατία κατατάσσεται στη 22^η θέση μεταξύ των 28 κράτη μέλη της ΕΕ στον δείκτη 2018 Ψηφιακή Οικονομία και Κοινωνία (DESI) που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Κροατία αυξήθηκε σταθερά τα τελευταία χρόνια και εκτιμάται ο τζίρος της αγοράς ηλεκτρονικού εμπορίου στην Κροατία έχει φθάσει 446 εκ. \$ το 2017. Τα έσοδα ανά χρήση υπολογίζονται σήμερα στα 166 δολάρια. Σύμφωνα με μελέτη της κροατικής εφημερίδας Poslovni Dnevnik, στα τέλη του 2017 οι χρήστες του διαδικτύου ανήρχοντο σε 1,75 εκ. σε συνολικό πληθυσμό 4 εκ. κατοίκων. Το 2017, ο αριθμός των online αγοραστών αυξήθηκε κατά 18% σε σχέση με το 2016 (περίπου 250.000 άτομα). Εκτιμάται ότι το 60% των χρηστών του διαδικτύου στην Κροατία αγοράζουν online και μεταξύ 6% και 10% αγοράζουν online κάθε μήνα (αύξηση κατά 9% σε σχέση με το 2016). Μόνο το 6% των χρηστών του Διαδικτύου δεν έχουν ποτέ αγοράσει μέσω του διαδικτύου.

Εκτιμάται ότι το 40% των online παραγγελιών αγορών από καταστήματα εκτός Κροατίας, κυρίως στην Κίνα και την ΕΕ. Οι κύριοι τομείς είναι τα μέσα ενημέρωσης και τα ηλεκτρονικά, με εκτιμώμενη αγορά 181 εκ. \$ ΗΠΑ το 2018. Οι online αγοραστές προμηθεύονται επίσης ρούχα, παπούτσια, αξεσουάρ μόδας και προϊόντα διατροφής. Περίπου το 40% των online λιανοπωλητών της Κροατίας εξυπηρετούν αποκλειστικά την κροατική αγορά, ενώ το 40% είναι ανοικτό στις ξένες αγορές (ιδίως από την ΕΕ).

Amazon, eBay και Extreme Digital είναι οι πιο δημοφιλείς τοποθεσίες στην Κροατία, με τοπικά αναπτυγμένες πλατφόρμες eKupi και Abrakadabra. Σχεδόν το 90% των Κροατών χρηστών του Διαδικτύου αναζητούν ενεργά πληροφορίες σχετικά με το προϊόν ή την υπηρεσία πριν το αγοράσουν, συχνά χρησιμοποιώντας διαφορετικά κανάλια.

Όσον αφορά τις μεθόδους online πληρωμής, το 21% των αγοραστών χρησιμοποιούν πιστωτικές κάρτες, ενώ το PayPal και παρόμοιες υπηρεσίες χρησιμοποιούνται μόνο από το 10% των αγοραστών. Οι αιτήσεις πληρωμής για smartphones που εκδίδονται από τράπεζες - που χρησιμοποιούνται σήμερα από το 13% των αγοραστών - αυξάνονται.

Ωστόσο, η πλειοψηφία των ηλεκτρονικών αγοραστών προτιμούν να χρησιμοποιούν άμεσες τραπεζικές μεταφορές (31%) ή με αντικαταβολή (25%).

9. Χρήσιμες Πληροφορίες

9.1 Χρήσιμες Πληροφορίες

- Η επικρατούσα θρησκεία είναι η Ρωμαιοκαθολική (87,83%). Επίσης το 4,4% είναι Ορθόδοξοι, το 1,3% Μουσουλμάνοι, 0,3%, Προτεστάντες, και 6,17% διάφορα άλλα δόγματα (Μάρτυρες του Ιεχωβά, Μορμόνοι και η Εκκλησία του Ιησού Χριστού των Αγίων των Τελευταίων Ημερών).
- Η επίσημη γλώσσα της Κροατίας είναι η Κροατική, η οποία είναι μία σλαβική γλώσσα βασιζόμενη στη στοκαβική διάλεκτο που γράφεται αποκλειστικά με το λατινικό αλφάβητο ενώ σε κάποια τμήματα της Ίστριας και των Δαλματικών ακτών χρησιμοποιούνται και τα Ιταλικά.
- Η τοπική ώρα είναι GMT +1. Από την τελευταία Κυριακή μηνός Μαρτίου μέχρι και την τελευταία Κυριακή μηνός Οκτωβρίου, ισχύει το θερινό ωράριο. (GMT+2).
- Το νόμισμα της χώρας είναι το Κούνα (HRK) που υποδιαιρείται στις Lira (1 HPK= 100 Lira). Το Κούνα αντικατέστησε το 1994 το κροατικό δηνάριο.
- Το 1 Ευρώ αντιστοιχεί περίπου σε 7,4 HRK Τηλεφωνία – Ιντερνέτ.
- Για κλήσεις από την Ελλάδα στην Κροατία: 00 + 385 ακολουθούμενο από τον κωδικό περιοχής χωρίς 0.
- Για κλήσεις από την Κροατία στο εξωτερικό: 00 τότε ο διεθνής κωδικός κλήσης. Για παράδειγμα, για την Ελλάδα: 00 + 33 + ο αριθμός τηλεφώνου στην Ελλάδα.
- Τα περισσότερα καφέ και εστιατόρια διαθέτουν δικτύων wi-fi μέσω των οποίων μπορεί να συνδεθεί κάποιος δωρεάν στο διαδίκτυο.

Το ωράριο λειτουργίας υπηρεσιών και καταστημάτων:

- Οι τράπεζες ανοίγουν από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 8 έως τις 19 , το δε Σάββατο από τις 8 έως τις 12 ώρες.
- Οι δημόσιες υπηρεσίες είναι ανοιχτές από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 9πμ έως τις 5μμ.
- Τα καταστήματα λειτουργούν από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 8 έως τις 20 ώρες και το Σάββατο από τις 8 έως τις 15 ώρες.
- Συχνά οι επιχειρήσεις είναι κλειστές μεταξύ Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς.

Πίνακας 11. Οι Επίσημες Αργίες

Οι Επίσημες Αργίες	
Πρωτοχρονιά	1η Ιανουαρίου
Επιφάνεια	6η Ιανουαρίου
Δευτέρα του Πάσχα	Κινητή
Πρωτομαγιά	1η Μαΐου
Αγ. Πνεύματος -Corpus Christi	Κινητή
Ημέρα αντίστασης στο φασισμό	22α Ιουνίου
Ημέρα Ανακήρυξης της Ανεξαρτησίας	25η Ιουνίου
Ημέρα ευχαριστιών για την νίκη και την πατρίδα	5η Αυγούστου
Κοιμήσεως της Θεοτόκου	15η Αυγούστου
Ημέρα της Ανεξαρτησίας	8η Οκτωβρίου
Των Αγίων Πάντων	1η Νοεμβρίου
Χριστούγεννα	25 & 26 Δεκεμβρίου

9.2 Χρήσιμες Διευθύνσεις

Ελληνικές Αρχές στην Κροατία
Ελληνική Πρεσβεία Orpaticka 12, 10000, Zagreb, Croatia Τηλ: +38514810444-481 0437 FAX.: +38514835444 E-mail: gremb.zgb@mfa.gr
Προξενικό Γραφείο Ζάγκρεμπ Τηλ: +385/1/4812 202 FAX: +385/1/4835444 E-mail: grcon.zgb@mfa.gr
Γραφείο Ο.Ε.Υ. Ζάγκρεμπ Τηλ: +38514835716 FAX: +38514835444 E-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr Ιστοσελίδα Γραφείου ΟΕΥ www.agora.mfa.gr

Υπουργεία		
MINISTRY OF ECONOMY	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78 TEL. 003851/6106111 FAX. 003851/6109150	http://www.mingo.hr
MINISTRY OF FINANCE	10000 ZAGREB, KATANCICEVA 5 TEL. 003851/4591333 FAX. 003851/4922583	http://www.mfin.hr/en
MINISTRY OF ENTREPRENEURSHIP AND CRAFTS	10000 ZAGREB, Ulica grada Vukovara 78 TEL. 003851/6106-111	http://www.minpo.hr
MINISTRY OF AGRICULTURE	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78 TEL. 003851/6106111 FAX. 003851/6109201	http://www.mps.hr
MINISTRY FOR ENVIRONMENT AND NATURE PROTECTION	10 000 ZAGREB RADNICKA 80 TEL. 003851/ 3782444 FAX. 003851 / 3772822	http://www.mzoip.hr
MINISTRY OF MARITIME AFFAIRS, TRANSPORT AND INFRASTRUCTURE	10000 ZAGREB, PRISAVLJE 14 TEL. 003851/6169111 FAX. 003851/6169473	www.mmpi.hr
MINISTRY OF TOURISM	10000 ZAGREB, PRISAVLJE 14 TEL. 003851/6169180 FAX. 003851/6169181	http://www.mint.hr
MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT AND EU FUNDS	10 000 Zagreb, Račkoga 6, TEL. + 385 1 6400-600 FAX. +385 1 6400 644	www.razvoj.gov.hr
MINISTRY OF SCIENCE, EDUCATION AND SPORTS	10 000 Zagreb Donje Svetice 38 TEL. +385 1 4569 000 FAX. +385 1 4594 301	http://www.mzos.hr
MINISTRY OF LABOUR AND PENSION SYSTEM	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78	http://www.mrms.hr

Επιμελητήρια

CROATIAN CHAMBER OF ECONOMY	10000 ZAGREB, ROOSEVELTOV TRG2 TEL. 003851/4561555 FAX. 003851/4828380	http://www2.hgk.hr/en/hgk@hgk.hr
CROATIAN CHAMBER OF CIVIL ENGINEERS	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 271/III TEL. +3851/ 5508 444 FAX. +3851 /5508 441	www.hkie.hr info@hkie.hr

Τράπεζες

CROATIAN CHAMBER OF TRADES AND CRAFTS	10 000 ZAGREB, ILICA 49/II, TEL: +3851 /4806 666 FAX: +3851/ 4846 610	www.hok.hr , hok@hok.hr
CROATIAN NATIONAL BANK	10000 ZAGREB, TRG HRVATSKIH VELIKANA 3 TEL. 003851/4564555 FAX. 003851/4550726	http://www.hnb.hr , info@hnb.hr
CROATIAN BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT	10000 ZAGREB STROSSMAYEROV TRG 9 TEL: +3851 /4591 666 FAX: +3851/ 4591 721	www.hbor.hr ured-uprave@hbor.hr
ZAGREBACKA BANK D.D.	10000 ZAGREB, PAROMLINSKA 2 TEL: +3851/ 3773 333 FAX: +3851/ 3789 764	www.zaba.hr zaba@unicreditgroup.zaba.hr
PRIVREDNA BANK D.D.	10000 ZAGREB, RACKOGA 6 TEL: +3851 /4891310 FAX: +3851 /6360063	www.pbz.hr pbz365@pbz.hr
ERSTE STEIERMÄRKISCHE BANK D.D.	51000 RIJEKA, JADRANSKI TRG 3A TEL: +38562 / 37 5000 FAX: +38562 /37 6000	www.erstebank.hr erstebank@erstebank.hr
RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D. (RBA)	10 000 ZAGREB PETRINJSKA 59 TEL: +38562 62 62 62 FAX: +3851 6112 767	www.rba.hr rbainvest@rbainvest.hr
SBERBANK D.D.	10 000 ZAGREB	www.sberbank.hr

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ Opaticka12,
10000 Zagreb,Croatia

62

	VARSAVSKA 9 TEL: +3851/4801-300 FAX: +3851/4801-365	info@sberbank.hr
SOCIETE GENERALE SPLITSKA BANKA D.D.	21000 SPLIT RUDJERA BOSKOVIĆA 16 TEL: +385 21 304 304 +385121/559-119 Fax: +385 21 304 034	www.splitskabanka.hr info@splitskabanka.hr

Κρατικοί Φορείς		
STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78 TEL: 003851/6106-100 FAX: 003851/6112-017	www.dziv.hr info@dziv.hr
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS	10000 ZAGREB, ILICA 3 TEL: +3851/48061111 FAX: +3851/4806666	www.dzs.hr info@dzs.hr
HITRO (Υπηρεσία εξυπηρέτησης επενδυτών για εγγραφή και σύσταση εταιρίας στην Κροατία)	10000 ZAGREB, Vukovarska 70 TEL: 003851/6127-254, FAX: 003851/6127-008	www.hitro.hr info@hitro.hr
CROATIAN COMPETITION AGENCY	10 000 Zagreb, Savska cesta 41/VII, TEL: +3851/ 6176 448 FAX: +3851/ 6176 450	http://www.aztn.hr agencija.ztn@aztn.hr
CROATIAN STANDARDS INSTITUTE	10000 Zagreb ,Ulica grada Vukovara 78, TEL: 003851/ 610 60 95 FAX: 003851/ 610 93 21	http://www.hzn.hr hzn@hzn.hr
FINANCIAL AGENCY (FINA)	10000 Zagreb, Vukovarska 70 TEL: +3851/6001 540	http://www.fina.hr info@fina.hr pr@fina.hr
CROATIAN ACCREDITATION AGENCY	Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb TEL: +3851 /610 63 22 FAX: +3851 /610 93 22	http://www.akreditacija.hr akreditacija@akreditacija.hr

THE INSTITUTE OF ECONOMICS	Trg J.F. Kennedyja 7 10000 Zagreb TEL: +3851 /2362 200 FAX: +3851 /2335 165	www.eizg.hr eizagreb@eizg.hr
AGENCY FOR INVESTMENTS AND COMPETITIVENESS	Prilaz Gjуре Dezelica 7 10 000 Zagreb TEL: +385 1 6286 800 +385 1 6286 801	info@aik-invest.hr www.aik-invest.hr
TAX ADMINISTRATION	Boškovićeва 5 10 000 Zagreb TEL: +3851 480 9000	http://www.porezna-uprava.hr/en/

Σύνδεσμοι

Croatian Employers' Association- HUP	Radnicka 52 10 000 Zagreb Tel: +385 1 4897 - 555 Fax: +385 1 4897 - 556	hup@hup.hr www.hup.hr
Croatian Trade Union Association	Trg kralja Petra Krešimira IV br. 2 10000 Zagreb Tel: +3851 / 4655 622, 4655 688 Fax: +3851 / 4655 009	hurs@hurs.eu miroslav.brzica@hus.eu
Croatian Banking Association	Centar Kaptol, Nova Ves 17 10000 ZAGREB Tel: +3851 4860-080 Fax: +3851 4860-081	info@hub.hr http://www.hub.hr
Croatian Medical Chamber	Tuskanova 37 10000 Zagreb Tel: +385 1 4500 830, +385 1 4500 850 Fax: +385 1 4655 465	www.hlk.hr hlk@hlk.hr
Udruga KoHOM – Doctors' Association	Kutnjacki put 4 10000 Zagreb Tel/fax: +3851 3860 753	www.kohom.hr kohom.hr@gmail.com

Εκθεσιακοί Φορείς

ZAGREB TRADE FAIR	10000 ZAGREB, AVENIJA DUBROVNIK15 TEL: 003851/6503222 FAX: 003851/6528433	http://www.zv.hr zv@zv.hr
--------------------------	--	--

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ Оpaticka12,
10000 Zagreb,Croatia

Tel:(+385)14835716

-

Fax: (+385) 14810419

-

e-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

SPLIT TRADE FAIR

21210 SOLIN ,
ZORANICEVA 61A
TEL: 0038521/435530
FAX: 0038521/435-533

<http://www.sajamsplit.hr>
info@sajamsplit.hr

Ραδιοτηλεοπτικοί Σταθμοί**HTV**

Prisavlje 3
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/6342-634
FAX: +385/1/6343-712
Email: odnosi_s_javnoscu@hrt.hr
Web site: www.hrt.hr

RTL television

Krapinska 45
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/3660-000
FAX: +385/1/3660-009
Email: rtl@rtl.hr
Web site: www.rtl.hr

NOVA TV

Remetinečka cesta 139
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/6008-353
Fax: +385/1/6008-333
Email: press@novatv.hr , novatv@novatv.hr
Web site: www.novatv.hr

NET TV

Trg sv. Antuna 24 44318 Voloder, Croatia
TEL: +385/44/650-680
FAX: +385/44/650-687
E-mail: voloder@mreza.tv
Web site: www.net-tv.hr

OTV Otvorena Televizija

Ulica grada Vukovara 68 10 000 Zagreb,
Croatia TEL: +385/1/78-999-00
FAX: +385/1/78-999-45
E-mail: otv@otv.hr
Web site: <http://www.otv.hr>

Εφημερίδες**Večernji List**

Slavonska avenija 4
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/630-0600
FAX: +385/1/630-0675
E-mail: vecernji@vecernji.net
marketing@vecernji.net

Jutarnji List

Koranska 2
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/610-3100/610-3101
FAX: +385/1/610-3148/610-3115
E-mail: jutarnji_list@eph.hr,
marketing@eph.hr

Slobodna Dalmacija

Hrvatske mornarice 4
21 000 Split, Croatia
TEL: +385/21/352-888 FAX:

Novi List

Zvonimirova 20a pp.130
51 000 Rijeka, Croatia
TEL: +385/51/650-011

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ Opatica12,
10000 Zagreb, Croatia

65

Tel: (+385) 14835716

-

Fax: (+385) 14810419

-

e-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

+385/21/383-102	FAX: +385/51/672-114/672-118
E-mail: glavniurednik@slobodnadalmacija.hr	
Nacional (weekly)	Globus (weekly)
Vlaška 40	Koranska 2
10 000 Zagreb, Croatia	10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/5555-000	TEL: +385/1/610-3200
FAX: +385/1/481-4393	FAX: +385/1/610-3204
E-mail: nacional@nacional.hr ;	E-mail: globus@eph.hr
pisma@nacional.hr	Web site: http://www.globus.jutarnji.hr
Web site: www.nacional.hr	

Οικονομικές Εφημερίδες

Poslovni Dnevnik	Privredni Vjesnik
Baruna Trenka 11	Kačićeva 9
10 000 Zagreb, Croatia	10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/55-45-860	TEL: +385/1/4846-233
FAX: +385/1/54-98-981	FAX: +385/1/4846-232
Email: redakcija@poslovni.hr	E-mail: redakcija@privredni.hr
Web site: www.poslovni.hr	Web site: www.privredni.hr
Business.hr	Lider
Slavonska avenija 2/9 10 000 Zagreb, Croatia	Savska cesta 41
TEL: +385/1/555-1600	10 000 Zagreb, Croatia
FAX: +385/1/555-1678	TEL: +385/1/633-3500
E-mail: redakcija@business.hr	FAX: +385/1/633-3599
Web site: www.business.hr	E-mail: sandra.kvakan@liderpress.hr
	Web site: www.liderpress.hr

9.3 Οι σημαντικότερες Εμπορικές Εκθέσεις στην Κροατία το 2020

Όνομα Έκθεσης	Κλάδο που Αφορά	Ημ/νια Διεξαγωγής	Δικτυακός Τόπος
ADRIATIC GASTRO SHOW SPLIT	Γαστρονομία, οινοποίηση, τουρισμός	05.02.-08.02.	www.adriaticgastroshow.com
HOTEL& GASTROTEH ZAGREB	Τρόφιμα- Ξενοδοχειακός εξοπλισμός	20.02.-24.02.	www.zv.hr
GAST 2017 SPLIT	Τρόφιμα- Ξενοδοχειακός εξοπλισμός	26.02.-29.02.	www.gastfair.com
INTERNATIONAL TOURISM FAIR PLACE2GO ZAGREB	Τουρισμός	13.03.-15.03.	www.place2go.org
BIAM & SIFC ZAGREB	Εργαλεία, προστασία από τη διάβρωση, κατασκευή και εξοπλισμός εγκαταστάσεων	21.04 – 24. 04.	www.zv.hr
Interklima	Heat Ventilation & Air-conditioning	24.04–27.04	www.zv.hr
Cro Eco Energy Expo	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	01.09- 01.09	www.arena-varazdin.hr
SASO SPLIT	Διεθνής Έκθεση Δομικά υλικά - βιομηχανία	23.10- 26.10.*	www.sasofair.hr
ZAGREB NAUTIKA	Σκάφη αναψυχής – εξοπλισμοί	19.02. - 23.02.	www.zv.hr
CROATIA BOAT SHOW SPLIT	Σκάφη αναψυχής – εξοπλισμοί	22.04.-26.04.	http://croatiaboatshow.com/en/
BOAT SHOW BIOGRAD	Σκάφη αναψυχής – εξοπλισμοί	22.10.-25.10.	www.bbs.com.hr
AMBIENTA ZAGREB	Έπιπλα	09.10.-13.10.	www.zv.hr
VINOCOM	Οινοποίηση	22.11-23.11*	http://vino.com.hr/vinocom/
Food and Healthy living fairs	Φρούτα και λαχανικά/ οργανικά τρόφιμα/μέλι και προϊόντα μελιού/ φυσικά καλλυντικά/ αρωματοθεραπεία	05.12-08.12*	www.zv.hr

9.4 Διεθνείς Οργανισμοί όπου συμμετέχει η Κροατία

- Ευρωπαϊκή Ένωση (1.7.2013)
- Australia Group
- Bank for International Settlements (BIS)
- Black Sea Economic Cooperation Zone (BSEC) (observer)
- Central European Initiative (CEI)
- Council of Europe (CE)
- Euro-Atlantic Partnership Council (EAPC)
- European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)
- Food and Agriculture Organization (FAO)
- Inter-American Development Bank (IADB)
- International Atomic Energy Agency (IAEA)
- International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)
- International Chamber of Commerce (ICC)
- International Civil Aviation Organization (ICAO)
- International Criminal Court (ICt)
- International Criminal Police Organization (Interpol)
- International Development Association (IDA)
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC)
- International Finance Corporation (IFC)
- International Fund for Agricultural Development (IFAD)
- International Hydrographic Organization (IHO)
- International Labour Organization (ILO)
- International Maritime Organization (IMO)
- International Mobile Satellite Organization (IMSO)
- International Monetary Fund (IMF)
- International Olympic Committee (IOC)
- International Organization for Migration (IOM)
- International Organization for Standardization (ISO)
- International Red Cross and Red Crescent Movement (ICRM)
- International Telecommunication Union (ITU)
- International Telecommunications Satellite Organization (ITSO)
- International Trade Union Confederation (ITUC)
- Inter-Parliamentary Union (IPU)
- Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA)
- Nonaligned Movement (NAM) (observer)
- North Atlantic Treaty Organization (NATO)
- Nuclear Suppliers Group (NSG)

- Organization internationale de la Francophonie (OIF) (observer)
- Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE)
- Organization for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW)
- Organization of American States (OAS) (observer)
- Permanent Court of Arbitration (PCA)
- Southeast European Cooperative Initiative (SECI)
- United Nations (UN)
- United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)
- United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF)
- United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO)
- United Nations Industrial Development Organization (UNIDO)
- United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL)
- United Nations Military Observer Group in India and Pakistan (UNMOGIP)
- United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara (MINURSO)
- United Nations Mission in Liberia (UNMIL)
- United Nations Mission in the Sudan (UNMIS)
- United Nations Observer Mission in Georgia (UNOMIG)
- United Nations Operation in Cote d'Ivoire (UNOCI)
- United Nations Peacekeeping Force in Cyprus (UNFICYP)
- United Nations Stabilization Mission in Haiti (MINUSTAH)
- Universal Postal Union (UPU)
- World Customs Organization (WCO)
- World Federation of Trade Unions (WFTU)
- World Health Organization (WHO)
- World Intellectual Property Organization (WIPO)
- World Meteorological Organization (WMO)
- World Tourism Organization (UNWTO)
- World Trade Organization (WTO)
- World Veterans Federation
- Zangger Committee (ZC)
- Ομάδα εργασίας Άλπεις-Αδριατική και Δούναβη
- Πρωτοβουλία Αδριατικής και Ιονίου
- Πρωτοβουλία 17+1